

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Učebné osnovy
1. stupeň

Školský vzdelávací program

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

1 Slovenský jazyk a literatúra

názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
časový rozsah výučby	10 h / týždeň, 330 h / rok prvý ročník 8 h / týždeň, 264 h / rok druhý, tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, a to s dôrazom na písanie spojitým písaným písmom, čítania a počúvania.

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text. Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, šlabikárové a čítankové.

2. ročník

ZŠ Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte. V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh. *Čítanie:* žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov. *Písanie:* žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom. *Písanie*: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píše texty podľa zadania učiteľa.

1.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave sú rôzne a rôzni autori ich odporúčajú používať individuálne. Ide najmä o to, aby boli čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho ktorého žiaka. Doteraz bola situácia taká, že mnohí učitelia (a je ich väčšina i dnes) žiadajú presné usmerňovanie, návody na vyučovanie, konkrétne odporúčania, a to tak v metódach a formách ako i v učebných osnovách. Tak sme boli zvyknutí roky v učiteľskej praxi. Bolo to násilné, ale pohodlné, bez akejkoľvek individuálnej zodpovednosti a najmä bez tvorivosti. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľa.

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania.

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

1.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

- 1) Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
- 2) Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 2) Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatrieďovať.

Tvorivé zručnosti

- 1) Tvoriť vlastný text.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
- 5) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 6) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj po-
tichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
- 2) Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 3) Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
- 4) Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
- 5) Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Zostaviť osnovu prečítaného textu.
- 2) Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
- 3) Prerozprávať obsah prečítaného textu.
- 4) Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 5) Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
- 6) Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
- 7) Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
- 8) Odlišovať prozaické a básnické texty.
- 9) Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
- 2) Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
- 3) Napísať krátky prozaický útvar.
- 4) Tvoriť jednoduché rýmy.
- 5) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Budovať si vlastnú knižnicu.

1.4 Stratégia vyučovania

Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiť využívať na 1. stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu - tzv. zážitkové učenie. Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch.

Pozitíva zážitkového učenia sa prejavujú nasledovne:

- žiak naučené poznatky dokáže intenzívne precítiť a prežívať
- uspokojujú a aktivizujú sa prirodzené potreby žiakov
- realizujú sa medzizložkové a medzipredmetové vzťahy
- žiak chápe potrebu učiť sa nie pre známky, ale pre život, vzťahy u žiakov sa vytvárajú na základe vzájomného dialógu a tímovej práce

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Učebný plán v predmete Slovenský jazyk a literatúra v 2. 3. a 4. ročníku ZŠ disponuje 8 hodinami týždenne.

1.5 Učebné zdroje

- Vzdelávacie štandardy zo slovenského jazyka pre 1. stupeň základnej školy
- Učebné osnovy slovenského jazyka a literatúry pre 1. stupeň ZŠ
- Učebnice slovenského jazyka pre 2. 3. a 4. ročník
- Pracovné zošity pre 1., 2., 3. a 4. ročník
- Mimočítankové čítanie pre 2. 3. a 4. ročník
- Písanie pre 2. a 3. ročník
- Slohové cvičenia pre 3. a 4. ročník
- Výučbový softvér Terrasoft
- internetové stránky: www.infovek.sk, www.alik.cz, www.skolahrou.sk, www.modernyucitel.sk, www.aitec.sk

Didaktické a metodické materiály na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti:

- Čítanka PIRLS 2006 – zbierka uvoľnených úloh (2011, NÚCEM),
- Zbierka úloh z čitateľskej gramotnosti – PISA test (2011, NÚCEM),
- Trendy úrovne kľúčových kompetencií žiakov 4. ročníka ZŠ (2012, NÚCEM),
- Výsledky štúdie OECD PISA 2009 zaoštréné na čitateľskú gramotnosť – tematická správa (marec 2013, NÚCEM),
- Čítanka PIRLS 2011 – zbierka uvoľnených úloh (marec 2013, NÚCEM),
- Národná správa PISA 2012 (december 2013, NÚCEM),

Učebné zdroje k vzdelávacím programom zameraným na rozvoj čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti (2011 – 2013, MPC).

- Čítanka PIRLS 2006 – zbierka uvoľnených úloh (2012, NÚCEM),
- PISA – čitateľská gramotnosť. Úlohy 2009 (2011, NÚCEM),
- Trendy úrovne kľúčových kompetencií žiakov 4. ročníka ZŠ (2013, NÚCEM),
- Výsledky štúdie OECD PISA 2009 zaoštréné na čitateľskú gramotnosť – tematická správa (2013, NÚCEM),
- Čítanka PIRLS 2011 – zbierka uvoľnených úloh (2013, NÚCEM),
- Krátka správa k prvotným zisteniam medzinárodnej štúdie PISA 2012, (2013, NÚCEM),
- Zbierka úloh pre vzdelávací stupeň ISCED1 – MAT, SJL, MJL, (2013, NÚCEM),

1.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 z účinnosťou od 1.5.2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie bude priebežné, použité bude sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka.

Na diagnostiku vstupných a výstupných vedomostí budú využívané vstupné a výstupné diagnostické testy zostavované Metodickým združením.

V priebehu školského roka sa zrealizujú štvrťročné písomné práce a kontrolné diktáty, ktoré budú tvoriť základ klasifikácie žiaka.

Počas celého školského roka budú žiaci priebežne hodnotení slovne aj známkami.

Metódy a prostriedky hodnotenia budú sledovať individualitu žiakov a závisieť od jednotlivých pedagógov.

Pri žiakoch so špecifickými poruchami učenia vychádzať z odporúčaní špeciálno-pedagogického vyšetrenia a psychologického vyšetrenia. Aplikovať individuálny prístup k takýmto žiakom, zohľadňovať ich potreby nielen v škole, ale aj pri zadávaní domácich úloh a pri písaní diktátov, testov a prác. Pri ich hodnotení sa riadiť metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov so špecifickými poruchami učenia. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy.

Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce ich myslenie a zručnosti a zapájajú sa do súťaží.

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ
2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

- 0 – 1 chyba = 1
- 2 – 4 chyby = 2
- 5 – 7 chýb = 3
- 8 – 10 chýb = 4
- 11 a viac chýb = 5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov
2. ročník 20 – 30 plnovýznamových slov
3. ročník 30 – 40 plnovýznamových slov
4. ročník 40 – 50 plnovýznamových slov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	1. ročník
			10 hodín týždenne	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Prípravné obdobie- čítanie	10	Tvorenie viet Vyvodenie pojmov veta, slovo Vyvodenie pojmu slabika a samohláska	Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a ľudová kultúra Multikultúrna výchova	
Nácvičné – šlabikárové obdobie	115	Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy jednotlivých tvarových skupín – hláska – písmeno, slovo v závislosti na poradí, ako sú uvedené v šlabikári pre 1. ročník, nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík, slov, jednoduchých viet, vlastných mien osôb, miesta bydliska, prvého slova vo vete, rozlišovacie „diakritické“ znamienka, rozdeľovacie (interpunkčné znamienka).	Regionálna výchova a ľudová kultúra Mediálna výchova Multikultúrna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu	
Čítankové obdobie	40	Texty a témy z platných a používaných čítaniek	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Environmentálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

			Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Nácvičné obdobie- písanie	10	Slabiky, slová Veľké a malé písmená, vety Zošity s predtlačou č. 1-5	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova a ľudová kultúra
Čítankové obdobie- písanie	155	Veta, text, zošity s predtlačou 5 a 6	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Environmentálna kultúra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Čítanie – prípravné obdobie	
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> rozprávať podľa obrázka, jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom, sluchovo rozlišovať hlásky v slove, zrakovo rozlišovať písmená, spájať hlásky do slabík hovoriť slovo po slabikách, určovať počet slabík v slove, tvoriť vetu podľa grafickej schémy, určovať počet slov vo vete, čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy	komunikácia hláska písmeno slabika slovo veta veľké tlačené písmená
Písanie – prípravné obdobie	
Žiak na konci šlabikároveho obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> čítať všetky písmená, rozlišovať hlásky, vyslovovať krátku a dlhú hlásku, rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké, určovať hlásky v slabike, spájať hlásky do slabiky,	písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy slabika (analýza a syntéza) slovo veta druhy viet

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou), • čítať slová po slabikách, • určovať počet slabík a hlások v slove, • určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), • čítať slová zložené z otvorených slabík, • čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, • čítať slová zo zatvorených slabík, • čítať slová so slabikotvorným r – ṛ, l – ḷ, • čítať slová a vysvetľovať ich význam, • čítať vety, • určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, • rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka, • správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami, • čítať text zľava doprava.	<p>interpunkčné znamienka rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky orientácia v texte</p>
Písanie – šlabikárové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • odpísať spojitým písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.	<p>tvary veľkých a malých písaných písmen podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>odpis písmen, slabík, slov, viet a textu podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>prepis písmen, slabík, slov, viet a textu podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • prepísať spojitým písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.	písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen v prílohe č. 1.
Rozprávanie – šlabikárové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy, • súvislo rozprávať o nejakej udalosti, • dopĺňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka, • formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu. • uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, • porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.	vyžiadanie informácie rozprávanie o udalosti počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka
Čítanie – čítankové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • Žiak na konci čítankového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: • čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom, • odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), • odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, • prečítať s porozumením prozaický text, • odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte, • porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky),	báseň hádanka text rozprávka, príbeh nadpis, autor druhy viet rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes dramatizácia umeleckého textu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • určiť nadpis a autora textu, • správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety • prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, • správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, • predniesť báseň alebo kratší prozaický text, • odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, • prečítať text danej postavy v dramatickom diele, • používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, • určiť postavy v dramatickom texte, • primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, • identifikovať ilustráciu v texte, • poznať funkciu ilustrácie, • prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, • priradiť vhodnú ilustráciu k textu, • priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu	<p>dej zdramatizovaného textu</p> <p>postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti</p> <p>ilustrácia a jej funkcia</p>
Písanie – čítankové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • odpísať krátky text podľa predlohy spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • prepísať tlačенý text spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • písať vety a krátke texty podľa diktovania spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.	<p>odpis písaného textu spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>prepis tlačeneho textu spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>písanie podľa diktovania spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • samostatne zapísať vlastnú myšlienku spojitým písaným písmom v rozsahu jednej vety podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1. • písať prvé slovo vety s veľkým písmenom, • správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, optovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), • písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte.	<p>samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>písanie vlastných podstatných mien osôb spojitým písaným písmom podľa vzorov znakov a tvarov písmen písanej abecedy v prílohe č. 1.</p> <p>veta – veľké písmená na začiatku viet interpunkčné znamienka na konci viet</p>
Rozprávanie – čítankové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, • pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, • zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, • ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, • zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, • požiadať niekoho o niečo.	<p>základy spoločenského správania komunikácia</p>
Počúvanie – čítankové obdobie	
<ul style="list-style-type: none"> • uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, • rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.	<p>počúvanie (porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Príloha č. 1

/ ? ! : ; , + - = - € / ( ) „ ” 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ä A a Á á ä B b C c Č č D d Ď ě Dž dž
Dž dž E é e í F f G g H h Ch ch I i Í í J j
K k L Ĺ Ľ l ĺ ľ M m N n Ň ň Ő ő Ó ó Ő ő
P p R r r í S s Š š T t Ť ť U u Ú ú V v
I z Ĺ ů X x Y y ý W w

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	2. ročník
			8 hodín týždenne	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Hláska a písmeno	20	Rozlíšenie hlásky a písmena Rozlišovacie znamienka	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	
Rozdelenie hlások	40	Samohlásky Opakovanie – samohlásky Dvojhlásky Spoluhlásky Opakovanie – spoluhlásky Tvrde a mäkké spoluhlásky Tvrde a mäkké slabiky	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Multikultúrna výchova	
Veta, slovo, slabika, hláska	9	Jednoslabičné slová Viacslabičné slová Opakovanie slovo, slabika, hláska	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova	
Druhy viet Súhrnné opakovanie	30	Druhy viet Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie vety Želacie a zvolacie vety Súhrnné opakovanie učiva jazykovej zložky 2. ročníka	Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Regionálna výchova a ľudová kultúra	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Komunikačno- slohová výchova	33	Verbálna a neverbálna komunikácia Pravidlá komunikácie Recepcia a produkcia jazykových komunikátov Aktívne počúvanie a čítanie s porozumením	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Formovanie mravnej výchovy Environmentálna výchova
Literárna výchova	99	Škola volá Prichádza jeseň Ľudia a ich zvieratá Ide zima Koľko dní je do Vianoc Fašiangové časy Stopy v snehu Z rozprávky do rozprávky Keď slnce zasvieti Svet je pestrý ako dúha	Formovanie mravnej výchovy Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Ochrana prírody Osobnostný a sociálny rozvoj Prezentačné zručnosti Multikultúrna výchova Mediálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Písanie	33	Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy Písanie jednoduchých viet Písanie vlastných mien Písanie číslíc	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova

výkonový štandard	obsahový štandard
Jazyková a slohová zložka	
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, 	hláska a písmeno rozlíšenie pojmov hláska – písmeno odlišnosť písmen <i>ch</i> , <i>dz</i> a <i>dž</i> v hovorenej reči a v písanom prejave

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať počet písmen a hlások v slovách, • rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), • správne vyslovovať hlásky v slovách, • napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, • vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, • zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena	výslovnosť hlások a písmen v slovách abeceda
<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dĺžeň, mäkkčeň, vokáň, dve bodky, • rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), • správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, • opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami,	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkkčeň, vokáň a dve bodky rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova)
<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, • samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, • samostatne vymenovať dvojhlásky, • v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky,	samohlásky: krátke a dlhé spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké dvojhlásky rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky
<ul style="list-style-type: none"> • rozdeliť samohlásky na dve skupiny, • správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky,	samohlásky: krátke a dlhé samohláska <i>ä</i> a jej pravopis

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť pravopis slov so samohláskou ä, • rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (lat ka – látka, sud - súd), 	
<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať dvojhlásky: ia, ie, iu, ô, • správne prepisovať slabiky ja–já, je, ju–jú na začiatku a na konci slova, • zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: ia, ie, iu, ô, 	dvojhlásky: <i>ia, ie, iu, ô</i>
<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, l' a samostatne ich vymenovať, • uplatniť pravopis i/i po mäkkých spoluhláskach, • správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, 	mäkké spoluhlásky pravopis <i>i/i</i> po mäkkých spoluhláskach a <i>y/y</i> v koreni domácich slov výslovnosť mäkkých spoluhlások <i>č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, l'</i> výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i> pred samohláskami <i>i, e</i> a pred dvojhláskami <i>ia, ie, iu</i>
<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky h, ch, k, g, d, t n, l, • rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, • uplatniť pravopis y/y po tvrdých spoluhláskach, • uplatniť pravopis i/i po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), • uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou l, po ktorej sa píše y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), 	tvrdé spoluhlásky výskyt <i>i/i</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d, t, n, l</i> v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i>
<ul style="list-style-type: none"> • rozoznávať krátke a dlhé slabiky, • správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, • správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, 	slabika kvantita slabík spájanie hlások do slabík slabičnosť slov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> rozdeľovať slová na slabiky, rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, správne rozdeľovať slová na konci riadku, rozoznávať kvantitu slabík, rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky, 	<p>rozdeľovanie slov na konci riadka</p>
<ul style="list-style-type: none"> tvoriť gramaticky správne vety, poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník, uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, rozlišovať neúplnú vetu v texte 	<p>jednoduchá veta druhy viet interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety neúplná veta</p>
<ul style="list-style-type: none"> zablahoželať ústne aj písomne, používať tykanie a vykvanie v závislosti od danej situácie, napísať správne adresu svojho bydliska, napísať jednoduchý (súkromný) list, sformulovať blahoželanie ústne, písomne, napísať blahoželanie na pohľadnicu, 	<p>ústne a písomné blahoželanie tykanie – vykvanie adresa bydliska súkromný list blahoželanie (ústne, písomne) pohľadnica</p>
<ul style="list-style-type: none"> porozprávať vlastný zážitok, porozprávať obsah z prečítaného textu, porozprávať príbeh podľa série obrázkov, porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, vytvoriť nadpis k príbehu, opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, 	<p>rozprávanie (ústne) opis predmetu, ilustrácie</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby

Čítanie a literárna výchova

Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť),
- uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu,
- čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť,
- prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu),
- čítať text s porozumením,
- reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo,
- porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo,
- vyjadriť vlastný názor na prečítaný text,
- rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov,
- identifikovať veršované a neveršované literárne útvary,
  - identifikovať v básni strofu,
  - identifikovať v básni rým, verš,
  - zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu,
  - identifikovať nadpis v texte,
  - tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým),

text
báseň, strofa, rým, verš
nadpis

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, • poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, • orientovať sa v knižnici • čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, • povedať obsah prečítanej knihy, • vymenovať postavy z prečítanej knihy, • poznať mená detských ilustrátorov, • nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe,	autor, spisovateľ, spisovateľka kniha, knižnica, čitateľ ilustrácia, ilustrátor
<ul style="list-style-type: none"> • recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, • odlíšiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), • zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu,	krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti ľudové riekanky, vyčítanky, piesne
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová rozprávka, • plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, • uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, • identifikovať postavy v rozprávke, • porozprávať dej rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky,	ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh,	
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem bábkové divadlo, vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), zahrať bábkovú hru so spolužiakmi,	bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem zdobnenina, vyhľadať zdobneninu v texte, vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami	zdobnenina
<ul style="list-style-type: none"> čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, povedať stručný obsah prečítaného textu, poznať názvy známych detských časopisov.	noviny detské časopisy

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	tretí
			8 hodín týždenne	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Opakovanie z 2. ročníka	10	Rozlišovacie znamienka Delenie hlások Písanie <i>ii/yy</i> po tvrdých a mäkkých spoluhláskach <i>De te ne le di ti ni li</i> Hláska, slabika, slovo, veta	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	
Abeceda	7	Abeceda Delenie slov na slabiky	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Multikultúrna výchova	
Vybrané slová	70	Obojaké spoluhlásky Vybrané slová po b Vybrané slová po m Vybrané slová po p Vybrané slová po r Vybrané slová po s Vybrané slová po v Vybrané slová po z Opakovanie vybraných slov	Sebapoznanie a seba prijatie Kreativita Psychohygiena Ľudské vzťahy Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova	
Slovné druhy	35	Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky	Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Slovesá	Regionálna výchova a ľudová kultúra
Opakovanie	10	Slovné druhy Vlastné podstatné mená Abeceda Vybrané slová	Environmentálna výchova- ľudské aktivity a problémy životného prostredia Mediálna výchova
Komunikačno- slohová výchova	33	Verbálna a neverbálna komunikácia Reprodukcia prečítaného umeleckého a náučného textu Beseda o prečítanom texte Dialogizované čítanie Rozprávanie Oznámenie Vizitka Inzerát Reklama Správa Pozvánka	Mediálna výchova Kritické čítanie a mediálny odkaz Vnímanie autora mediálnej správy Komunikácia Kreativita Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Etická výchova- bezpečne na internete
Literárna výchova	99	Ľudová slovesnosť rapotanky, hádanky, prekrú- canky, piesne, príslovia, porekadlá, pranostiky, roz- právky bájky, príbehy zo života detí, príbehy o zvie- ratkách, encyklopédie, detské žartíky, ilustrácie Mimočítankové čítanie Detský časopis	Mediálna výchova - receptívne činnosti Osobnostný a sociálny rozvoj- hodnoty, po- stojie, praktická etika Kreativita Morálny rozvoj Dopravná výchova a výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Jazyková a slohová zložka	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena, • použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka, • podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách, 	<p>Abeceda Slovníky Encyklopédie, telefónny zoznam</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať obojaké spoluhlásky, • identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, • písať po obojakých spoluhláskach mäkké i, í, alebo tvrdé y, ý, 	<p>obojaké spoluhlásky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z), • rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, • používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte 	<p>vybrané slová po obojakých spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z) príbuzné slová (odvodzovanie, tvorenie, pravopis)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem podstatné mená, • pýtať sa na podstatné mená otázkou: kto je to? čo je to?, • identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte, • vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, • uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov, 	<p>podstatné mená všeobecné a vlastné podstatné mená</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem slovesá, • opýtať sa na slovesá otázkou: čo robí?, • identifikovať slovesá v texte na základe otázky, • písať v slovesách koncovku – li, • identifikovať slová podobného významu v texte, • vysvetliť pojem prídavné mená, • pýtať sa na prídavné mená otázkou: aký? aká? aké?, • identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte, • identifikovať slová opačného významu v texte, • používať synonymá a antonymá vo vetách, v texte, 	<p>slovesá slová podobného významu (synonymá) prídavné mená slová opačného významu (antonymá)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem zámená, • identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, • používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, • vysvetliť pojem číslovky, • opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, • vyhľadať v texte základné a radové číslovky, • používať číslovky v bežnej komunikácii, • zapísať číslovky slovom, 	<p>zámená číslovky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), • v liste rozoznať oslovenie a podpis, • správne napísať oslovenie v liste, • písomne zoštylizovať jednoduchý list, • rozoznať druhy korešpondencie, 	<p>list členenie listu (úvod, jadro, záver, podpis) oslovenie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, 	<p>rozprávanie – písomne osnova (úvod, jadro, záver)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať dej podľa časovej postupnosti, 	časová postupnosť
<ul style="list-style-type: none"> • sformulovať krátky oznam, • napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, • napísať správu mejlom, • odlíšiť správu od oznamu 	oznam SMS, mejl správa odlíšenie oznamu od správy
<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, • triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, • dokáže písomne sformulovať krátky inzerát, 	inzerát
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem reklama, • rozlíšiť druhy reklamy, • sformulovať krátky reklamný text, • posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy, 	reklama druhy reklamy
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem pozvánka, • rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), • sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert), 	pozvánka
<ul style="list-style-type: none"> • opísať charakteristické prvky predmetu, • opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, • slovne vysvetliť čo je nákres, schéma, • identifikovať nákres, schému v texte, • charakterizovať návod, • pracovať podľa jednoduchého návodu, • prezentovať návod verejne, 	opis pracovného predmetu nákres schéma návod recept

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznať jednoduchý recept, rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), pracovať podľa jednoduchého receptu, zostaviť jednoduchý recept,	
<ul style="list-style-type: none"> identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča.	vizitka
Čítanie a literárna výchova	
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> čítať plynulo súvislý umelecký text, uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, literárny text čítať s porozumením, odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, pozná mená významných autorov detskej literatúry, porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, vyjadriť pocity a zážitky z prečítaného textu (knihy),	literatúra pre deti a mládež
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojmy poézia a próza, rozoznať v texte poéziu od prózy, recitovať báseň so zameraním na umelecký prednes, rozoznať v prozaickom útvare odseky,	poézia, próza odsek

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, • vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, • čítať krátke ľudové útvary s porozumením, • vysvetliť pojem pranostika, • vyhľadať pranostiky v texte, • zapamätať si najznámejšie pranostiky, • vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, • povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, • vysvetliť pojem prirovnanie, • identifikovať prirovnania v texte, • napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní, 	<p>ľudová slovesnosť pranostika príslovie porekadlo prirovnanie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, • v rozprávke výrazne čítať priamu reč, • rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, • rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, 	<p>autorská rozprávka hlavná a vedľajšia postava</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, • určiť rozdiely medzi rozprávkou a povest'ou, • charakterizovať povest', • určiť hlavnú myšlienku povesti, • správne formulovať otázky k obsahu povesti, • vysloviť vlastný názor na povest'. 	<p>hlavná myšlienka povešť (vhodný výber povesti, zamerať sa na kratšie a po obsahovej stránke jednoduchšie povesti)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	štvrtý
			8 hodín týždenne	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Opakovanie z 3 ročníka	20	Abeceda Ohybné slovné druhy Vybrané slová Tvorenie slov s predponami Rozdeľovanie slov s predponami na konci riadka	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia	
Spodobovanie	30	Znelé a neznelé spoluhlásky Spodobovanie na začiatku slova, vnútri slova, na hranici dvoch slov, na konci slova	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova	
Slovné druhy	40	Podstatné mená: rod, číslo, pád Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia	Multikultúrna výchova Dopravná výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	
Vety	30	Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie vety Počet slov vo vete Poradie slov vo vete - slovosled	Enviromentálna výchova- ľudské aktivity a problémy životného prostredia Mediálna výchova- stavba mediálnej správy, odkazu	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Systematické opakovanie jazykovej zložky zo 4. ročníka	12	Opakovanie učiva 4. ročníka	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj
Komunikačno- slohová výchova	33	Rozprávanie podľa osnovy Mapa pojmov Dramatizácia Umelecký text a odborný opis Encyklopédie a informácie z internetu Opis ilustrácie Bedeker	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Finančná gramotnosť
Literárna výchova	99	Ľudová slovesnosť Príslovia a porekadlá Pranostiky Príbehy zo života detí, zvierat Komiks Náučné texty Rozprávky Bájky Poézia Literatúra zahraničných autorov Povešť	Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Multikultúrna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

výkonový štandard	obsahový štandard
Jazyková a slohová zložka	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvárať nové slová s rôznymi predponami, • uplatniť pravopis predpôn, • identifikovať slabičné a neslabičné predpony, • rozlíšiť význam slov utvorených z rôznych predpôn, • používať slová s predponami v texte, <ul style="list-style-type: none"> • uplatniť pravopis vybraných a odvodených slov, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (napr. byť – biť, vyť – viť, výr – vír), • uplatniť pravopis geografických názvov s i/í a y/ý po obojakej spoluhláske <ul style="list-style-type: none"> • rozdeľovať hlásky na párové znelé, párové neznelé, nepárové znelé, • uplatniť výslovnosť a pravopis znelých párových spoluhlások na konci slov a neznelých spoluhlások na konci slov, • uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások vo vnútri slova, • uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások na hranici slov, • uplatniť pravopis a výslovnosť spoluhlásky v, <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem priama reč, • rozoznať priamu reč v hovorenom prejave, • na základe úvodzoviek a úvodzacej vety identifikovať priamu reč v texte,	<p>tvorenie slov predponami pravopis a výslovnosť predponových odvođenín</p> <p>pravopis ďalších vybraných slov geografické názvy s i/í a y/ý po obojakej spoluhláske</p> <p>delenie hlások na znelé a neznelé spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov pravidlá pravopisu a výslovnosť spoluhlásky v</p> <p>priama reč uvádzacia veta, úvodzovky</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči, • rozdeliť slovné druhy na ohybné a neohybné, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, • uplatniť pravopis v názvoch štátov a v pomenovaniach príslušníkov národov, • určiť gramatické kategórie podstatných mien, • určiť mužský, ženský a stredný rod podstatných mien, • určiť jednotné a množné číslo podstatných mien, • vymenovať pádové otázky a latinské názvy pádov, • skloňovať podstatné mená podľa jednotlivých pádov, • určiť a vytvoriť základný tvar podstatného mena, • použiť tvary podstatných mien vo vetách a v texte, • určiť rod, číslo a pád prídavných mien, • určiť základný tvar prídavného mena, • určiť zhodu podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde, • identifikovať zámená v texte, • rozoznať druhy zámen (osobné a privlastňovacie), • používať zámená v ústnej aj písomnej komunikácii, • identifikovať základné a radové číslovky v texte, • správne skloňovať číslovky, • uplatniť pravopis čísloviek, • určiť v texte základný tvar slovesa – neurčitok, • určiť gramatické kategórie sloviess (osobu, číslo a čas), • správne časovať slovesá,	<p>ohybné a neohybné slovné druhy podstatné mená - vlastné a všeobecné vlastné podstatné mená – názvy štátov a príslušníkov národov gramatické kategórie podstatných mien (rod, číslo, pád) rod podstatných mien číslo podstatných mien pád podstatných mien základný tvar podstatného mena prídavné mená (rod, číslo, pád) základný tvar prídavného mena zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde zámená druhy zámen (osobné, privlastňovacie)</p> <p>číslovky: základné a radové slovesá gramatické kategórie sloviess časovanie sloviess</p> <p>neohybné slovné druhy príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia funkcia neohybných slovných druhov vo vete príslovky</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • správne časovať sloveso byť vo všetkých slovesných časoch, • charakterizovať neohybné slovné druhy, • vymenovať neohybné slovné druhy, • určiť funkciu neohybných slovných druhov vo vete, • identifikovať neohybné slovné druhy v texte, • vyhľadať príslovky v texte na základe otázok: kde? kedy? a ako?, • identifikovať predložky v texte, • uplatniť správnu výslovnosť a pravopis predložiek s/so, z/zo, k/ku v spojení s osobnými zámenami, • identifikovať spojky v texte, • vymenovať spojky, ktoré sa v reči najčastejšie vyskytujú, • rozoznať v texte častice a citoslovčia, • určiť funkciu častíc a citosloviec, • vymenovať najfrekvencovanejšie výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (áno/nie, hádam, asi, možno...), • používať častice a citoslovčia v ústnej a písomnej komunikácii, • vysvetliť pojem umelecký a vecný text, • prakticky rozoznať umelecký a vecný text, • vysvetliť pojem kľúčové slová, • identifikovať kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte, • porozprávať prostredníctvom kľúčových slov krátky príbeh, • napísať osnovu, • zreprodukovat' text podľa napísanej osnovy,	<p>predložky pravopis predložiek a ich správna výslovnosť spojky najfrekvencovanejšie spojky (a, ale, keď, aby, že ...) častice a citoslovčia</p> <p>umelecký a vecný text kľúčové slová osnova v umeleckom a náučnom texte (písomne) tvorivé písanie</p> <p>diskusia názor</p>
---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • napísať krátky umelecký text, • napísať krátky vecný text, • vysvetliť pojem diskusia, • diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom, • vysloviť a obhájiť si vlastný názor v diskusii, • dodržiavať pravidlá spoločenského správania počas diskusie, • primerane riešiť umelo vytvorenú konfliktnú situáciu, • prejaviť vlastný názor primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami na konfliktnú situáciu, • poznať niektoré stratégie riešenia konfliktu, • opísať podľa predlohy osobu, • vymenovať charakteristické črty opisovanej osoby: vonkajšie, vnútorné (charakterové), • opísať osobu podľa živého modelu (spolužiaka, učiteľa), • v opise použiť jednoduché vety, súvetia a prirovnania, • vysvetliť pojem interview, • písomne koncipovať jednoduché otázky a odpovede ako koncept k interview, • zrealizovať so spolužiakmi interview o aktuálnej udalosti, • zreprodukovať ústne a písomne kratší prečítaný text, • dodržiavať časovú postupnosť deja, • napísať dejovú postupnosť rozprávania, • písomne priradiť správne nadpisy k dejovej osnove,	<p>opis osoby (ústne, písomne)</p> <p>interview (cieľený rozhovor)</p> <p>reprodukcia rozprávania časová postupnosť deja</p> <p>plagát</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vlastnými slovami charakterizovať plagát,
- rozlíšiť, na aké účely sa plagát používa,
- vytvoriť jednoduchý plagát k aktuálnej udalosti

Čítanie a literárna výchova

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- čítať náučný text s porozumením,
- identifikovať informácie uvedené priamo v texte,
- tvoriť otázky k informáciám uvedeným priamo v texte
- identifikovať informácie uvedené v texte nepriamo,
- tvoriť otázky k informáciám uvedeným v texte nepriamo,
- identifikovať v texte diagramy a grafy,
- prečítať diagramy a grafy v náučnom texte,
- určovať podľa diagramu alebo grafu pomerné zastúpenie jednotlivých položiek,
- v texte navzájom odlíšiť umeleckú a náučnú literatúru,
- čítať umelecký text samostatne, s dôrazom na správnu výslovnosť, dikciu, artikuláciu,
- naspamäť zarecitovať jednu/viac básní,
- predniesť kratšie prozaické dielo,
- charakterizovať divadlo, divadelnú hru,
- účinkovať v divadelnej hre, ktorú nacvičí učiteľ so žiakmi v triede, v škole,
- dbať na výrazný prednes priamej reči v dramatických textoch,

náučná literatúra

diagramy a grafy

umelecká literatúra

divadlo, divadelná hra

rozhlas, televízia, film, kino

prepojenie literatúry s filmovou, televíznou a divadelnou tvorbou

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • poznať spoločenské pravidlá správania sa v divadle, • charakterizovať pojmy rozhlas, televízia, film, kino a vzájomne ich odlišiť, • poznať názvy detských literárnych diel (rozprávok), ktoré boli sfilmované, • rozprávať obsah detského filmu, ktorý žiakov najviac upútal, vymenovať hlavné postavy z detského filmu, • opísať vzťahy medzi filmovými postavami, • poznať spoločenské pravidlá správania sa v kine, • vysvetliť pojem dialóg, poznať koľko osôb na ňom participuje, • identifikovať dialóg v texte a prečítať ho s porozumením, • zrealizovať dialóg so spolužiakom, použiť primeranú gestikuláciu, mimiku, • vysvetliť pojem kapitola, • rozoznať v knihe kapitoly, • vysvetliť pojem bájka, • vyhľadať bájky z rôznych zdrojov (kníh, internetu), • čítať bájku so zameraním na výrazný prednes priamej reči, • pokúsiť sa o dramatizáciu bájky, • vlastnými slovami hovoriť ponaučenie vyplývajúce z bájky, • poznať mená autorov bajok slovenskej a svetovej literatúry,	<p>dialóg mimojazykové prostriedky (gestikulácia, mimika)</p> <p>kapitola</p> <p>bájka bájka v svetovej literatúre (Ezop) bájka v slovenskej literatúre (J. Záborský)</p> <p>komiks dejová postupnosť v komikse (text umiestnený v bublinách, uprostred textu, na okrajovej časti obrázku)</p> <p>pojmové mapy</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

• vysvetliť pojem komiks, • čítať komiks so zameraním na dejovú postupnosť, • zoradiť obrázky podľa debovej postupnosti, • nakresliť samostatne alebo za pomoci spolužiakov krátky komiks a napísať k nemu výstižný text, • charakterizovať vlastnými slovami pojmové mapy, • samostatne porozprávať o danej téme prostredníctvom pojmovej mapy, • tvoriť v skupine pojmové mapy výberom z ponuky slov, slovných spojení.	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2 Anglický jazyk

názov predmetu	Anglický jazyk
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok prvý, druhý ročník 3 h / týždeň, 99 / h rok tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

2.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

2.2 Ciele vyučovacieho predmetu

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale
- sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer
- vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením,
- čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo
- čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav,
- písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné
- ciele

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, základné slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie
- a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.
- Žiak dokáže:
- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď
- Žiak dokáže:
- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“

2.4 Stratégia vyučovania

Použitie didaktických metód vo vyučovaní anglického jazyka bude závisieť od témy, štruktúry, časového hľadiska, stupňa náročnosti a materiálno-technického zabezpečenia. Dôraz bude kladený na samostatnosť, zážitkovosť žiakov. Z motivačných metód sa budú uplatňovať rôzne hry, motivačné rozhovory, čítanie úryvkov, demonštrácia názorných pomôcok. Pri expozícii sa budú uplatňovať metódy riadeného rozhovoru, skupinovej práce, práce s informáciami. Dôležitou súčasťou bude aj samostatná tvorivá práca žiakov zameraná na vytváranie projektov, referátov a podobne. Pri vyučovaní anglického jazyka sa kladie dôraz aj na využívanie metódy CLIL.

Učivo je preberané chronologicky a nadväzuje na seba v jednotlivých ročníkoch, pričom pri pochopení nových informácií, udalostí a javov sa opierame o tie už pre žiakov známe.

V piatom ročníku pôjde o základnú slovnú zásobu, zoznámenie sa s gramatikou, dôraz bude kladený najmä na zážitkovosť, hru a samostatnú prácu žiakov.

Pri vyučovaní sa uplatňuje zásada veku, primeranosti, postupnosti

2.5 Učebné zdroje

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Knih. BUSY BEE 1

Pracovný zošit: BUSY BEE 1

Pracovné listy

CD - BUSY BEE1

INTERAKTÍVNE STRÁNKY

2.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v cudzom jazyku je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch, ktorá je v súlade s učebnými osnovami, vzdelávacími štandardmi.

Pri hodnotení výkonu žiaka sledujeme najmä úroveň jeho rečových zručností t.j.

- počúvanie s porozumením
- čítanie s porozumením
- hovorenie
- písanie

Pri hodnotení postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 - na hodnotenie žiakov základnej školy.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 – Príloha č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a tiež na základe odporúčaní výsledkov špeciálnopedagogického vyšetrenia.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Stupeň 1 (výborný)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	prvý
			1 h / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Pozdrav	3	Pozdravy, zoznámenie sa. Pomenovanie zvierat. Neurčitý člen a, Pieseň. Aktivity	Osobnostný a sociálny rozvoj
Hračky	4	Pomenovanie hračiek. Otázka: Čo je to? Niektoré farby. Použitie spojenia: Ja mám.	Mediálna výchova
Zvieratá	4	Pomenovanie zvierat v ZOO. Neurčitý člen an. Ďalšie farby. Otázka: Aká je to farba? Čísllice 1-10. Pesnička. Tvorenie množného čísla.	Environmentálna výchova
Vianoce	3	Vianočné postavy a dekorácie. Pesnička. Vyjadrenie poďakovania. Rozprávkové bytosti.	Regionálna výchova a ľudová kultúra
Farma	4	Pomenovanie domácich zvierat. Pesnička. Určenie počtu zvieratiek na obrázku.	Environmentálna výchova
Párty	4	Pomenovanie potravín. Otázka: Koľko máš rokov?. Použitie spojenia : Mám rád. Pomenovanie ovocia a zeleniny.	Multikultúrna výchova
Rodina	4	Pomenovanie členov rodiny. Pesnička. Dom a jeho časti, veci v dome.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Telo	4	Pomenovanie častí tela, pohybová riekanka. Spojenie: Ja môžem, ja viem.	Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Doprava	3	Dopravné prostriedky. Prídavné mená (veľký/malý) a povolania.	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
---------	---	--	---

výkonový štandard	obsahový štandard
<p>Žiak na konci prvého ročníka bude vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počúvať s porozumením, • čítať s porozumením, • vytvoriť písomný prejav a ústny prejav, • dosiahnuť úroveň A 1.1+. 	<p>Naučiť základné pozdravy a frázy na zoznámenie sa. Získať základné vedomosti o zvieratách , ich pomenovanie s neurčitým členom. Získať základné zručnosti - tvorba krátkych dialógov. S použitím otázky Čo je to? Získať základné vedomosti o slovoslede vo vetách: Ja mám. Pomenovať farby a využiť slovné spojenia farba a zviera. Neurčitý a určitý člen. Základné číslovky 1-10. Poznávanie ďalších farieb, v komunikačnom kontexte sa realizuje krátky dialóg.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Počúvať rôzne dialógy, textov, príbehov a pod. v anglickom jazyku • Vnímať a porozumieť zvukovej podobe jazyka • Osvojiť si zvukovú podobu jazyka a jeho písomnú podobu. 	<p>Jednoduché rozprávanie, tvorba vianočných pohľadníc, postáv a dekorácií. Opis rozprávkových bytostí - využitie prídavných mien – veľký/malý, dobrý/ zlý, šťastný/ smutný.</p>
<p>Žiak na konci prvého ročníka dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať známe slová, • identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa • jeho osoby a oblasti jeho záujmov, 	<p>Naučenie základných fráz. Na získanie informácií o druhej osobe. Koľko máš rokov? Ako sa máš? Čo máš rád? Čo nemáš rád?. Naučiť sa používať sloveso mať a nemať rád pričom využívame jedlo, ovocie a zeleninu.</p> <p>Pomenovanie základných členov rodiny. Zoznámenie sa s časťami tela, Naučiť sa sloveso môžem, viem/ nemôžem, neviem.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

• porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré • sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov. • Čítanie s porozumením – výkonový štandard identifikovať hlásky, • vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia, • porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy. • pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, • odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných • záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch. • správne napísať všetky písmená abecedy, • správne odpísať slová, krátke vety	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Anglický jazyk		ročník	druhý
				1 h / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Rodina a spoločnosť	4	Pozdravy Ahoj opäť	Osobnostný a sociálny rozvoj	
Vzťahy v rodine	3	Včelia rodinka	Multikultúrna výchova	
Škola a jej zariadenie	3	V triede	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Rodinné sviatky	4	Zimný čas	Enviromentálna výchova Mediálna výchova	
Obliekanie a móda	4	Farby Oblečenie	Osobnostný a sociálny rozvoj	
Stravovanie	4	Jedlá a nápoje Zdravá výživa	Multikultúrna výchova	
Krajina, mestá, miesta	4	Sedmokrásnikino mesto Moje mesto	Multikultúrna výchova	
Domov a bývanie	4	V dome Môj dom, byt	Enviromentálna výchova	
Voľný čas a záľuby	3	Môj deň	Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Rodina a spoločnosť, vzťahy v rodine	
<p>Žiak na konci druhého ročníka bude vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraviť sa, • predstaviť sa, • ovládať znaky fonetického prepisu, • vytvoriť zoznamovací dialóg, • vymenovať prídavné mená • vytvoriť a použiť správne tvary slovesa byť, • vymenovať členov rodiny, • pri opise členov rodiny použiť vhodné prídavné mená	<p>Pozdravy, komunikácia pri stretnutí, fonetické znaky, dialógy pri zoznamení,</p> <p>Sloveso to be (1. a 2. osoba sg.), pomenovanie členov rodiny, ich opis,</p>
Škola a jej zariadenie	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať školské pomôcky, • vytvoriť jednoduchú otázku, • vyjadriť, akú činnosť dokáže vykonať, • počítat' 0 – 12, • vykonať zadaný pokyn	<p>Školské pomôcky, pokyny v triede, číslovky (0 – 12)</p>
Rodinné sviatky	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať vianočné darčeky a dekoráciu, • Zaspievať vianočné piesne, • Spamäti povedať rýmovačku, • Vytvoriť otázku s použitím slovesa can	Vianoce, zimné oblečenie, športové potreby, zimné športy, množné číslo podstatných mien
Farby	
<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať 11 farieb a opísať predmety, • Prečítať s porozumením vety opisujúce obrázky, • Spamäti povedať rýmovačku, • Prečítať, pomenovať a opísať jednotlivé druhy oblečenia	Farby, opis farby predmetu, určitý člen the vo vetách, druhy a opis oblečenia
Stravovanie	
<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vymenovať vybrané druhy jedál a nápojov, • Vyjadriť ktoré jedlo má rád a nemá rád, • Zaspievať pieseň o jedle, • Vyjadriť svoje pocity – hlad, smäd, • Slušne popýtať jedlo	Jedlá a nápoje, slovesá hladný, smädny
Krajina, mestá, miesta	
<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať budovy a vyhľadať ich na obrázku, • Vymenovať číslice, • Prečítať pokyny s porozumením, zahrať hru	Budovy v meste, číslovky 11 – 30, hry,
Domov a bývanie	
<ul style="list-style-type: none"> • Použiť zámená vo vetách, • Pomenovať miestnosti v dome, byte,	Môj dom, byt, sloveso to be, predmety v izbe, predložky miesta, osobné zámená (on, ona)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať predmety, zariadenie v detskej izbe, • Správne použiť predložky miesta, • Zistiť, kde sa nachádza nejaký predmet, • Vymenovať veci alebo osoby, ktoré sú na obrázku	
Voľný čas	
<ul style="list-style-type: none"> • Zistiť, koľko je hodín, • Vyjadriť slovne aj pohybom činnosť počas dňa, • Zaspievať tradičnú anglickú pieseň, • Aplikovať získané vedomosti v praxi	Režim dňa, čas, hodiny

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	tretí
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Úvod	23	Pozdravy Čo je to? Čas na hru Toto je môj nos	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Ochrana života a zdravia
Rodina a vzťahy	18	On je hrdina Kde je lopta? Billyho teddy Projekt	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Mediálna výchova
Môj život	19	Sú toto jeho nohavice? Kde je stará mama? Čas obeda	Ochrana života a zdravia Multikulturálna výchova
Prvé stretnutie	20	Nový priateľ Mám rád opice Čas večere	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Informácie	19	Upratať Akčný chlapec vie bežať Poďme sa hrať!	Multikulturálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
<p>Počúvanie s porozumením – výkonový štandard Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať známe slová, • identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov, • porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov. <p>Čítanie s porozumením – výkonový štandard</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať hlásky, • vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia, • porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy <p>Ústny prejav – výkonový štandard</p> <ul style="list-style-type: none"> • pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, • odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch. <p>Písomný prejav – výkonový štandard</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne napísať všetky písmená abecedy, • správne odpísať slová, krátke vety.	<p>Kompetencia č.1: Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Pozdraviť Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa Časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase.</p> <p>Kompetencia č. 2: Vypočúť si a podať informácie Informovať sa Časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Väzba there is/there are – oznamovacia veta, otázka, zápor. Opytovacie zámená who, what, where, how. Základné privlastňovacie zámená my, your.</p> <p>Kompetencia č. 3: Vybrať si z ponúkaných možností Identifikovať Abeceda Predložky určujúce miesto on, in, at. Základné číslovky 0-10. Prídavné mená. Časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle v oznamovacej vete, otázka a zápor. Príslovky miesta here, there.</p> <p>Kompetencia č. 4: Vyjadriť názor</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Vyjadriť názor</p> <p>Ukazovacie zámená this/these, that/those.</p> <p>Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien.</p> <p>Časovanie pomocného slovesa to be v množnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu</p> <p>Kompetencia č. 5: Vyjadriť vôľu</p> <p>Vyjadriť želania</p> <p>Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies v jednotnom čísle v oznamovacej vete.</p> <p>Osobné zámená I, you, he, she, it.</p> <p>Kompetencia č. 6: Vyjadriť schopnosť</p> <p>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</p> <p>Časovanie modálneho slovesa can v prítomnom čase, tvorba otázky, záporu</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

predmet	Anglický jazyk		ročník	štvrtý
				3 hodiny týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Úvod	22	Začíname Naše nové veci Teraz je šťastný! Viem sa bicyklovať a jazdiť		Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Ochrana života a zdravia Dopravná výchova
Rodina a vzťahy	19	Opakovanie Máte milkshake? Máme angličtinu Pred školu sa poďme zahrať Projekt		Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Môj život	25	Poďme kúpiť darček! Koľko je hodín? Kde ona pracuje? Opakovanie Dnes je teplo		Mediálna výchova Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Reakcie	26	Čo si obliekam? Ospalosť Opakovanie Pozrite na tie všetky zvieratá Pozrite sa na fotku		Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Enviromentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Informácie	7	Výborne! Opakovanie	Multikultúrna výchova
------------	---	------------------------	-----------------------

výkonový štandard	obsahový štandard
Počúvanie s porozumením	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikovať známe slová, identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov, porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov, porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine, porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať, porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy, porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi. 	<p>Kompetencia č. 3: Vybrať si z ponúkaných možností Opísať Neurčitý a určitý člen. Predložky určujúce smer a miesto between, next to, from. Základné číslovky 10-30. Časovanie slovesa have got v oznamovacej vete, tvorba otázky a záporu.</p> <p>Kompetencia č. 7: Vyjadriť pocity Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, skl'účenosť Skrátené tvary pomocných slovies to be, have got. Spojky and, but, or. Príslovky času now, today.</p>
Čítanie s porozumením	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať hlásky, • vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia, • porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy, • prečítať a porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine a jednoduchým orientačným pokynom, • porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému, • prečítať a porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.	<p>Kompetencia č. 9: Predstaviť záľuby a vkus Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/ niečo nemám rád Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies, tvorba otázky a záporu. Prítomný priebuhový čas, tvorba otázky a záporu.</p> <p>Kompetencia č. 11: Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam Vyjadriť príkaz/zákaz Rozkazovací spôsob.</p>
Ústny prejav	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, • odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch, • porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi, • používať čísla, základné číslovky, údaje o čase, • porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka, • jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov, • dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy	<p>Kompetencia č. 14: Dať ponuku a reagovať na ňu Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Odpovedať na návrh Osobné zámená. Sloveso can v žiadosti. Spojenie let's + sloveso. Predložka for.</p> <p>Kompetencia č. 17: Reagovať pri prvom stretnutí Predstaviť niekoho Predstaviť sa</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Privlastňovací pád. Základné privlastňovacie zámená. Jednoduchý prítomný a prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Spojka with.</p>
Písomný prejav	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne napísať všetky písmená abecedy, • správne odpísať slová, krátke vety, • napísať vlastné meno, adresu, vek, • napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.	<p>Kompetencia č. 19: Telefonovať Začať rozhovor Ukončiť rozhovor</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

3 Prvouka

názov predmetu	Prvouka
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok prvý ročník 2 h / týždeň, 66 h / rok druhý ročník
ročník	prvý, druhý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	2 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

3.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

3.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátna z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

3.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Učivo prvouky je vhodné na vypracúvanie pedagogických situácií, učebných činností a aktivít tak, aby boli rozvíjané všetky kľúčové kompetencie žiaka.

Sociálne komunikačné kompetencie

- žiak sa vyjadruje súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou v 3. ročníku
- dokáže istý čas sústredene počúvať, náležite reagovať, vyjadriť svoj názor
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti

Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov
- vytvára si vzťah k okolitému svetu, prírode prostredníctvom priameho kontaktu

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete
- vie používať rôzne vyučovacie programy

Kompetencia učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania poznatkov
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre pokrok

Kompetencia riešiť problémy

- vníma a sleduje rôzne problémové situácie v škole a v svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností v danej oblasti
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným, chápaným a

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

spolupracujúcim spôsobom

- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomuje si, že má práva a povinnosti
- dokáže prijímať nové nápady a aj sám prichádza s novými nápady

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- rešpektuje vkus iných ľudí

Tematické celky - 1. ročník

V 1. ročníku je učivo usporiadané do piatich tematických okruhov:

- Moje kráľovstvo – orientácia v budove školy, definícia pravidiel bezpečnosti, významné orientačné body v blízkosti školy, adresa školy, adresa bydliska, rodina
- Kráľovstvo života (Človek) – päť základných zmyslov človeka, ich význam, zásady starostlivosti, zdravie
- Kráľovstvo sveta (Neživá príroda a skúmanie prírodných javov) – rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, triedenie prírodných objektov, význam vody...
  - Kráľovstvo živočíchov (Živočíchy) – spoločné a rozlišovacie znaky živočíchov a rastlín, základné delenie živočíchov, získavanie potravy, vzťah dravec – korisť, význam maskovania...
  - Kráľovstvo rastlín (Rastliny) – základné časti rastlín, tvar, veľkosť, farba, byliny, kry stromy, ihličnaté – listnaté stromy, funkcie jednotlivých častí...

Tematické celky – 2. ročník

V 2. ročníku je učivo usporiadané do piatich tematických okruhov:

Spoznávame cestovanie (Človek a spoločnosť) – dopravné prostriedky, bezpečnosť na ceste, plán, krajina v okolí obce, Slovensko, rok v kalendári

Prierezové témy zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kládeme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Finančná gramotnosť

Implementujeme vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť- Plánovanie a hospodárenie s peniazmi.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- Spoznávame človeka (Človek) – kostra, svaly, záchrana ľudského života, hasenie požiaru, povolania ľudí
- Spoznávame neživú prírodu a prírodné javy (Neživá príroda a skúmanie prírodných javov) – pôda, pôda a jej úrodnosť, rozpúšťanie látok vo vode, odparovanie vody a filtrácia
- Spoznávame živočíchy (Živočíchy) – rast a vývin živočíchov, dĺžka života živočíchov, živočíšne spoločenstvá, spoločenstvo mravcov, včiel, chov živočíchov a úžitok, Veľká noc, sviatky vo svete
- Spoznávame rastliny (Rastliny) – životné prostredie rastlín, prejavy rastlín, podmienky klíčenia, rastu, význam rastlinných semien, rozširovanie semien

3.4 Stratégia vyučovania

Pri práci sa využívajú nasledovné metódy, formy a postupy práce:

Pri práci sa využívajú nasledovné metódy, formy a postupy práce:

- metóda riadeného rozhovoru
- samostatná práca
- skupinová práca
- práca vo dvojici
- dramatizácia – hra
- modelovanie
- vystrihovanie a lepenie
- projektová práca
- vychádzka
- práca s encyklopédiou, s kľúčom rastlín
- práca s internetom

3.5 Učebné zdroje

Prvouka pre 1. ročník základnej školy (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Metodické komentáre k Prvouke pre 1. ročník základnej školy (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Multimediálny disk (MMD)k pracovnej učebnici.

Prvouka pre druhákov (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Metodické komentáre k Prvouke pre druhákov (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Multimediálny disk (MMD)k pracovnej učebnici, staršie vydania prvouky, prírodovedy a vlastivedy, ďalšie odborné publikácie k daným témam prvouky, encyklopédie, webové stránky (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

3.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie žiaka má pomáhať zisťovať, ako postupujeme pri dosahovaní cieľov, ktoré sme si stanovili. Má byť nepretržité, preto je náročné na čas.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chváľitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo

c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Kritériá hodnotenia musia byť vytvorené na princípoch jednotnosti, primeranosti, náročnosti, postupnosti a samozrejme objektivity. Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2011.

Systém hodnotenia nepozostáva len z hodnotenia učiteľom, ale aj z hodnotenia žiackym kolektívom, ako aj zo sebahodnotenia. Sebahodnotenie vedie k pochopeniu a uvedomeniu si svojho potenciálu s možnosťou opravy chýb.

Prvouku v 1. ročníku a v 2. ročníku hodnotíme známku piatimi stupňami:

a) Stupeň 1 - výborný

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, hľadá vlastné riešenia. Dokáže uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Jeho ústny prejav je správny a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú výborné.

b) Stupeň 2 - chváľitebný

Žiak sa snaží byť tvorivý a iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny prejav je menej presný a výstižný. Kvalita výsledkov činností žiaka je veľmi dobrá.

c) Stupeň 3 - dobrý

Žiak je málo tvorivý a iniciatívny, pri ovládaní poznatkov, pojmov a zákonitostí má nedostatky. Jeho ústny prejav je menej presný a výstižný. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

d) Stupeň 4 - dostatočný

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Jeho ústny prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

e) Stupeň 5 - nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nesplňa kritériá pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov a svoje vedomosti nevie uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Hodnotenie žiaka má pomáhať zisťovať, ako postupujeme pri dosahovaní cieľov, ktoré sme si stanovili. Má byť nepretržité, preto je náročné na čas.

Kritériá hodnotenia musia byť vytvorené na princípoch jednotnosti, primeranosti, náročnosti, postupnosti a samozrejme objektivity.

Systém hodnotenia nepozostáva len z hodnotenia učiteľom, ale aj z hodnotenia žiackym kolektívom, ako aj zo sebahodnotenia. Sebahodnotenie vedie k pochopeniu a uvedomeniu si svojho potenciálu s možnosťou opravy chýb.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková		
predmet	Prvouka	ročník
tematický celok	časová dotácia	téma
Moje kráľovstvo	7	Rozprávková škola Moja škola Moja školská taška Moja trieda V našej škole Cesta do školy Moja rodina Opakovanie o mojom kráľovstve
Kráľovstvo života - človek	5	Zmysly človeka Zrak – oko Sluch – ucho Čuch – nos Chuť – jazyk Hmat – koža Zdravie Opakovanie o živote
Kráľovstvo sveta – neživá príroda a skúmanie prírodných javov	7	Čas Deň Dni v týždni Svetlo a tieň Živá a neživá príroda Voda Opakovanie o svete
Kráľovstvo živočíchov	7	Živočíchy Pohyb živočíchov Potrava živočíchov Opakovanie o živočíchoch
Kráľovstvo rastlín	7	Rastliny. Časti tela rastlín Stonky rastlín Korene rastlín Listy rastlín Kvety rastlín Plody rastlín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Opakovanie o rastlinách Opakujeme si
--	--	---

výkonový štandard	obsahový štandard
Vzdelávacia oblasť Človek a príroda Rastliny	
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznať základné časti rastlín, identifikovať základné časti rastlín (přhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šípová, pagaštan konský1), identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), vysvetliť princíp opeľovania, že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny. 	<p>základné časti rastlín: koreň, s byliny, kry, stromy životné prejavy rastlín – rast,</p>
Živočíchy	
<ul style="list-style-type: none"> uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú, vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážd'ovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom, vysvetliť vzťah dravec a korisť, vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb 	<p>životné prejavy živočíchov suchozemské a vodné živočie dravec, korisť končatiny</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Človek	
<ul style="list-style-type: none"> identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. 	zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa), vymenovať tri typy vodných zdrojov, na základe skúmania vytvoriť závery o priehľadnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), že hlavným zdrojom svetla je Slnko, vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, navrhnuť vlastný spôsob merania časového úseku, zostrojiť presýpacie hodiny, vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, zostrojiť kyvadlo, vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla. 	životné prejavy organizmov: rozmnožovanie vodné zdroje (potok, rieka, ja vody pre život svetelné zdroje, tieň, priehľad meranie času, presýpacie hod
Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť	
<ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.) povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, identifikovať dni v týždni, 	moja trieda, bezpečnosť v škole kde, tu, tam, vpravo, vľavo, h škola, školský dvor, objekty v ska dni v týždni, začiatok, koniec umývanie rúk, čistota tela, ná

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • čo škodí zdraviu • určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe.	funkcia členov rodiny, prejav členom rodiny
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková		
predmet	Prvouka	ročník
tematický celok	časová dotácia	téma
Opakovanie	1	Čo si pamätáme
Spoznávame cestovanie – človek a spoločnosť	15	Spomíname na prázdniny Dopravné prostriedky Bezpečnosť na ceste Ako nezablúdiť – plán Krajina v okolí obce Naša krajina – Slovensko Rok v kalendári Pamiatka zosnulých Rok v kalendári Cestovateľská správa o cestovaní
Spoznávame človeka	12	Kostra Svaly Záchrana ľudského života Hasenie požiaru Bezpečnosť a poriadok Povolania ľudí Cestovateľská správa o človeku Vianoce, Nový rok
Spoznávame neživú prírodu a prírodné javy	12	Pôda Pôda a jej úrodnosť Rozpúšťanie látok vo vode Odparovanie vody a filtrácia Cestovateľská správa o neživej prírode a prírodných javoch
Spoznávame živočíchy	13	Rast a vývin živočíchov Dĺžka života živočíchov Živočíšne spoločenstvá Spoločenstvo včiel Chov živočíchov a úžitok z nich Veľká noc Sviatky vo svete

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Cestovateľská správa o živočíchoch
Spoznávame rastliny	13	Životné prostredie rastlín Životné prejavy rastlín Podmienky klíčenia semien rastlín Podmienky rastu rastlín Význam rastlinných semien Rozširovanie semien a rastlín Cestovateľská správa o rastlinách Opakovanie učiva

výkonový štandard		0
Vzdelávacia oblasť Človek a príroda		
Rastliny		
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, • vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, • vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, • opísať tri životné prejavy rastlín, • vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín, • zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, • uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny, • vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina kľíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, • navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, • vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, • navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín. 		<p>rôznorodosť životných podmienok prostrediu, životné prejavy rastlín, význam rastlinných semien, podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, svetlo, rast rastliny, životné podmienky, pôda</p>
Živočíchy		
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, • zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným 		<p>životné prejavy živočíchov a rastlín, rast, vývin, pestovanie úžitkových rastlín.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný,</p> <ul style="list-style-type: none"> • že živočíchy (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, • uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince • že dĺžka života živočíchov je rôzna, • že človek získava potravu rôznym spôsobom • vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, • vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, • spoznať včelu medonosnú, • opísať spôsob života včiel a mravcov. 	<p>zvierat chov zvierat: kravy, ovce, sliepky spoločenský hmyz včelia rodina: matka, trúd, robotník mravenisko</p>
<p>Človek</p>	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, • zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, • že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, • pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele • vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi), • že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, • že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie, • že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, • skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka, • vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, • že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, • vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva. 	<p>pohyb ako prejav života kostra ľudského tela: lebka, chrbtice, stehenná kosť, kĺb, zlomenina svaly ich význam a rozvoj, únavu a pohyby realizované mimo vôle</p>
<p>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradiť k živým, neživým alebo odumretým súčastiam, • uviesť medzi živými súčastami živočíchy, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, 	<p>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy rozpúšťanie látok vo vode, zrážanie odparovanie</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, • že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, • zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, • vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, • skúmať rozpúšťanie látok vo vode, • vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, • skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, • jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, • navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, • opísať na základe pozorovania proces filtrácie, • čo je odparovanie, • vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená.	
Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať cestu do školy, • ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, • určiť aktuálny rok, • zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka, • určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku), • že jeho obec je súčasťou Slovenska, • rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR), • odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, • opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, • uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú, • odlíšiť druhy dopravy, • porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.), • odlíšiť vybrané profesie a ich náplň, • opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby, • zvládnuť postup, ako privolať pomoc, • určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách.	<p>cesta do školy, priechod pre chodcov kalendár – rok, mesiac, týždeň narodeniny jeseň (september, október, november, december), zima (január, február), jar (marec, apríl, máj), leto (június, júl, august) Vianoce, Nový rok, vznik Slovenska Pamiatka zosnulých Slovensko – štátna vlajka, štátny znak SR prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, mestá a cesty) cestovanie, práca, škola, dovolenka (vlak, lietadlo, loď), spoznávanie Slovenska povolania ľudí (lekár, učiteľ, policajt, obchodník a i.) zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, nebezpečné predmety, postup privolania záchranej zdravotnej služby (155), políciu</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

4 Etická výchova

názov predmetu	Etická výchova
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok prvý, druhý, tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

4.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

4.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

4.3 Kľúčové kompetencie žiakov

- žiak sa naučí sebaúcte a autonómnemu cíteniu a mysleniu
- žiak sa naučí hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- žiak spoznáva prvky efektívnej komunikácie a prosociálneho správania primeraného veku
- žiak spoznáva zásady dobrých medziľudských vzťahov
- žiak sa naučí zvnútorňovať prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy
- žiak si rozvíja sociálne zručnosti
- žiak sa naučí spolupracovať v spoločenstve žiakov

4.4 Stratégia vyučovania

- dialóg a diskusia
- zážitkové (skúsenostné metódy)
- učenie posilňovaním žiaduceho správania
- učenie disciplinovaní

4.5 Učebné zdroje

Metodická príručka k etickej výchove pre 1. ročník, internetové zdroje, Etická výchova pre 1. ročník základných škôl – pracovné listy

4.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Pri hodnotení žiakov (jednotlivcov i skupín, formou ústneho i písomného skúšania) postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Hodnotenie žiaka:

- Aktivita a pripravenosť na vyučovanie
- Prezentácia projektov
- Ovládanie pojmov
- Riešenie konkrétnych situácií
- Spolupráca so spolužiakmi a vyučujúcim
- Individuálna práca
- Zapájanie sa do diskusie
- Záujem o realizáciu jednotlivých aktivít

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	1. ročník
			1 hod. /týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	6	Prvé kontakty v triede a v škole	Ľudské práva a ich zmysel Sebareflexia Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Osobnostný a sociálny rozvoj
		Spolupracujúce spoločenstvo, ako základ pre dobré spolužitie	
		Formulovanie pravidiel	
		Komunikácia zameraná na sebareprezentáciu a sociálne vzťahy	
		Pravidlá podporujúce spolužitie v skupine	
		Neverbálna komunikácia	
Prvky prosociálneho správania v žiac- kom kolektíve	5	Vzájomná úcta pri komunikácii	Prosociálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
		Úcta k vzájomným požiadavkám	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Vďačnosť za vykonané dobro	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
		Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny	
		Ochota spolupracovať v kolektíve rovesníkov, aktívne počúvanie	
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	4	Uvedomovanie si vlastnej hodnoty	Osobnostný a sociálny rozvoj Ľudské práva Riešenie problémov
		Poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti	
		Sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok	
		Sebahodnotenie, sebaúcta žiakov	
Pozitívne hodnotenie iných	8	Človek a jeho hodnota	Prosociálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj
		Spoznávanie pozitívnych vlastností detí v triede, v škole v rovesníckych vzťahoch...	
		Hodnotenie druhých, povzbudzovanie iných	
		Podporovanie pozitívneho sebaobrazu detí	
		Prehodnocovanie negatívnych skutočností	
		Klamanie a žalovanie	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo	
		Prijatie podpory a pomoci od iných	
Naša rodina	10	Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca	Rodinná výchova, úcta k rodičom a dospelým Výchova k manželstvu a rodičovstvu
		Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre spoločnosť	
		Príbuzenské vzťahy	
		Vzťahy v rodine	
		Rodinné pravidlá	
		Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa	
		Úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny	
		Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca	
		Prežívanie radosti z dosiahnutej práce	
		Rozlúčka so spolužiakmi	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, • pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, • podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny, 	rodina, skupina, školská trieda pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie pravidlá skupiny
Prvky prosociálneho správania	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, • vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, • riadiť sa pravidlami skupiny, • rešpektovať spolužiakov, 	úcta úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom prejavy úcty
Ľudská dôstojnosť	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, • uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, • poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch, • rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, • uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, • zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom, 	hodnota osoby, moja hodnota, rozdiel medzi mnou a ostatným svetom ľudská osoba sebaovládanie vlastnosti iných osôb pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov, spolužiakov vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných negatívne správanie a jeho dôsledky
Naša rodina	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- pomenovať rodinné vzťahy,
- vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine,
- uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine,
- napláňovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny.

rodina a jej úloha v živote človeka
vzťahy medzi členmi rodiny
rodinné pravidlá
komunikácia
pomoc v rodine

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	2.ročník
			1 hod/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	5	Opakovanie získaných zručností z 1.ročníka	Enviromentálna výchova - vzťahy medzi žiakmi Ľudské práva a ich zmysel Finančná gramotnosť
		Počúvanie iných ako prvý predpoklad spolupráce	
		Sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe	
		Základy spolupráce v skupinách	
Tvorivosť	5	Objavovanie vlastných daností	Estetické cítenie, umelecké danosti, ich prezentácia Estetické cítenie
		Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností	
		Tvorivosť, ktorú od nás očakávajú a prijímajú iní	
		Tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje	
		Využitie tvorivosti v živote triedy	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Iniciatíva v sebapoznaní	
Iniciatíva	5	Iniciatíva vo vzťahu k iným	Multikultúrne vzťahy Ochrana života a zdravia
		Hľadanie možností, ako vychádzať v ústrety iným ľuďom	
		Žalovanie a podvádzanie	
		Iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť	
Vyjadrenie citov	5	Vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu	Prosociálnosť vo vzťahoch medzi žiakmi Výchova k rodičovstvu
		Ako si vzájomne vyjadrujeme city v rodine, medzi priateľmi a spolužiakmi	
		Úcta k žene, matke, sestre, spolužiačke	
		Úcta k mužovi, otcovi, bratovi, spolužiakovi	
		Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov	
		Správanie sa medzi sebou	
		Čo sa mi v našej triede najviac páči	
		Slušnosť a ohľaduplnosť	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Naša trieda – spoločenstvo detí	13	Čestnosť a pomoc slabším	Enviromentálna výchova Multikultúrna výchova, spolužitie Prosociálnosť vo vzťahu medzi spolužiakmi Ochrana života a zdravia
		Rešpektovanie inakosti	
		Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami	
		Kamarátstvo a priateľstvo	
		Čo je dôležité pre priateľstvo	
		Vzťahy v triede	
		Dodržiavanie pravidiel správania v triede	
		Podpora vzájomnosti a spokojnosti	
		Tolerancia a spolupráca	
		Vyhodnotenie práce	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, • zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, • rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, • vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine, 	spolupráca vzťahy v triede právo a povinnosť práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy
Tvorivosť	
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť originálny darček pre spolužiaka, • zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, • vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, • oceniť originalitu iných, • dopĺňať znenie pravidiel skupiny, 	tvorivosť vlastné talenty pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje
Iniciatíva	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady iniciatívneho správania, • určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, • zapájať sa do triednych a školských činností, 	iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabraňovaní zlu iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej
Vyjadrovanie citov	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, 	city prežívanie citov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • prejavíť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním formou kresby – „moje city počas dňa“, • vyjadriť kultivovane svoje city, • uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním,	city v rodine, medzi rovesníkmi úcta k osobám opačného pohlavia úcta k citom iných
Naša trieda	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, • predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, • prejavíť pochopenie so spolužiakmi, • prispieť k dobrej atmosfére v triede, • vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby.	naša trieda – spoločenstvo detí pozitíva a negatíva našej triedy vylepšovanie nášho spolužitia súdržnosť spoločenstva

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Etická výchova		ročník	tretí
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov	6	Opäť sme spolu Vytvoríme si pravidlá S kým si rád pohovorím Vlastné úspechy a zlyhanie Povedať NIE Dôsledky agresívneho správania medzi deťmi		Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Vcítanie sa do prežívania iných Empatia	8	Čo cítiš? Poznáte sa dobre? Spoluprežívanie citov s inými Schopnosť empatie Bohatstvo prežívania Pozitívne a negatívne emócie Radosť a vďačnosť Naše zdravie		Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	5	Právo na omyl, možnosť nápravy Kultúrne spôsoby riešenia konfliktov Protirečivé aspekty – dve tváre Odpúšťanie Kompromis – forma riešenia konfliktu		Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Pomoc, darovanie, delenie sa	8	Vnímanie okolia zmyslami Pomoc v konkrétnej situácii Konanie v prospech prírody Ohľaduplnosť k ostatným Prosociálne správanie Vzájomné obdarúvanie Schopnosť deliť sa Potreba pomoci v živote	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Naša škola	6	Povedomie príslušnosti k škole Poznávanie a hodnotenie kvality školy Prostredie presahujúce triedu Prospešnosť školského prostredia Čo môžem urobiť pre moju školu Spolupráca školy a rodiny	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

výkonový štandard	obsahový štandard
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe, • preveriť si informácie o iných, • rozpoznať rizikové situácie a negatívne ponuky, • zahrať formou scény situácie s negatívnymi ponukami, 	<p>pravda v živote ľudí otvorená komunikácia – pravdivosť a objektívnosť zdroje informácií pravda o sebe a jej prijatie, pravda o iných rizikové situácie v živote detí odmietnutie zla a negatívnych ponúk</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vcítenie sa do prežívania iných – empatia	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady na situácie, v ktorých prejavuje súcít a pochopenie, • poukázať na dôležitosť radosti vo svojom prostredí, • prejaviť spoluúčasť a pochopenie iných v problémových situáciách,	empatia radosť a smútok v živote ľudí súcít a spoluúčasť so slabšími, chorými, zdravotne a sociálne znevýhodnenými ľuďmi vcítenie sa do situácie spolužiakov
Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	
<ul style="list-style-type: none"> • uznať právo človeka na omyl, • rozlíšiť omyl od zákernosti, • diskutovať o možnostiach nápravy omylu, • porozumieť významu odpúšťania a komunikácie v konfliktných situáciách, formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie,	právo na omyl omyl a zákernosť odpúšťanie v medziľudských vzťahoch sebaovládanie v konfliktných situáciách upevňovanie vzájomnosti súťaživosť a kooperácia
Pomoc, darovanie, delenie sa	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou, • uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny, • pomáhať si navzájom	vnímanie a prežívanie prosociálnosti materiálna a nemateriálna pomoc podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu odmietnutie dobra inými
Naša škola	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať pozitívne stránky svojej školy, • uviesť príklad problémov, ktoré sa v škole vyskytujú, • navrhnuť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole.	naša škola príslušnosť k našej škole účasť žiakov na úspechoch i problémoch školy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	štvrtý
			1 hodina týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Sociálne postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	8	Otvorená komunikácia Tolerancia vo vzťahoch Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom Interpersonálne zručnosti medziľudských vzťahov Kultivované a empatické správanie k osobám iného pohlavia Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Osobnostný a sociálny rozvoj
Reálne a zobrazené vzory: mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti	7	Sloboda a zodpovednosť Pozitívne a negatívne vplyvy médií Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov Pozitívne hodnotenie iných Schopnosť výberu žiaducich, reálnych a zobrazených vzorov	Mediálna výchova Literárna výchova Finančná gramotnosť
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	5	Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnosť Osobnostné kvality využívané pre dobro	Enviromentálna výchova Dopravná výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		jednotlivca i pre celé spoločenstvo Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov	Finančná gramotnosť
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	7	Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách UNESCO – podiel na ochrane dieťaťa Práva dieťa v slovenskom právnom poriadku Solidarita a prijatie odlišností	Mediálna, kultúrna výchova Ochrana života a zdravia
Náš región - vlasť	6	Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu	Vlastiveda Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

výkonový štandard	obsahový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> opísať rozdiely správania medzi chlapcami a dievčatami, rozpoznať vhodné a nevhodné správanie voči osobám opačného pohlavia, rozpoznať situácie, kde je potrebné ticho a počúvanie, 	tolerancia a ústretovosť vo vzťahoch Zlaté pravidlo mravnosti rešpekt a úcta rovnoprávnosť mužov a žien komunikačné zručnosti v medziľudských vzťahoch kultivované správanie k osobám opačného pohlavia
Reálne a zobrazené vzory	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť na príkladoch pozitívne i negatívne vplyvy televízie a iných komunikačných prostriedkov, uviesť príklady prosociálnych ľudí zo svojho okolia, vyjadriť svoj názor na prečítanú knihu, 	<p>vzor správania komunikačné prostriedky a ich úloha prosociálne vzory v okolí dieťaťa čitateľský návyk – zdroj prosociálnych vzorov</p>
<p>Rozvoj tvorivosti a iniciatívy</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> uviesť príklady vzájomnej užitočnosti, vymenovať iniciatívy, kde môže preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia, pripraviť si iniciatívy na ochranu prírody, 	<p>záujmy rozvíjajúce osobnosť človeka kvality človeka využité pre spoločné dobro tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov</p>
<p>Dohovor o právach dieťaťa</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymenovať päť práv dieťaťa, rozpoznať, ktoré práva dieťaťa sa dodržujú alebo porušujú v jeho prostredí, vysvetliť potrebu solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv, zapojiť sa do aktivity, ktorá podporuje solidaritu, vymenovať päť povinností, ktoré má voči iným ľuďom, 	<p>ľudské práva, práva detí detská práca solidarita a prijatie odlišností povinnosti detí vyplývajúce z ich práv</p>
<p>Náš región – naša vlasť</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> priradiť svoje bydlisko do lokality regiónu, pomenovať špecifiká, krásy i možnosti svojho regiónu, 	<p>dedina, mesto, región vlasť, Slovensko vlastenectvo</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

• napísať list priateľovi, v ktorom bude vykreslený jeho región, • zostaviť prezentáciu, v ktorej predstaví svoj región, • navrhnúť akciu na pomoc svojho regiónu	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5 Náboženská výchova – Rímsko-katolícka

názov predmetu	Náboženská výchova
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok prvý, druhý, tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

5.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich k chápaniu okolitého sveta a k vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

5.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovať dobro od zla, voliť dobro pre seba i pre iných.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používať "ja" odkaz
- kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejaviť radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnanja
- svojimi slovami reprodukovat' biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/ nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôsobovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny
- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým, ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru
- objavovať svoj duchovný rozmer

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnú náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

5.4 Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.), simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Domáce úlohy sa netýkajú iba písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

5.5 Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál pre náboženskú výchovu, ktorý obsahuje bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberá tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K učebným zdrojom neodmysliteľne patrí:

- Sväté písmo, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím 1995,
- Katechizmus Katolíckej Cirkvi, Spolok svätého Vojtecha v Trnave 1998, ISBN 80-7162-253-2,
- dokumenty Katolíckej Cirkvi,
- biblické mapy,
- metodické príručky,
- pracovné zošity,
- encyklopédie,
- knižnica školská, farská, mestská,
- internet: www.kpkc.sk, www.dku.sk, www.biblia.sk,
- zvukové nosiče CD a multimedialne nosiče DVD,
- didaktické pomôcky a hry.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Pri hodnotení žiakov (jednotlivcov i skupín, formou ústneho i písomného skúšania) postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Hodnotenie žiaka:

- Aktivita a pripravenosť na vyučovanie
- Tvorba a prezentácia projektov, referátov
- Ovládanie pojmov
- Riešenie konkrétnych situácií
- Spolupráca so spolužiakmi a vyučujúcim
- Individuálna práca
- Osobný prínos v skupinovej práci
- Zapájanie sa do diskusie
- Záujem o realizáciu jednotlivých aktivít
- Hodnotenie priebežne zadaných úloh, aktivity, schopnosti spolupracovať a vytárat' dobré vzťahy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník
			1. ročník
			1 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Som na svete z lásky	8	Ja; Čo dokážem?; Svet, v ktorom žijem; Dar života; Svet	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Rodina – ohnisko lásky	4	Prosba a vďaka; Komunikácia v rodine; Modlitba za chlieb; Modlitba "Otče náš"	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Dar lásky	8	Premena kamenného srdca; Zvestovanie; Návšteva Alžbety; Ježiš Kristus - dar pre svet; Zem, v ktorej žil Ježiš; Povolanie učeníkov; Svadba v Káne	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Moc života a lásky	8	Prebudenie zo spánku; Vzkriesenie Jairovej dcéry; Pôst; Kríž; Ježiš je vzkriesenie a život; Za zatvorenými dverami; Nedeľa	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Spoločenstvo lásky	5	Kostol; Božia rodina; Duch svätý; Juraj; Opakovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj
	33		

1. ročník ZŠ (primárne vzdelávanie)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ročníková téma: CESTA LÁSKY

Ročníkový cieľ: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

Inovované štandardy boli prerokované a schválené na zasadnutí Subkomisie pre školské vyučovanie náboženstva dňa 11. júna 2014 v Banskej Bystrici.

Vysvetlivky: Závazný počet hodín (ZPH) na jednotlivé témy tvorí 70 % učiva čo predstavuje 23 vyučovacích hodín.

Prehlbujúci a dopĺňujúci počet hodín (PPH) na jednotlivé témy tvorí 30 % učiva čo predstavuje 10 vyučovacích hodín.

výkonový štandard	obsahový štandard
Som na svete z lásky	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú svoje odlišnosti oproti spolužiakom, • vyjadrujú slovne poďakovanie a odprosenie, • formulujú spontánnu modlitbu poďakovania, • vymenujú z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, • rozlišujú medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných.	meno a jedinečnosť čo dokážem patrím do rodiny svet, v ktorom žijem
Rodina – ohnisko lásky	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú aspoň tri pozitíva v rodine, • reprodujú modlitbu Otče náš, • naplánujú si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny	komunikácia v rodine modlitba v rodine modlitba Otče náš

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dar lásky	
<ul style="list-style-type: none"> • opíšu dobrotu sv. Mikuláša, • reprodujú s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, • reprodujú modlitbu Zdravas Mária, • nakreslia aspoň dva symboly Vianoc	sv. Mikuláš zvestovanie, návšteva Alžbety zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista
Moc života a lásky	
<ul style="list-style-type: none"> • opíšu biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, • vysvetlia jednoduchým spôsobom dôležitosť vzkriesenia, • znázornia s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, • vysvetlia jednoducho zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania.	život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa - deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania
Spoločenstvo lásky	
<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, • reprodujú modlitbu Sláva Otcu, • vyjadrujú slovne pocity pri konaní dobra, • vymenujú niekoľko dobrých skutkov, ktoré im preukázali spolužiaci, • naplánujú si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.	zoslanie Ducha Svätého Cirkev - spoločenstvo viery a lásky sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník	2. ročník
			1 hod/týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Boh mi dôveruje	4	Ďakujem za prázdniny; Človek ako obraz Boží; V záhrade života; Boh nám zveril Zem a my ju chránime	Prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova	
Dôverujem Bohu	6	Abrahám; Abrahám dôveruje Bohu; Môžem Ťa osloviť, Bože?; Posvätený deň; Nedeľa; Ako sa ľudom stratila nedeľa?	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
Dôvera v rodine	6	Svetlo a tma; Lucia priniesla do rodiny svetlo; Žijem v rodine; Príbeh o jednej rodine; Môj krst; Cirkev - Božia rodina	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	
Dôverujeme si navzájom	5	Dobre počúvať; Dobre sa pozeráť; Rob iným to, čo chceš, aby robili tebe; Moje svetlo pre druhého; Moje ruky pre druhého	Osobnostný a sociálny rozvoj	
Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere	9	Dať slovo; Zmluva na Sinaji; Pravidlá; Desatoro; Múdrosť; Pravda; Dobro; Krása; Opakovanie témy	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery	3	Odchod z domu otca; Návrat do domu otca; Hostina	Osobnostný a sociálny rozvoj	
	33			

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Boh mi dôveruje	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, • rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy –stvorit' a vytvorit', • reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, • vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, • rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla,	stvorenie človek ako Boží obraz obraz rajskej záhrady Boh nám zveril Zem a my ju chránime
Dôverujem Bohu	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, • reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, • vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, • formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, • zdôvodniť potrebu odpočinku, • opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu,	Abrahám Boh a jeho meno modlitba nedeľa
Dôvera v rodine	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť potrebu dôvery v rodine, • prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, • charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, • nakresliť jednotlivé krstné symboly,	advent rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery Cirkev - Božie rodina

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov, 	<p>pozvanie do Božej rodiny</p>
<p>Dôverujeme si navzájom</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziludských vzťahov a slušného správania, • prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, • uviesť príklady osobného a spoločného majetku, • zdôvodniť potrebu pomoci núdznym, 	<p>schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka boháč a Lazár osobný majetok, bohatstvo</p>
<p>Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, • opísať situáciu prijatia Desatora, • priradiť s pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam čnosti, 	<p>uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život</p>
<p>Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať biblický príbeh o mánotratnom synovi, • vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, • opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, • navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie. 	<p>milosrdný otec / mánotratný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník
	3. ročník		
			1 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Veriť Bohu	4	Úvodná hodina; Čo znamená veriť?; Aký je Boh?; Veľká sila ukrytá v malom zrnku	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova
Ježiš uzdravuje	5	Uzdravenie slepého; Vidieť; Uzdravenie hluchonemého; Uzdravenie človeka s ochrnutou rukou; Uzdravenie ochrnutého	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia
Ježiš nám odpúšťa	6	Daj pozor, aby si to nerobil!; Ježiš je hosťom u Zachea; Mal by si sa zmeniť; Na ceste zmierenia; Ježiš mi odpúšťa; Dokážem to?	Osobnostný a sociálny rozvoj
Ježiš nás oslobodzuje	8	Židovská Pascha; Pravidlá pre život na slobode; Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi; Pozrieť sa do zrkadla; Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité; Staré musí odumrieť, aby mohlo vyrásť nové; Smrť a nový život; Kresťanská Veľká noc	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Ježiš nás pozýva na hostinu	10	Ježiš nasycuje; Ježiš sa stáva chlebom; Dať seba; Obeta ako dar; Stretnutie s Ježišom; Svätá omša; Dnes ako vtedy; Pozvanie na hostinu; Cesta viery, Opakovanie učiva	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	33		
--	----	--	--

výkonový štandard	obsahový štandard
Veriť Bohu	
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, vymenovať krstné sľuby, vysvetliť krstné symboly, reprodukovať Apoštolské vyznanie viery, 	viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst
Ježiš uzdravuje	
<ul style="list-style-type: none"> reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie, 	Ježišove uzdravenia rozvoj mravného cítenia
Ježiš nám odpúšťa	
<ul style="list-style-type: none"> vymenovať možné reakcie človeka na vinu, vysvetliť dôležitosť uznania si viny, prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, ovládať priebeh sviatosti zmierenia, 	vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) na ceste zmierenia - márnokratný syn, ľútosť sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ježiš nás oslobodzuje	
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, • opísať na základe podobenstva o márnotrattom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, • rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, • reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, • porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, • vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia,	<p>Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie</p>
Ježiš nás pozýva na hostinu	
<ul style="list-style-type: none"> • tajomstiev vymenovať základné časti sv. omše, • odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, • objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, • zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, • vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi.	<p>nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkev ako prostredníčka Božích</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník
	4. ročník		
			1 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Cesta nádeje	5	Mat' nádej; Som jedinečný; Cesta k druhým; Noe dôveruje Bohu; Obrazy Božej blízkosti;	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
Biblia – slovo o nádeji	10	Biblia - kniha nádeje; Starý a Nový zákon; Zem Biblie; Zvládnem všetko sám?; Pán Boh utešuje – prísľub Mesiáša; Očakávanie Mesiáša; Príchod Mesiáša; Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo; Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo; Rybolov apoštolov	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Nádej presahujúca smrť	5	Najväčšie obmedzenie človeka; Život musí po smrti pokračovať?; Bože, kde si?; Ježiš - silnejší ako smrť; Sviatosť pomazania chorých	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Svedectvo nádeje	7	Veže v našom meste; Rôzne veže – rôzne vierovyznania; Kostolné veže – symboly nádeje; Kresťan - nositeľ Krista; Kresťania - nádej pre svet; Svätí Cyril a Metod; Ja - svedok nádeje; Ján Pavol II. - svedok nádeje	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Regionálna výchova
Prameň nádeje	6	Modlitba - život v Božej prítomnosti; Osobná mod-	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		litba; Cirkev - prameň nádeje; Modlitba svätého ruženca; Zjavenie vo Fatime; Opakovanie	
	33		

výkonový štandard	obsahový štandard
Cesta nádeje	
<ul style="list-style-type: none"> identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, vysvetliť hodnotu priateľstva, prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša 	cesta k sebe – som jedinečný cesta k druhým – budovanie vzťahov cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti
Biblia – slovo o nádeji	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, reprodukovat' biblický príbeh o povolani Gedeona, interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve, uviesť tri Ježišove zázraky, 	Biblia – Kniha kníh zaslúbená zem odkrývanie nádeje v živote biblických postáv očakávanie Mesiáša príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Nádej presahujúca smrť	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, • zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, • vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, • charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, • vysvetliť pojem súcitiť, • naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí,	skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých
Svedectvo nádeje	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, • vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, • porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, • vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, • pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje,	rôzne veže rôznorodosť vierovyznaní kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny) kresťania – nádej pre svet
Prameň nádeje	
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, • vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, • zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, • sformulovať osobnú modlitbu.	modlitba – život v Božej prítomnosti Boh – stred kresťanského spoločenstva

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

6 Náboženská výchova - evanjelická

názov predmetu	Náboženská výchova
časový rozsah výučby	1h / týždeň, 33 h/ rok prvý, druhý, tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

6.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova - evanjelická je povinne voliteľným predmetom. Náboženská výchova má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom.

Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov, čím výrazne prispieva k spoločenskej inklúzii a kohézii.

Základné biblické znalosti a poznávanie pôsobenia Trojjediného Boha v dejinách sa stáva pre žiaka základným interpretačným kľúčom k uvedeniu do kultúrnych výtvorov minulých generácií (bez pochopenia ktorých nemožno úplne pochopiť ani súčasnú generáciu), ako i kľúčom k pochopeniu a interpretácii každodenných rituálov a tradícií. Ich pochopenie a tvorivé uchopenie uspokojuje žiaka k tvorivému hľadaniu riešení problémov jeho budúcnosti. Tým sa stáva významným nástrojom v tvorbe identity žiaka.

Súhrnne teda môžeme povedať, že poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní (ukázať žiakom) správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchranu vo viere v Pána Ježiša Krista.

Žiaci sa na hodinách evanjelického náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život.

6.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu je:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- osvojiť si základné biblické pojmy
- získať základný prehľad zvesti Biblie, biblických príbehov
- poznať biblické postavy, ktorých osobnosť formuje viera
- viesť žiakov k pochopeniu vlastnej hodnoty a postavenia v spoločnosti, a tak aktívne prispieť v procese hľadania vlastnej identity k budovaniu zrelej kresťanskej osobnosti
- učiť žiakov rozlišovať medzi dobrým a zlým
- získavať a rozvíjať základné komunikačné zručnosti
- vštepovať základy kresťanskej viery
- budovať živý a aktívny vzťah k Trojjedinému Bohu Otcu, Synovi a Duchu Svätému
- aktívne rozvíjať vzťah k cirkvi, povzbudzovať k participácii na jej živote
- poznať zákon a evanjelium
- viesť k osvojeniu základného učenia evanjelickej cirkvi
- poznať Trojjediného Pána Boha ako Otca, Syna a Ducha Svätého
- vzbudiť záujem o Božie slovo, modlitbu a duchovné hodnoty
- vychovávať ako Božie dieťa s vedomím Božej milosti
- viesť žiakov k viere v Pána Ježiša Krista a pre večný život

6.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Náboženská výchova – evanjelická má po obsahovej stránke ponúknuť základný prehľad kresťanského učenia vychádzajúceho z Božieho slova – Biblie:

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používať “ja” odkaz
- kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejať radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania
- svojimi slovami reprodukovat biblické posolstvo
- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro
- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny
- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým, ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru
- objavovať svoj duchovný rozmer
- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie
- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnú náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy
- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

6.4 Stratégia vyučovania

Vo vyučovaní náboženskej výchovy učiteľ prihliada vychádzanie zo skutočnosti, že v tomto predmete chce odovzdať konkrétne vedomosti. Zároveň učí k správnym postojom v živote kresťana, vychádzajúcim z poznania Božieho slova, osobného vzťahu k Pánu Bohu, k spoločenstvu ľudí a k svetu, v ktorom žije.

Dôležitú úlohu tu zohráva hodnotová orientácia žiakov a osvojenie si správnych postojov. Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

súčasnosti, pomáhajú pri humanizácii, vytváraní priaznivej klímy v škole a spoločnosti. Budujú vnútorný svet žiakov a kladné charakterové vlastnosti.

Stratégia vyučovania pre predmet náboženská výchova vo svojej obsahovej časti zahŕňa základné poznatky z tematického okruhu – základné učivo. Obsahový štandard vymedzuje základné učivo z daného tematického celku v danom ročníku a rozsah učiva je záväzný. Výkonový štandard je súhrn požiadaviek na vedomosti, zručnosti, ktoré si majú žiaci osvojiť z daného tematického celku v danom ročníku, aj keď na rôznej úrovni. Vo svojej výkonnej časti ukazuje, čo si má žiak osvojiť a má to byť vidieť nie len na vedomostiach, ale predovšetkým na jeho správaní.

- dialóg a diskusia;
- zážitkové metódy;
- učenie posilňovaním žiaduceho správania;
- problémové metódy;
- expozičné metódy.

6.5 Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál pre náboženskú výchovu, ktorý obsahuje bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberá tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K učebným zdrojom neodmysliteľne patrí:

- Biblia
- biblické mapy
- metodické príručky
- pracovné zošity
- encyklopédie
- knižnica
- internet
- zvukové nosiče CD a multimedialne nosiče DVD
- didaktické pomôcky a hry

6.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Pri hodnotení žiakov (jednotlivcov i skupín, formou ústneho i písomného skúšania) postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Hodnotenie žiaka:

- Aktivita a pripravenosť na vyučovanie
- Tvorba a prezentácia projektov, referátov
- Ovládanie pojmov
- Riešenie konkrétnych situácií
- Spolupráca so spolužiakmi a vyučujúcim
- Individuálna práca
- Osobný prínos v skupinovej práci
- Zapájanie sa do diskusie
- Záujem o realizáciu jednotlivých aktivít
- Hodnotenie priebežne zadaných úloh, aktivity, schopnosti spolupracovať a vytárat' dobré vzťahy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Evanjelická cirkev	ročník	1. ročník
			1 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Človek a spoločenstvo Ja a môj svet	4	Môj domov Moja rodina Nebeský domov – Podobenstvo o boháčovi a Lazarovi	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Boh a Jeho stvorenie Boží svet	5	Boh, Stvoriteľ – Pán, ktorý stvoril všetko Pán Boh sa o nás stará Človek - Božie dielo Adam a Eva v raji Hriech a Boží trest – neposlušnosť	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Záchranca pre svet	18	Pán Ježiš prichádza – Vianoce Traja mudrci Dvanásťročný Ježiš v chráme Pán Ježiš a Jeho moc Bohaté lovenie rýb – L 5,1-11 Ježiš a učeníci Ježišova moc nad chorobou Uzdravenie desiatich malomocných Najlepší učiteľ Podobenstvá:	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>O staviteľoch – Mt 7, 24-27 O stratenej ovečke – L 15,1-7 Posledná večera Pán Ježiš umiera na kríži</p> <p>Vstal z mŕtvych – Vzkriesenie Odchádza k Otcovi – Vstúpenie</p>	
Som Božie dieťa	6	<p>Prichádza Pomocník Boží dar viery – Saul Cirkev – spoločenstvo veriacich Evanjelický kostol Môj krst a krstní rodičia Modlitba – rozhovor s Pánom Bohom</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>

výkonový štandard	obsahový štandard
Človek a spoločenstvo – Ja a môj svet	
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať rodinu, • rozpoznať vzťahy v rodinách, • vysvetliť význam domova, • zhodnotiť význam domova ako Božieho daru, • porovnať obraz pozemského a nebeského domova, 	<p>rodina, rodinné vzťahy, domov 4. Božie prikázanie úcta k starším pozemský a nebeský domov Božie kráľovstvo</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Boh a jeho stvorenie – Boží svet	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať postupnosť stvorenia, • oceniť dokonalosť Stvoriteľa, • načrtnúť význam 1. Božieho prikázania, • vysvetliť Boží zámer s človekom, • zhodnotiť dôležitosť manželstva, • charakterizovať hriech, • porovnať dôsledky dobra a zla,	stvorenie, Stvoriteľ 1. Božie prikázanie raj, Božia starostlivosť modlitba hriech dobro a zlo
Záchranca pre svet	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť príbeh narodenia Pána Ježiša, jeho výnimočnosť a význam pre nás, • opísať príchod mudrcov z východu, • vysvetliť dôvod zotrvania 12-ročného Ježiša v chráme, • prepojiť príbeh o rybolove s privádzaním ľudí k Pánovi Ježišovi, • priradiť Pánu Ježišovi Božie vlastnosti, • uviesť príklady podobenstiev a ich posolstvo, • interpretovať príbeh o poslednej večeri a o ustanovení Večere Pánovej, • opísať udalosti ukrižovania, vzkriesenia Pána Ježiša, • zapamätať si rozlúčku Pána Ježiša s učeníkmi a na jeho slová pred vstúpením do neba,	Vianoce – narodenie Pána Ježiša, mudrci odpustenie, milosť, poslušnosť učeník Peter strach a rešpekt nasledovanie Ježišova moc a láska, najlepší učiteľ, vďačnosť podobenstvá pravidlá Božieho kráľovstva Večera Pánova ukrižovanie, vzkriesenie, večný život
Som Božie dieťa	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • opísať udalosť zoslania Ducha Svätého, • rozlíšiť tri osoby Božej Trojice, • vyjadriť účinky pôsobenia Ducha Svätého, • interpretovať príbeh o stretnutí Saula s Pánom Ježišom, • definovať cirkev a jej členov, • vysvetliť, čo je krst, a prečo sa krstíme, • vyjadriť, čo je modlitba, • sformulovať krátku modlitbu vďaka.	Božia Trojica Duch Svätý viera stretnutie s Pánom Ježišom Saul Cirkev, spoločenstvo veriacich kostol krst, Božie dieťa, krstní rodičia osobný vzťah
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Evanjelická cirkev		ročník
	2. ročník		
			1 hod /týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Kniha života	2	Biblia - Kniha kníh Stará a Nová zmluva	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Vzťah medzi Pánom Bohom a človekom	17	Kain a Ábel Noách Povolanie Abraháma Zachránený Izák Ézav a Jákob Jozef a jeho bratia Jozef v Egypte Narodenie Mojžiša Mojžišovo povolanie 10 trestov Červené more Cesta po púšti Vydanie Desatora Józua Jericho	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Doba sudcov	3	Samson Samuel Rút	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Doba kráľov	5	Saul Dávid a Goliáš Dávid sa zamiloval Šalamún Ester – kráľovná	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Proroci	4	Eliáš Eliáš a Elizeus Elizeus a Naamán Sýrsky Jonáš Daniel v jame s levmi	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Prorok ohlasuje príchod Mesiáša	2	Narodenie Jána Krstiteľa Hlas na púšti Krst Ježiša	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

výkonový štandard	obsahový štandard
Kniha života	
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem Biblia, jej pôvod a výnimočnosť, rozpoznať v Biblii, s pomocou učiteľa, knihy, kapitoly a verše, 	Boh Biblia – Kniha kníh kapitoly a verše
Vzťah medzi Pánom Bohom a človekom	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • kritizovať Kainovu závisť a vraždu, • oceniť dobroprajnosť a láskavosť, • zhodnotiť význam Nóachovej dôvery v Boha pre jeho ďalší život, • označiť Abraháma za vzor poslušnosti a oddanosti Pánu Bohu, • označiť klamstvo a podvod Jákoba za zlé vlastnosti, • odporučiť dobré vzťahy medzi súrodencami, • zhodnotiť biblický príbeh o Jozefovi a jeho bratoch, • zhodnotiť pomstu ako nesprávne riešenie, • označiť Pána Boha za nášho ochranca a pomocníka v ťažkých situáciách, • poukázať na situáciu Izraelcov v Egypte - Pán Boh ich jediné útočisko, • označiť Mojžiša za vyvoleného muža pre uskutočnenie Božích plánov, • vymenovať 10 pohrôm v Egypte, • porovnať Božiu starostlivosť o Izraelcov na púšti so starostlivosťou Pána Boha v našom živote, • porozprávať udalosti vydania Desatora, zdôvodniť potrebu pravidiel a autority, 	<p>Kain a Ábel</p> <p>Nóach, poslušnosť, dôvera</p> <p>Abrahám, viera</p> <p>Ézav a Jákob, klamstvo</p> <p>Jozef, žiarlivosť, pomsta, otrok, charakter</p> <p>Izraelci</p> <p>Mojžiš - horiaci krík</p> <p>desať pohrôm putovanie púšťou</p> <p>10 Božích prikázaní, Sinaj</p> <p>Jozue</p> <p>Jericho</p>
<p>Doba sudcov</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať Samsonovu silu ako Boží dar, s ktorým treba zaobchádzať rozumne, • opísať okolnosti narodenia Samuela, • poukázať na dôležitosť dodržania sľubu, oceniť pozitívne vlastnosti Rút, ako príklad pre naše rodiny, 	<p>sudca</p> <p>Samson</p> <p>neposlušnosť, trest Anna, modlitba Samuel, služba Rút, starostlivosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Doba kráľov	
<ul style="list-style-type: none"> • uviesť vlastnosti, ktoré potrebuje dobrý kráľ, • vysvetliť, čo znamená pomazanie kráľa, • zdôvodniť výber za kráľa, • zdôvodniť, prečo je nevera zlá, • obhájiť potrebu manželskej vernosti, • kritizovať sebeckosť a intrigy, • oceniť, že Šalamún si od Boha žiadal múdrosť, • vyjadriť dôležitosť výstavby chrámu, • vyjadriť príbeh záchrany Izraelcov prostredníctvom odvážnej Ester, 	<p>kráľ pomazanie Saul, Dávid, Goliáš viera a odvaha Batšéba zaslepenie láskou Nátan hriech, pokánie Šalamún, múdre srdce, chrám Ester</p>
Proroci	
<ul style="list-style-type: none"> • poukázať na Eliášovu vieru a odvahu, • vyjadriť, ako sa Pán Boh priznal k Eliášovi, • opísať, ako sa Elízeus stal Eliášovým nástupcom, • kritizovať klamstvo Gécházího, • posúdiť Jonášov príbeh ako naplnenie Božieho poslania, • vyjadriť význam zodpovednosti, zhodnotiť, že Pán Boh nám pomáha aj keď trpíme pre vieru, 	<p>Eliáš, Božia starostlivosť, odvaha a viera vrch Karmel Elízeus Naáman, malomocenstvo Jonáš, poslušnosť a neposlušnosť Daniel, vernosť</p>
Prorok ohlasuje príchod Mesiáša	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať poslanie Jána Krstiteľa, • interpretovať krst Pána Ježiša, • porovnať Ježišov krst s krstom ostatných ľudí. 	<p>Ján Krstiteľ krst v Jordáne krst Pána Ježiša</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Evanjelická cirkev		ročník	tretí
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Ježišovo verejné pôsobenie	2	Pán Ježiš ovláda božie slovo a ním pozýva k nasledovaniu Pán Ježiš oslovuje učeníkov a volá ich pracovať pre božie kráľovstvo Pokúšanie na púšti Povolanie učeníkov – J1, 35-51; Mt 10, 1-6; Mk 1, 14-19	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova	
Pán Ježiš mení životy Pudi	3	Biblické postavy Novej zmluvy a ich stretnutie s Pánom Ježišom Stretnutie s Pánom Ježišom znamená zmenu v živote človeka Bohatý mládenec – L 18, 18-30 Ježiš a Samaritánka – J 4,1-42 Zacheus	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova	
Pán Ježiš vyučuje	7		Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Pán Ježiš rozpráva príbehy zo života a vysvetľuje na nich Božie kráľovstvo</p> <p>Podobenstvá nás učia ako sa má správať kresťan</p> <p>Podobenstvo o štvorakej pôde – Mt 13</p> <p>Podobenstvo o talentoch (hrivnách) – L 19; Mt 25</p> <p>Podobenstvo o 10 pannách – Mt 25</p> <p>Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi – L 10</p> <p>Stratený syn – L 15</p> <p>O farizejovi a publikánovi – L 18</p> <p>Podobenstvo o zlých vinohradníkoch – Mk 12</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Výchova k manželstvu a rodičovstvu</p>
Pán Ježiš uzdravuje	6	<p>Pán Ježiš pomáha tým ,ktorí potrebujú a prijímajú Jeho pomoc</p> <p>Príbehy uzdravenia ľudí ukazujú na Ježišovu moc nad chorobou</p> <p>Uzdravenie stotníkovho sluhu – L 7, 1-10</p> <p>Uzdravenie slepého pri Jerichu – Mk 10, 46-52</p> <p>Uzdravenie slepca v Betsaide – Mk 8, 22-26</p> <p>Uzdravenie hluchonemého – Mk 7, 31-37</p> <p>Uzdravenie porazeného – Mt 9</p> <p>Uzdravenie malomocného – Mk 1, 40-45</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>
Ježiš robí divy	2	<p>Pán Ježiš tým, že robí divy ukazuje svoju moc nad prírodou a nad smrťou</p> <p>Svadba v Káne Galilejskej – J 2, 1-12</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Výchova k manželstvu a rodičovstvu</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Vzkriesenie Jairovej dcéry – Mk 5, 21-43	
Pán Ježiš hovorí o sebe	2	Pán Ježiš chce poukázať na svoje poslanie pre nás Používa príklady zo života, aby nám priblížil kto je Pán Ježiš je dobrý pastier – J 10 Ježiš – vínnny kmeň – J 15	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Ježišovo dielo vykúpenia	4	Príbeh Ježišovej obete na Golgote pre záchranu hriešnikov Ukrižovanie, smrť a vzkriesenie je dôkazom Ježišovej moci nad smrťou Posledná večera Ježiš v Getsemane Ukrižovanie Ježiša (Ježišova smrť) Vzkriesenie	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Cirkev je miesto, kde patrím	7	Cirkev a jej poslanie, priestor pre všetkých bez rozdielu Život prvých kresťanov a pôsobenie apoštolov Vstúpenie a Misijný príkaz Poriadok služieb Božích Diakon Štefan – Sk 6 Apoštol Filip pokrstil kráľovského dvorana – Sk 8, 26nn Saulovo obrátenie k Bohu Peter a Kornelius – Sk 10	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Ježišovo verejné pôsobenie	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrekapitulovať udalosť pokrstenia Pána Ježiša, • opísať, ako sa Pán Ježiš pripravoval na verejné účinkovanie, • vysvetliť, kto je diabol, • vymenovať tri spôsoby pokúšania Pána Ježiša, • označiť poslušnosť Pána Ježiša za príklad pre nás, • pamätať si mená učeníkov, • prerozprávať niektoré príbehy povolania učeníkov, 	<p>krst Pána Ježiša pokúšanie na púšti diabol povolanie učeníkov bohaté lovenie rýb</p>
Pán Ježiš mení životy ľudí	
<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať, čo bránilo bohatému mládenkovi nasledovať Pána Ježiša, • diskutovať o tom, či bohatstvo robí človeka šťastným, • poukázať na nesprávnosť odsudzovania človeka na základe rasovej alebo národnostnej príslušnosti, • vysvetliť, prečo sa Zacheus po stretnutí s Pánom Ježišom zmenil, 	<p>závislosť na bohatstve Ježiš a Samaritánka nepriatelia Hebrejci a Samaritáni zvestovanie evanjelia a misia predsudky a bariéry colník Zacheus pokánie a odpustenie</p>
Pán Ježiš vyučuje	
<ul style="list-style-type: none"> • načrtnúť Ježišovo verejné pôsobenie, • vysvetliť, čo je podobenstvo, • interpretovať podobenstvo o štvorakej pôde, 	<p>Ježišovo verejné pôsobenie kázeň podobenstvá</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o talentoch a ich využití, • porovnať konanie rozumných a nerozumných panien, • analyzovať podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi ako príklad správania k blíznym, • poukázať na potrebu pomáhať trpiacim bez ohľadu na sympatie, • posúdiť správanie mánotratného syna v evanjeliiovom príbehu, • identifikovať podobnosť odpúšťajúcej lásky u pozemského a Nebeského Otca, • vysvetliť na príkladoch pojmy pokora a namyslenosť, • porozprávať podobenstvo o zlých vinohradníkoch, • poukázať na podobnosť s odmietaním Božieho slova v súčasnosti,	<p>kresťanský život dobročinnosť súciť s trpiacimi ochota odpúšťať</p>
Pán Ježiš uzdravuje	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť uzdravenia stotníkovho sluha, porazeného, hluchonemého a malomocného, • zhodnotiť, že Pán Ježiš má moc aj nad chorobami, s ktorými si človek neporadí, • poukázať na to, že Pán Ježiš lieči aj našu dušu, • diskutovať o tom, kedy môže Ježiš uzdravovať,	<p>uzdravenie stotníkov sluha, porazený, hluchonemý a malomocný viera v Ježišovu moc, prosba, vrúcnosť, vďačnosť, milosrdenstvo Boží Syn</p>
Ježiš robí divy	
<ul style="list-style-type: none"> • interpretovať vykonanie prvého divu Pána Ježiša, • porovnať ľudské a Božie dielo, • zrekapitulovať príbeh Jairovej dcéry, • definovať vzkriesenie,	<p>Ježišove divy Pomoc prosba – modlitba Jairos – predstavený synagógy</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť, že moc kriesiť mŕtvych má jedine Pán Boh, 	
Pán Ježiš hovorí o sebe	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, prečo je Pán Ježiš ako pastier a my ako ovečky, • vysvetliť, prečo je Pán Ježiš ako vínný kmeň a my ako ratolesti, 	Pán Ježiš – pastier , Spasiteľ ratoleť viniča a jeho kmeň
Ježišovo dielo vykúpenia	
<ul style="list-style-type: none"> • definovať paschu, • opísať udalosť poslednej večere Pána a atmosféru na nej, • vyjadriť rozpoloženie Pána Ježiša v Getsemane, • prerozprávať chronologicky udalosti utrpenia a smrti Pána Ježiša, • vysvetliť, prečo je obeť Pána Ježiša dokonalá, • opísať pohreb Pána Ježiša, • definovať sabat, • vyrozprávať udalosti vzkriesenia, 	Posledná Večera pascha Getsemanská záhrada utrpenie a strach – poslušnosť smrť Pána Ježiša, pohreb sabat – sviatočný deň, svätiť, vzkriesenie svedkyne vzkriesenia moc nad smrťou
Cirkev je miesto, kde patrím	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť znenie misijného príkazu, • zdôvodniť, prečo je dôležité zúčastňovať sa služieb Božích, • vymenovať časti služieb Božích, • oceniť odvahu a vernosť diakona Štefana, • vysvetliť význam krstu pre život kresťana, • vyrozprávať príbeh premeny Saula na Pavla, • oceniť, že Pánu Bohu záleží nielen na Židoch, ale na všetkých. 	vstúpenie do neba, misijný príkaz zoslanie Ducha Svätého evanjelium Služby Božie, chrám diakon Štefan, odvaha viery diakonia Filip, eunuch Saul, prenasledovanie kresťanov, Kornelius, Petrovo videnie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova Evanjelické náboženstvo	ročník	štvrtý
			1 hodina týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Ježišovo verejné pôsobenie	2	Pokúšanie na púšti Povolanie učeníkov J 1,35-51 Mt 10,1-6 Mk 1,14-19	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Pán Ježiš mení životy ľudí	4	Bohatý mládenec – L 18,18-30 Ježiš a Samaritánka – J 4,1-42 Zacheus L 19,1-10	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Pán Ježiš vyučuje	7	Podobenstvá Podobenstvo o štvorakej pôde – Mt 13 Podobenstvo o talentoch /hrivnách/ – L 19; Mt 25 Podobenstvo o 10 pannách – Mt 25 Podobenstvo O milosrdnom Samaritánovi – L 10	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Stratený syn – L 15 O farizejovi a publikánovi – L 18 Podobenstvo o zlých vinohradníkoch – Mk 12</p>	
Pán Ježiš uzdravuje	6	<p>Uzdravenie stotníkovho sluhu – L 7,1-10 Uzdravenie slepého pri Jerichu Mk 10, 46-52 Uzdravenie slepca v Betsaide Mk 8,22 - 26 Uzdravenie hluchonemého – Mk 7,31-37 Uzdravenie porazeného – Mt 9 Uzdravenie malomocného – Mk 1,40-45</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
Pán Ježiš robí divy	2	<p>Svadba v Káne Galilejskej – J 2,1-12 Vzkriesenie Jairovej dcéry – Mk 5,21-43</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
Pán Ježiš hovorí o sebe	2	<p>Pán Ježiš je dobrý pastier – J 10 Ježiš – vínný kmeň – J 15</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
Ježišovo dielo vykúpenia	4	<p>Posledná večera Ježiš v Getsemane Ukrižovanie Ježiša /Ježišova smrť/</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Vzkriesenie	
Cirkev je miesto, kde patím aj ja	6	Vstúpenie a Misijný príkaz Poriadok Služieb Božích Diakon Štefan – Sk 6 Apoštol Filip pokrstil kráľovského dvorana – Sk 8,26nn Saulovo obrátenie k Bohu Peter a Kornelius – Sk 10	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

výkonový štandard	obsahový štandard
V koho verím	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapamätať si znenie 1. článku VVK, • sformulovať, čo znamená Stvoriteľ neba i zeme, • pamätať si znenie 2. článku VVK, • vysvetliť pojem Ježiš – Boží Syn, • uviesť prorokov, ktorí predpovedali príchod Pána Ježiša, • zrekapitulovať okolnosti narodenia Pána Ježiša, • vyrozprávať príbeh utrpenia Pána Ježiša, • vysvetliť, v čom je víťazstvo vzkrieseného Pána Ježiša, • sformulovať, prečo je Pán Ježiš našim Spasiteľom, 	<p>Všeobecná viera kresťanská (ďalej len VVK)</p> <p>1. článok VVK</p> <p>2. článok VVK</p> <p>proroctvá o Ježišovi</p> <p>narodenie Ježiša</p> <p>utrpenie, smrť a vzkriesenie Pána Ježiša</p> <p>poslušnosť, obeť</p> <p>Spasiteľ – vykúpenie hriech a smrť</p> <p>vstúpenie do neba</p> <p>misijný príkaz</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť obsah misijného príkazu, • pamätať si znenie 3. článku VVK, • opísať zoslanie Ducha Svätého a prejavy jeho prítomnosti, • charakterizovať cirkev a jej službu, • vysvetliť, čo je hriech, jeho pôsobenie na nás, • vyjadriť význam odpustenia, • reprodukovať učiteľovo rozprávanie o večnom živote, 	<p>Radca – Duch Svätý ovocie Ducha v nás cirkev ako spoločenstvo veriacich, služba uzdravenie večný život</p>
<p>Boh nám dáva svoje Slovo</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať Bibliu, • vyjadriť odkaz Biblie pre nás, • vyhľadať zadané verše v Biblii, 	<p>Biblia Božie slovo v našom živote</p>
<p>Dekalóg</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyrozprávať udalosti vydania Dekalógu, • pamätať si znenie 10 Božích prikázaní, • vysvetliť význam 1. a 2. prikázania, • uviesť príklady modiel, • porovnať, ako máme a nemáme používať Božie meno, • vysvetliť význam 3. a 4. prikázania, • obhájiť potrebu zúčastňovať sa služieb Božích, • opísať ideálny vzťah detí a rodičov, 	<p>Mojžiš, dosky zákona, Sinaj poznávanie Božej vôle a poslušnosti prikázania modla Hospodin – Jahve, horiaci krík, Božie meno medený had – Kristov kríž sviatočný deň rodičia a deti úcta k životu, šikanovanie, závislosti, nepozornosť neopatrnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť, ako súvisí ochrana telesného a duševného zdravia s 5. prikázaním, • obhájiť potrebu manželskej vernosti a dôsledky nevernosti, • charakterizovať krádež a jej dôsledky, • diskutovať o pravdovravnosti, ohováraní a klamaní, • navrhnúť spôsob riešenia konfliktov, • vysvetliť súvislosť 9. a 10. prikázania so 6. a 7. prikázaním, • vyjadriť súvislosť našej neposlušnosti s Božou milosťou, • porovnať dva typy záchrany (medený had a Pán Ježiš Kristus), 	<p>sebecstvo pravdovravnosť, klamstvo krádež, chamtivosť závisť Elízeus Géchází</p>
<p>„Pane, nauč nás modliť sa !“</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať modlitbu a jej hlbší zmysel, • reprodukovať Modlitbu Pánovu, • vymenovať Božie mená a vysvetliť ich význam, • opísať vzťah človeka k Pánu Bohu ako k nebeskému Otcovi, • určiť, skrze koho prichádza k nám Božie kráľovstvo, • vysvetliť, ako sa deje Božia vôľa, • vymenovať, čo všetko znamená „chlieb každodenný“, • obhájiť dôležitosť odpúšťania iným, • vysvetliť na príkladoch, čo je pokušenie a čo zlo, • navrhnúť spôsoby, ako odolávať zlu a bojovať proti nemu, • priradiť skutočnú moc a slávu Pánu Bohu, • vysvetliť význam slova amen. 	<p>Modlitba modlitba Pánova oslovenie – Božie meno úcta, rešpekt prosby Božie kráľovstvo Zacheus, odpustenie, zmena života pokúšanie diabol, zlo vo svete víťazstvo dobra hodnota Božie kráľovstvo</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

7 Matematika

názov predmetu	Matematika
časový rozsah výučby	4 h / týždeň, 132 h / rok prvý, tretí, štvrtý ročník 5 h / týždeň, 165h / rok druhý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách.

Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov: Čísla, premenná a početové výkony s číslami Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy Geometria a meranie, Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu *Čísla, premenná a početové výkony s číslami* má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu *Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy* majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

V tematickom okruhu *Geometria a meranie* budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh *Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika* sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh *Logika, dôvodenie, dôkazy* na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

7.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie ďalších poznatkov.

Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
  - objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
  - orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
  - identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
  - odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
  - používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
  - rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
  - rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
  - upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte),
  - rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti.
-
- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
  - v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
  - na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
  - riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
  - systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax,
  - spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktívite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,
- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebakultúru a sebazvedčovanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,
- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom,
- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

7.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

1. pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie,
2. vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné počtové výkony a využíva komutatívnu a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov,
3. rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky číslach a počtových výkonoch.

Dosiahnuté postoje

prestáva mať „strach“ z čísel smelšie kvantifikuje realitu okolo seba sebavedome robí porovnanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, nakoľko v prípade potreby dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

1. vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
2. usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
3. interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
4. kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Dosiahnuté postoje

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

1. rozozná, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
2. pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
3. rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
4. pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Dosiahnuté postoje

nie je ľahostajný k svojmu okoliu dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu je naklonený v jednote používať meranie a výpočet snaží sa o presnosť pri meraní a výpočtoch vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

1. prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
2. v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
3. zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
4. v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Dosiahnuté postoje

rozlišuje a triedi svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií (obrázkovej alebo situačnej).

7.4 Stratégia vyučovania

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné využívať aktivizujúce vyučovacie Metódy, akceptujúce vekové zvláštnosti a aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiakov, ich skúsenosti, prostredie, v ktorom žijú.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Z motivačných a aktivizujúcich metód je vhodné využívať rôzne didaktické hry, inovačné metódy ako sú mapy mysle, brainstorming, zhlukovanie, prácu vo dvojiciach.

Pri opakovaní a precvičovaní učiva je vhodné využívať prácu v skupinách homogénnych aj heterogénnych, formálnych a neformálnych. Realizovať kooperatívne a projektové vyučovanie, riešenie problémov a kontextových úloh. Pri riešení úloh je potrebné dané úlohy gradovať od jednoduchších k zložitejším vyžadujúcich využitie vyšších myšlienkových operácií.

Aktivita žiaka pri vyučovaní matematiky nemá byť orientovaná len na úsilie zapamätať si, ale má byť spojená s hľadaním podstaty problému, so samostatným myslením. Vyučovanie má do istej miery kopírovať objaviteľský postup. To si vyžaduje, aby sa učivo, pokiaľ je to možné, predkladalo vo forme problémov a otázok, ktoré majú žiaci riešiť. Pri riešení problémov sa majú žiaci naučiť používať rôzne pramene informácií.

Na vyučovaní je vhodné využívať aj hry, sudoku, hádanky, rébusy, osemsmierovky, krížovky.

Formy práce:

- výkladové - rozprávanie, objasňovanie, opis
- dialogické - rozhovor, beseda, diskusia,
- demonštračné
  - demonštrácia postupu činnosti, ukážky riešenia úloh, zostavenia plánu,
  - ukážky predmetov, javov, zobrazení.
- formy samostatnej práce žiakov
  - samostatné štúdium, diskusia medzi žiakmi
  - cvičenie: experimentálne a teoretické,
  - písomné a grafické práce / riešenie testu /

7.5 Učebné zdroje

Pri vyučovaní matematiky budú použité učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, prezentované v pedagogicko-organizačných pokynoch MŠ SR na príslušný školský rok. Pri vyučovaní budú použité pracovné listy vypracovávané učiteľmi v zmysle didaktických zásad pre tento druh didaktickej pomôcky.

Demonštračné pomôcky a didaktická technika /IKT/ budú využívané podľa možností školy (dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa). Takisto aj materiálno-výučbové prostriedky, ako modely telies, rysovacie pomôcky, stavebnice, kalkulačky, meracia technika, internet, knižnica.

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje :

- LIPKOVÁ, L. – PETRÍK, J. Základy elementárnej aritmetiky.
- PRÍDAVKOVÁ, A. Didaktika matematiky primárnej školy. SCHOLTZOVA, I. Kapitoly z algebry pre elementaristov.
- ŠEDIVÝ, O. – CUNINKA, A. Základy elementárnej geometrie pre štúdium učiteľstva I. stupňa ZŠ.
- Program výchovy a vzdelávania detí v materských školách
- Učebné osnovy matematiky pre 1. stupeň ZŠ
- Obsahový a výkonový štandard z matematiky pre 1. stupeň ZŠ
- Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu pre 1. stupeň základnej školy. IISCED Primárne vzdelávanie. Učebné osnovy (časť Matematika)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- Učebnice, pracovné zošity (vydané po roku 2004), metodické príručky, zbierky úloh z matematiky pre 1.– 2.ročník ZŠ

7.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválibebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu schválených MŠ SR.

Hodnotenie bude priebežné, použité bude sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Na diagnostiku vstupných a výstupných vedomostí budú využívané vstupné a výstupné diagnostické testy zostavované metodickým združením 1. a 2. ročníka.

V priebehu školského roka sa zrealizujú štvrt'ročné písomné práce, ktoré budú tvoriť základ klasifikácie žiaka.

Pri žiakoch so špecifickými poruchami učenia vychádzať z odporúčaní špeciálno-pedagogického vyšetrenia a psychologického vyšetrenia. Aplikovať individuálny prístup k takýmto žiakom, zohľadňovať ich potreby nielen v škole, ale aj pri zadávaní domácich úloh a pri písaní diktátov, testov a prác. Pri ich hodnotení sa riadiť metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov so špecifickými poruchami učenia. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy.

Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce ich myslenie a zručnosti a zapájajú sa do súťaží.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	1. ročník
			4 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	Prirodzené čísla 0 – 5 Čísla 6, 0, 7, 8, 9, 10 Prirodzené čísla do 20 Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte Porovnávanie čísel Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami, veľkosť, susedné čísla Riešenie úloh na porovnávanie	Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Multikultúrna výchova Mediálna výchova Finančná gramotnosť
Sčítanie a odčítanie	70	Sčítanie a odčítanie po etapách: v obore do 5 v obore do 10 v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 Zameniteľnosť sčítancov Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu Vzťah medzi sčítaním a odčítaním	Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku	
Geometria	12	Geometrické tvary a ich triedenie na základe ich vlastností Stavba telies z kociek, na základe modelu rovinných útvarov činnosťou. Orientácia Určovanie polohy; smerov, zmeny smerov Otvorené a uzavreté krivé čiary, priame čiary, triedenie čiar	Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia Výtvarná výchova Prvouka Tvorba projektu a prezenčná zručnosť Finančná gramotnosť
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	10	Pravdivosť a nepravdivosť obrázkových situácií a matematických výrokov slovne formulovaných Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku (modré, nie sú modré). Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, čísel a zisťovanie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Výtvarná výchova Finančná gramotnosť Ochrana života a zdravia

výkonový štandard	obsahový štandard
Prirodzené čísla 1 – 20 a 0	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prvý pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom, • vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, • porovnať počet prvkov v dvoch skupinách (počítaním i na prvý pohľad), • napísať a prečítať číslo, • rozložiť číslo na jednotky a desiatky, • zložiť číslo z jednotiek a desiatok, • použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20, • orientovať sa v číselnom rade, • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, • zobrazit' číslo na číselnej osi, • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, • vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, • vyriešiť jednoduché nerovnice, • vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie.	<p>skupina, počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo pár párny a nepárny počet predmetov viac, menej, rovnako prirodzené čísla 1 – 20 a 0 jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, druhý, tretí, ..., dvadsiaty číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci vzostupný číselný rad (od najmenšieho čísla po najväčšie číslo) zostupný číselný rad (od najväčšieho čísla po najmenšie číslo) číselná os relačné znaky $>$, $<$, $=$ nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20</p>	
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, • použiť znaky $+$, $-$, $=$,	<p>sčítanie, odčítanie znaky $+$, $-$, $=$ sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model) sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie), • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, • vyriešiť jednoduché rovnice.	<p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu</p> <p>sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané dva sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>rovnice (na propedeutickej úrovni)</p>
Geometria a meranie	
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru, • rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru, • rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary, • rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary, • umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov, • určiť polohu geometrických útvarov v priestore, • porovnať a usporiadať (vzostupne, zostupne) predmety podľa dĺžky (výšky, šírky, ...), • odmerať dĺžku (výšku, šírku, ...) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek dĺžky, • nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku, labyrinte, • na základe symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázok,	<p>rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik</p> <p>kreslenie, rysovanie</p> <p>priestorové geometrické útvary: kocka, valec, guľa</p> <p>vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu</p> <p>pojmy pre porovnávanie: dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší,</p> <p>neštandardné jednotky dĺžky (stopa, palec, dlaň, lakeť, iný predmet – napr. spinka)</p> <p>bludisko, labyrint</p> <p>symboly na orientáciu v štvorcovej sieti: $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$</p> <p>kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti</p> <p>zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- pomocou symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti,
- v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) osovo súmerný obrázok.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú alebo nemajú,
  - roztriediť predmety, objekty a čísla podľa jedného alebo viacerých znakov,
  - určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené,
  - určiť vlastné kritérium triedenia,
  - rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia,
  - sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok,
  - vytvoriť negáciu jednoduchého výroku,
  - rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky,
  - porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti,
  - identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti,
  - doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov,
  - nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov,
  - vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20,
  - orientovať sa v jednoduchej tabuľke, identifikovať riadok, stĺpec, údaj,
  - doplniť údaje do jednoduchej tabuľky,
  - určiť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny,
- predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú
triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu,
dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú dve skupiny) podľa dvoch vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastnosti,
trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú tri skupiny) podľa troch vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastnosti
pravda, nepravda
pravdivosť, nepravdivosť
veta, tvrdenie
kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden, každý, niekto, nikto, nič
porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov v skupinách a pod.
postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov
nepriamo sformulované úlohy
tabuľka, riadok, stĺpec, údaj
hodiny (čas)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

• znázorniť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny.	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	
		2. ročník	
		5 hod / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	30	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez 10 Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez 10	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100	25	Oboznámenie sa s celými desiatkami a číslami do 100 Numerácia a rozklad čísiel do 100 Rozklad čísiel na desiatky a jednotky, určovanie počtu Porovnávanie čísiel do 100	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Geometria	20	Bod, priamka, úsečka /rysovanie/ Jednotky dĺžky, meranie Telesá, stavby telies	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	70	Sčítanie a odčítanie v obore do 100 bez prechodu cez 10 Sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 100	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	20	Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti. Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,... Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel. Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa jedného spoločného znaku,... Riešenie nepriamo sformulovaných úloh	Mediálna výchova Finančná gramotnosť Osobnostný a sociálny rozvoj
--	----	---	---

výkonový štandard	obsahový štandard
Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10, • sčítať (odčítať) čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh, • vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, 	<p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu</p> <p>sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>zložená slovná úloha typu:</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, • vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, • sčítať viac rovnakých sčítancov • odčítať viac rovnakých menšiteľov	<p>určiť súčet, keď sú dané tri sčítance určiť rozdiel, keď je daný menšenec a dva menšitele propedeutika násobenia a delenia prirodzených čísel</p>
Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, • vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, • napísať a prečítať číslo, • rozlíšiť a správne použiť pojmy číslo, číslica, cifra, • rozlíšiť jednociferné, dvojciferné a trojciferné číslo, • rozložiť dvojciferné číslo na jednotky a desiatky, • zložiť z jednotiek a desiatok dvojciferné číslo, • použiť radové číslovky v číselnom obore do 100, • orientovať sa v číselnom rade, • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu,	<p>počítanie po dvoch, troch, ..., po jednotkách, po desiatkach prirodzené čísla 1 – 100 a 0 číslo, číslica, cifra jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, piaty, ..., dvadsiaty piaty, ..., stý číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie relačné znaky $>$, $<$, $=$ nerovnice (na propedeutickej úrovni)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • zobrazit' číslo na číselnej osi, • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, • vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, • vyriešiť jednoduché nerovnice, • vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie	slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100	
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • sčítat' prirodzené čísla spamäti, • odčítat' prirodzené čísla spamäti, • sčítat' prirodzené čísla písomne, • odčítat' prirodzené čísla písomne, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, • vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100, • vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100, • pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosti.	pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky, odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10 algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni) rovnice (na propedeutickej úrovni) jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b + c$, $a - b - c$ kontrola správnosti (skúška správnosti)</p>
Geometria a meranie	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačiť bod a pomenujú ho, • narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku, • vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí, resp. nepatrí, • vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke, • narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body, • odmerať dĺžku predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na centimetre) a výsledok merania zapísať,	<p>bod, označenie bodu veľkým tlačeným písmenom (A, B,...) priamka, polpriamka, úsečka bod patrí (nepatrí) útvaru, bod leží (neleží) na útvaru krajné body úsečky jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), meter (m) dĺžka úsečky v centimetroch porovnávanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku papiera, meraním a odhadom, nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, lakeť a pod.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, • narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na centimetre), • odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma (s presnosťou na metre) a výsledok merania zapísať, • správne použiť a označiť jednotky dĺžky, • pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky, • odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek, • narysovať uzavretú čiaru, • identifikovať a pomenovať mnohoúhelníky, • identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov, • v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok, • postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a podľa obrázka	<p>uzavretá čiara pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník, ... strana a vrchol rovinného geometrického útvaru zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni) vzor, obraz stavba z kociek uzavretá čiara pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník, ... strana a vrchol rovinného geometrického útvaru zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni) vzor, obraz stavba z kociek</p>
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia,	pravda, nepravda postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • nájsť všetky rôzne spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • určiť počet možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100, • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, • vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej, • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, • využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, • označiť a pomenovať jednotky času, • určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, • znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, • doplniť chýbajúce čísla (znaky) podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce), • vymenovať platidlá, • nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy,	<p>doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti</p> <p>systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>spôsobu usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>počet všetkých možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>nepriamo sformulované úlohy</p> <p>zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi</p> <p>tabuľka, riadok tabuľky, stĺpec tabuľky, údaj</p> <p>jednotky času: hodina, minúta</p> <p>časové údaje: pol hodiny, štvrt' hodiny, trištvrt' hodiny</p> <p>sudoku s rozmermi max. 5x5</p> <p>magický štvorec s rozmermi max. 4x4</p> <p>platidlá: eurá (€), centy (c)</p> <p>numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

• vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Matematika	ročník		tretí
				4 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Opakovanie a prehĺbenie učiva z 2. ročníka Čísla do 100	31	Význam číŕ Rovinné útvary		Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
Násobenie a delenie v obore násobilky Násobilka a delilka do 100	39	Násobenie a delenie Priestorové útvary Poradie početných operácií		Tvorba projektov a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Numerácia prirodzených čísel v obore do 10 000	16	Desiatková sústava do 1000		Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000	20	Sčítanie a odčítanie spamäti do 10 000 Kružnica a kruh		Mediálna výchova Finančná gramotnosť Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Sčítanie a odčítanie Prirodzených čísel do 10 000	26	Písomné sčítanie a odčítanie Trojuholník		Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Násobenie a delenie v obore násobilky	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia (s rešpektovaním poradia činiteľov) • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 vzostupne • vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 spamäti • zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát • vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii, • pri riešení úloh využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, • rozdeliť celok na skupiny danej veľkosti (delenie podľa obsahu), • rozdeliť celok na daný počet rovnakých častí (delenie na rovnaké časti), • zapísať delenie podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 zostupne, • vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti • zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát,	<p>násobenie s využitím modelov (napr. grafické znázornenie, štvorcová sieť) rozlíšenie, že model $3 \cdot 4$ sa nerovná modelu $4 \cdot 3$ operácia „násobenie“, znak násobenia $\cdot$ (krát) násobok čísla párne a nepárne číslo násobenie použitím zautomatizovaného spoja, násobilka niekoľkokrát viac komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) delenie podľa obsahu (delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti) delenie na rovnaké časti (delenie na daný počet rovnakých častí) delenie, znak delenia $:$ (delené) delenie použitím zautomatizovaného spoja niekoľkokrát menej matematizácia reálnej situácie jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo niekoľkokrát rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť príklady na delenie k danej situácii, • pri riešení úloh využiť vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením, • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, • vytvoriť jednoduché slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, • overiť správnosť riešenia (výsledku) úlohy, • k slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď, • pomenovať jednu časť celku, • určiť, aká časť celku je vyznačená (oddelená).	<p>rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) zmenšiť dané číslo niekoľkokrát porovnať podielom kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy otázka a odpoveď k slovnej úlohe jedna časť celku: polovica, tretina, štvrtina, časť celku: dve tretiny, tri štvrtiny,</p>
<p>Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000</p>	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, • napísať a prečítať číslo, • rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo, • rozložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, • rozložiť štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, tisícky, • zložiť z jednotiek, desiatok a stoviek trojciferné číslo, • zložiť z jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok štvorciferné číslo, • orientovať sa v číselnom rade, • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného	<p>počítanie po tisícoch, stovkách, desiatkach a jednotkách prirodzené čísla 1 – 10 000 a 0 jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo, štvorciferné číslo jednotky, desiatky, stovky, tisícky rozklad čísla (dvojciferné: na súčet jednotiek a desiatok; trojciferné: na súčet jednotiek, desiatok a stoviek; štvorciferné: na súčet jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok) číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>radu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazit' číslo na číselnej osi, • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou znakov $>$, $<$, $=$, • vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, • vyriešiť jednoduché nerovnice, • vyriešiť slovné úlohy na porovnanie, • zaokrúhliť číslo na desiatky, stovky i tisícky podľa pravidiel zaokrúhľovania a výsledok zapísať	<p>číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako pravidlá zaokrúhľovania zaokrúhľovanie čísla na desiatky, zaokrúhľovanie čísla na stovky, zaokrúhľovanie čísla na tisícky (aritmetické) znak zaokrúhľovania (=')</p>
<p>Geometria a meranie</p>	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na milimetre), • porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, • narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na milimetre), • odmerať dĺžku (šírku) predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na milimetre) a výsledok merania zapísať, • správne použiť a označiť jednotky dĺžky, • porovnať jednotky dĺžky, • odmerať väčšie vzdialenosti v metroch, • porovnať vzdialenosti, • odhadnúť dĺžku úsečky, • odhadnúť kratšiu dĺžku v centimetroch (milimetroch) a dlhšiu dĺžku v metroch, • osvojiť si a použiť základné zásady rysovania,	<p>dĺžka úsečky v milimetroch dĺžka, šírka, meranie jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), decimeter(dm), meter (m), kilometer (km) vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnanie vzdialeností odhadovaná dĺžka, skutočná dĺžka čistota a presnosť rysovania, voľba vhodnej rysovacej pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní štvorcová sieť rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti označovanie vrcholov štvorca a obdĺžnika veľkým tlačeným písmenom zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti podobné útvary (na propedeutickej úrovni) vrchol, hrana a stena kocky</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkým tlačným písmenom, • vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí, resp. nepatrí, • zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik), • identifikovať steny, hrany a vrcholy kociek, • postaviť stavbu z kociek na základe plánu, • vytvoriť plán stavby z kociek.	<p>stavba z kociek, plán stavby z kociek (pôdorys stavby s vyznačeným počtom na sebe stojacich kociek) rady, stĺpce (pri stavbách z kociek)</p>
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť istú udalosť, možnú udalosť, nemožnú udalosť, • rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, • rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych dvojčiferných (trojčiferných, štvorciferných) čísel zložených z daných číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), • vytvoriť rôzne dvojčiferné (trojčiferné, štvorciferné) čísla z množiny číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky,	<p>istá udalosť, možná udalosť, nemožná udalosť pravdivé tvrdenie, nepravdivé tvrdenie kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden pravidlo vytvárania postupnosti pravidlo, symbol systém pri vypisovaní dvojčiferných (trojčiferných, štvorciferných) čísel slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov (grafické, numerické) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf jednotky času: hodina, minúta, sekunda premena jednotiek času znázornenie času na ručičkových hodinách zapísanie času na digitálnych hodinách</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi,
- z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku,
- doplniť do tabuľky chýbajúce údaje,

aplikačné úlohy

numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	štvrtý
			4 hodiny týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Násobenie a delenie v obore do 100	31	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika). Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Environmentálna výchova Sociálny rozvoj Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100</p>	
Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000	55	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie Počítanie so zaokrúhľovanými číslami. Skúška správnosti riešenia Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.</p>	<p>Multikultúrna výchova 1. Kultúrna diferenciácia 2. Ľudské vzťahy 3. Etnický pôvod Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť Enviromentálna výchova 1. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia 2. Vzťah človeka k prostrediu</p>
Geometria a meranie	26	<p>Bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protiľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok, ... Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Regionálna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.</p> <p>Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika)</p> <p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice</p> <p>Premieňanie jednotiek dĺžky.</p> <p>Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky</p> <p>Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.</p>	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	20	<p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov</p> <p>Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.</p> <p>Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.</p> <p>Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou</p>	<p>Finančná gramotnosť</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p>

výkonový štandard	obsahový štandard
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktívne v komunikácii používať pojmy sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, 	<p>sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel</p> <p>pamäťové sčítanie a odčítanie:</p> <p>sčítanie a odčítanie celých desiatok, stoviek, tisícok</p> <p>pričítanie celej desiatky, stovky, tisícky k trojcifernému (štvorcifernému)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla spamäti, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, písomne sčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného sčítania), • písomne odčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného odčítania), • písomne sčítať tri a viac prirodzených čísel, • sčítať a odčítať prirodzené čísla s využitím kalkulačky, • vyriešiť jednoduché úlohy na sčítanie (odčítanie) so zátvorkami, • vyriešiť jednoduché rovnice, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie, • vyriešiť zložené slovné úlohy, • sformulovať text slovnej úlohy k numerickému príkladu, • vyriešiť slovné úlohy s využitím zaokrúhlenia prirodzených čísel, • odhadnúť výsledok úlohy, • vyriešiť primerané slovné úlohy s neprázdny prienikom, • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, • zmatematizovať primerané reálne situácie.	<p>číslo</p> <p>odčítanie jednociferného čísla, celej desiatky, stovky, tisícky od trojciferného (štvorciferného) čísla</p> <p>komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni)</p> <p>algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10</p> <p>sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel</p> <p>sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky</p> <p>zátvorky, význam zátvoriek, počítanie úloh so zátvorkami</p> <p>sčítanie a odčítanie so zátvorkami</p> <p>rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>jednoduché slovné úlohy na sčítanie:</p> <p>určiť súčet,</p> <p>ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>jednoduché slovné úlohy na odčítanie:</p> <p>určiť rozdiel dvoch čísel</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a - b - c$, $a - (b + c)$, $(a + b) - c$, $a + (a + b)$, $a + (a - b)$</p> <p>odhad, približne, presne</p> <p>slovné úlohy s neprázdny prienikom</p> <p>elementy postupu riešenia slovnej úlohy:</p> <p>čítanie textu slovnej úlohy s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď</p> <p>matematizácia reálnej situácie</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Násobenie a delenie prirodzených čísel	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 späť, • aktívne v komunikácii používať pojmy činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, • zväčšiť (zmenšiť) dané číslo niekoľkokrát, • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, • vynásobiť a vydeliť prirodzené číslo 10, 100 a 1000, • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v obore násobilky, • vyriešiť jednoduché úlohy na násobenie (delenie) so zátvorkami, • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, • vyriešiť slovné úlohy na priamu úmernosť, • vyriešiť zložené slovné úlohy, • zmatematizovať primerané reálne situácie, • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, • znázorniť na primeranom geometrickom modeli danú časť celku (polovicu, tretinu, štvrtinu, ...).	násobenie a delenie použitím zautomatizovaného spoja činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel niekoľkokrát viac, niekoľkokrát menej komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) násobenie a delenie číslami 10, 100 a 1000 rovnica (na propedeutickej úrovni) okružle zátvorky, význam zátvoriek počítanie úloh so zátvorkami jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo niekoľkokrát rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) zmenšiť dané číslo niekoľkokrát porovnať podielom priama úmernosť (na propedeutickej úrovni) zložené slovné úlohy typu: $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$ matematizácia reálnej situácie elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy, s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	geometrické modely zlomkov: úsečkový model, kruhový model, obdĺžnikový model (na propedeutickej úrovni)
Geometria a meranie	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • premeniť jednotky dĺžky (aj zmiešané), • identifikovať a pomenovať mnohouholník (štvoruholník, päťuholník, ...), • vymenovať vrcholy a strany mnohouholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...) • označiť vrcholy mnohouholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...), vyznačiť protíahlé i susedné strany štvorca a obdĺžnika, • v štvorci a obdĺžniku vyznačiť uhlopriečky, • popísať vlastnosti rovinných geometrických útvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik), • rozlíšiť, pomenovať kruh a kružnicu, • určiť, vyznačiť a pomenovať v kružnici (kruhu) stred, polomer, priemer, • narysovať kružnicu (kruh) pomocou kružidla, • odmerať dĺžky strán trojuholníka, štvorca, obdĺžnika (s presnosťou na milimetre), • narysovať trojuholník a pomenovať jeho vrcholy, • určiť súčet dvoch a viacerých úsečiek graficky a numericky, • určiť rozdiel dvoch úsečiek graficky a numericky, • určiť násobok úsečky graficky a numericky, 	<p>premena jednotiek dĺžky (mm, cm, dm, m, km) zmiešané jednotky dĺžky premena zmiešaných jednotiek dĺžky mnohouholník, označenie mnohouholníka (ABCD, ABCDE,...) vrchol a strana trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, označenie vrcholov mnohouholníka veľkými tlačenými písmenami protíahlé a susedné strany uhlopriečka vlastnosti rovinných geometrických útvarov: počet strán, počet vrcholov, dĺžky susedných a protíahlých strán kruh, kružnica, kružidlo časti kružnice (kruhu) a ich označovanie: polomer (r), priemer (d, $\varnothing$), stred (S) rysovania kružnice (kruhu): s ľubovoľným stredom a ľubovoľným polomerom s daným stredom a ľubovoľným polomerom s daným stredom a daným polomerom dĺžka strany trojuholníka, štvorca a obdĺžnika rysovania ľubovoľného trojuholníka rysovania trojuholníka, ak sú dané dĺžky jeho strán súčet, rozdiel dĺžok úsečiek; násobok dĺžky úsečky obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka (na propedeutickej úrovni) ako</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika ako súčet dĺžok strán, • vytvoriť z kociek rôzne stavby podľa plánu, • vytvoriť a slovné opísať vlastnú stavbu z kociek, nakresliť plán stavby z kociek.	súčet dĺžok strán
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť pravdivé (nepravdivé) tvrdenie, • zdôvodniť pravdivosť (nepravdivosť) tvrdenia, • vytvoriť zložené výroky a rozhodnúť o ich pravdivosti (nepravdivosti), • vyriešiť slovné úlohy na výrokovú logiku, • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000, • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, • z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, • popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke, • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, • orientovať sa v stĺpcovom grafe, • dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu, • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe, • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase, • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.	zdôvodnenie rozhodnutia o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia zložené výroky s použitím spojok a, i, aj, tiež, zároveň, alebo (na propedeutickej úrovni) pravdivosť (nepravdivosť) zloženého výroku (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na výrokovú logiku nepriamo sformulované úlohy slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf, údaje v stĺpcovom grafe, legenda aplikačné úlohy numericke a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

8 Výtvarná výchova

názov predmetu	Výtvarná výchova
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok tretí, štvrtý ročník 2 h / týždeň, 66h / rok prvý, druhý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

8.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou, intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie a analytického myslenia, vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem, ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti. Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako dizajn, fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá.

Predmet výtvarná výchova sa skladá z troch základných častí: tematické práce, výtvarné osvojovanie prírody a výtvarné a technické osvojovanie predmetu. Predmet sme zaradili z dôvodu rozvoja estetického cítenia dieťaťa mladšieho školského veku a jeho rozvoj pri zobrazovaní nielen predmetov a vecí v jeho okolí, ale aby dieťa vedelo pomocou výtvarných techník vyjadriť aj svoje nálady a túžby, zároveň si osvojiť aj techniky výtvarnej tvorby aj svojich predkov a tak začleňovať aj regionálnu výchovu do tohto predmetu.

Predmet sa skladá z nasledovných tematických celkov: Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti, experimentovanie a práce s výtvarnými prostriedkami, základy konštruovania.

Ciele a obsah predmetu je nedeliteľnou súčasťou aj iných predmetov v prvom ročníku a vytvára sa tak základ na medzipredmetové vzťahy s predmetmi ako je slovenský jazyk, matematika, prvouka aj hudobná výchova.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

V predmete sa budú využívať formy samostatnej aj skupinovej práce. Z metód sa využije metóda od jednoduchého k zložitému, názorná metóda, heuristická metóda, projektové vyučovanie.

8.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu výtvarná výchova v 1. ročníku ZŠ je estetické osvojovanie prírody, sveta vecí a sveta človeka prostredníctvom výtvarných prác a výtvarného umenia. Detskou kresbou, hrou a modelovaním umožníť dieťaťu hlbšie nahliadnuť do pocitov, fantázie i želaní každého detského jedinca. Tvorivými výtvarnými činnosťami ako aj vnímaním a prežívaním umeleckých diel, ktoré sa stávajú organickou súčasťou vnútorného sveta žiakov, ich skúseností, zážitkov a predstáv, sa kultivuje estetická citlivosť, rozvíja sa tvorivá fantázia, harmonizuje a integruje sa osobnosť dieťaťa.

Cieľom výtvarnej výchovy je rozvíjať tvorivosť, umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatnených princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií, cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry, vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktívneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Cieľom je aj rozvoj detskej predstavivosti, fantázie, úsilie o vyjadrenie detského videnia, ale aj viesť dieťa v duchu humanitného využitia techník, rozvíjať vzťah k efektívnej práci, riešiť jednoduché technické problémy. Formou hry dať deťom základné poznatky o kresbe, maľbe, prírodných a technických materiáloch, vychovať k ochrane a aktívnej tvorbe životného prostredia.

8.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Základným zámerom výtvarnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa rozvíjal citový svet žiakov, aby sa formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života, vychovať žiakov hrdých na svoje slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom. Vhodne a nenásilne spájať výtvarné umenie s prejavmi iných umení – s poéziou, hudobným umením, s tancom. Vychovávať vnímavého, aktívneho jedinca, tolerantného k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Kľúčové vedomosti: vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka, časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy). Žiak si osvojil základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr. Má vedomosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

o možnostiach používania výtvarných nástrojov, materiálov, vedomosti o krajine svojho okolia, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách.

Žiak dokáže spontánne tvoriť, realizovať rôzne typy stôp na ploche i v modelovacej hmote, ich využitie, vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy i podľa videnej skutočnosti, s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov a prevažne spontánny výraz. Žiak vie vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty, vedieť komponovať, vyjadriť rytmus, symetriu a asymetriu, zvládnuť základné operácie s mierkou, pokúšať sa o jednoduchú štylizáciu.

8.4 Stratégia vyučovania

V predmete sa budú využívať formy samostatnej a skupinovej práce. Z metód sa budú využívať metódy na rozvoj tvorivosti, analyticko - syntetická metóda, metóda od známeho k neznámemu, heuristická objavovacia metóda. Využívať sa bude výklad učiteľa, rozhovor, dialogické a monologické metódy komunikácie, exkurzie do galérií a múzeí.

8.5 Učebné zdroje

Učebnými zdrojmi budú rôzne výtvarné publikácie, encyklopédie výtvarného umenia, časopisecká literatúra zameraná na túto oblasť, práca s internetom, využitie informačných komunikačných technológií, návštevy galérií výtvarného umenia a múzeá s historickými výtvarnými artefaktami

8.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Pri hodnotení žiakov (jednotlivcov i skupín, formou ústneho i písomného skúšania) postupujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo

c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov budeme brať do úvahy ich individuálne osobitosti a úroveň ich sebarozvoja.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Výtvarná výchova	Ročník:	
		1. ročník	
		2 hod / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania	24	Škvrna a tvar Obrys Farba, lokálny tón	Výchova k rodičovstvu Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
II. Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície	20	Plocha a tvar Vytváranie kompozície Uvedomenie si formátu Mierka Akčná maľba	Environmentálna výchova Ochrana zdravia Dopravná výchova Regionálna výchova
III. Podnety výtvarného umenia, výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	4	Inšpirácia pravekým umením	Úcta k ľudským výtvorom Tvorba projektu
IV. Podnety fotografie fotograf. umenia	4	Koláž	Medzipredmetové vzťahy - matematika
V. Podnety filmu a videa	2	Pohyblivý obraz	Medzipredmetové vzťahy – Sj
VI. Podnety dizajnu	2	Dizajn a ľudské telo	Ochrana životného prostredia Osobnostný rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VII. Porovnávacie, súhrnné cvičenia	2	Poznávanie a porovnávanie rôznych médií	Úcta k ľudským výtvorom
VIII. Podnety hudby	2	Výtvarné stvárnenie hudby	Rozvoj estetického cítenia
IX. Synestetické podnety	2	Hmat	Výchova k rodičovstvu
X. Tradícia a identity	2	Výtvarná reakcia na prostredie	Estetické cítenie Regionálna výchova
XI. Škola v galérii	2	Portrét	Úcta k sebe a iným Mediálna výchova

výkonový štandard	obsahový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoriť škvvrny, • rozlíšiť v škvvrne významovo čitateľný tvar, • vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, • pomenovať objavené tvary, • pomenovať tóny základných farieb, • rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, • rozlíšiť priamku od krivky, 	<p>škvrna (vytvorená napr. odtláčaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domaľ'ovanie škvvrny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.)</p> <p>obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne zobrazit' svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, • nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, • pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu,	fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmetu
Podnety moderného výtvarného umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, • vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, • vytvoriť objekt zo zvolených materiálov	frkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením	praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou
Škola v galérii	
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre	výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)
Podnety architektúry	
<ul style="list-style-type: none"> • zobrazit' architektúru podľa vlastnej fantázie, • porozprávať o zobrazenej architektúre, 	<p>rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...)</p> <p>fantastické motívy v architektúre</p> <p>architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)</p>
Podnety fotografie	
<ul style="list-style-type: none"> • doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie, 	<p>fotografia (napríklad z časopisu)</p> <p>zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie</p> <p>kolorovanie, dokomponovanie</p>
Podnety videa a filmu	
<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, • výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky, 	<p>krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska)</p> <p>pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu)</p> <p>výtvarné spracovanie akcie/pohybu</p>
Podnety dizajnu a remesiel	
<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, • porozprávať o nakreslenom, 	<p>nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľe, skrine, lampy a pod.)</p> <p>alt. nezvyčajný odevný doplnok</p> <p>alt. fantastický stroj</p>
Podnety poznávania sveta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- výtvarne reagovať na písmená abecedy.

oživené písmená

tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých)

figuratívna kompozícia z tvarov písmen

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Výtvarná výchova		ročník	2. ročník
			2 hod / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	8	Línia, čiary. Tematické kreslenie pomocou čiar. Kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne). Maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov. Osová symetria a stredová symetria, obrys.	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova	
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	6	Kreslenie podľa hudby. Kreslenie v prírode podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov). Výtvarné vyjadrovacie prostriedky.	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj	
Podnety moderného výtvarného umenia	6	Land art prírodná/mestská krajina. Tvoríme z prírodných a umelých materiálov. Surrealizmus - fantastický portrét.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	6	Umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...). Rôzne typy písma. História vývoja písma (obrázkové – hláskové). Výtvarná interpretácia obrázkového písma.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Škola v galérii	4	Živá socha (ukážky). Sochy v galérii a kostole. Výtvarná interpretácia sochy v inom médiu. Koláž. Modelovanie z plastelíny, koláž.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Podnety architektúry	8	Architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...). Architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...). Spájanie (zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...). Alternatívne modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Podnety fotografie	8	Rôzne žánre fotografie (z časopisov). Portrét, krajina, architektúra. Koláž, montáž. Strihanie a spájanie častí fotografií.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Podnety videa a filmu	6	Filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme. Filmový kostým. Výzor postavy - filmová postava v dramatickej akcii.	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Elektronické médiá	6	Používanie klávesnice. Vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla. Používanie klávesu Shift, písanie diakritiky. Zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma. Písanie krátkych textov.	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Podnety dizajnu a remesiel	6	Hračky rôzneho druhu (chlapčenské a dievčenské). Hračky mechanické a statické hračky.	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Klobučnícke remeslo, pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny.	Multikultúrna výchova
Podnety poznávania sveta	2	Tvorba z prírodných materiálov (listy, kôra, kamene, semená, plody ...).	Environmentálna výchova

výkonový štandard	obsahový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliace nástroje • kresliť čiarami s rôznym charakterom • vyjadriť základný farebný tón predmetu • vyjadriť približný obrysový tvar predmetu • usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky 	<p>lína (rôzne typy čiar) výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)</p>
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
<ul style="list-style-type: none"> • v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy 	<p>rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</p>
Podnety moderného výtvarného umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie 	<p>land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<ul style="list-style-type: none"> vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma	umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...) rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz
Škola v galérii	
<ul style="list-style-type: none"> napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou)	živá socha (ukážky) sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performancia) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...)
Podnety architektúry	
<ul style="list-style-type: none"> skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice	architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...) architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...) spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...) alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty
Podnety fotografie	
<ul style="list-style-type: none"> zostaviť koláž z častí rôznych fotografií	rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ... koláž, montáž strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia
Podnety videa a filmu	
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie	filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme filmový kostým, výzor postavy filmová postava v dramatickej akcii

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť kostým pre filmovú postavu	
Elektronické médiá	
<ul style="list-style-type: none"> • napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe • napísať slová s diakritikou v textovom programe • zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe	používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty
Podnety dizajnu a remesiel	
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie • vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie	hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) klobočnicke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny
Podnety poznávania sveta	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode • interpretovať prírodné tvary	prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Výtvarná výchova		ročník	3. ročník
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3	Farba Tóny sivej Kompozície podľa predstavy	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	3	Výtvarné stvárnenie vône a pachov Parfumy asociácie Výtvarná interpretácia chutí	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia	
Podnety moderného výtvarného umenia	3	Umenie paketáže Presáže Akumulácie Skrytý tvar	Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	3	Antické umenie Príbehy na keramických vázach Mýty	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	
Škola v galérii	3	Predmoderné a moderné obrazy Zobrazenie svätcov Ikonografia najznámejších patrónov	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Príbehy osobností z obrazov	
Podnety architektúry	3	Výraz architektúry Typy architektúry	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia
Podnety fotografie	3	Fotografické kompozície Rekonštrukcia neúplného obrazu Námet fotografie	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Podnety videa a filmu	3	Filmový priestor Filmový príbeh Filmová scénografia Kulis	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Elektronické médiá	3	Typy písma Lettrizmus Grafický program	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Podnety dizajnu a remesiel	3	Erb, vlajka, logo Bábkarstvo Konštrukcia jednoduchej bábky	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Podnety poznávania sveta	3	Prírodoveda Zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...)	Enviromentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb, • vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov), 	<p>farba – zosvetľovanie a stmavovanie farieb, farebný valér svetlostná škála jednotlivých farieb tóny sivej farby daný motív vo svetlých a v tmavých farbách plošné geometrické tvary a stereometrické telesá spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie</p>
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
<ul style="list-style-type: none"> • farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, • pomenovať namaľované, 	<p>vône a pachy príjemné a nepríjemné prírodné a umelé vône, parfumy asociácie farby, tvaru – vône, chute porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia</p>
Podnety moderného výtvarného umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť tvar paketážou • písať vybrané dielo z umenia paketáže, 	<p>ukážky: umenie paketáže (obalovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie skrytý tvar</p>
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať artefakt antického umenia, 	<p>antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) príbehy na keramických vázach, mýty</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Škola v galérii	
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela,	predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov
Podnety architektúry	
<ul style="list-style-type: none"> popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom,	výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia architektúra v prírodnom a mestskom prostredí
Podnety fotografie	
<ul style="list-style-type: none"> doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...),	maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) rekonštrukcia neúplného obrazu námet fotografie
Podnety videa a filmu	
<ul style="list-style-type: none"> nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu,	filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh filmová scénografia, kulisy scénografia
Elektronické médiá	
<ul style="list-style-type: none"> vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu,	typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písma, obrázok z písmen – lettrismus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika
Podnety dizajnu a remesiel	
<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, • vytvoriť jednoduchú bábkku,	vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...) symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo bábkky (prstové, marionety, jawajky ...) konštrukcia jednoduchej bábkky charakter (výraz) postavy bábkky
Podnety poznávania sveta	
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode.	prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Výtvarná výchova		ročník	štvrtý
				1 hodina týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3	Bod Vlastnosti bodov Pointilistické umenie Základné farebné kontrasty		Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	3	Možnosti zobrazovania zvoleného motívu Odklon od schematickeho zobrazovania Pluralita tvarov motívu Hudba ako obraz z tónov		Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia
Podnety moderného výtvarného umenia	3	Impresionizmus Krajinomalba – impresionizmus Porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb		Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	3	Umenie iných kultúr Typické artefakty vybranej kultúry Odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou		Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Škola v galérii	4	Tradičné žánre obrazov Zobrazenie postáv, deja, prostredia Móda a svet v danom období		Mediálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Dramatizácia výtvarného diela	
Podnety architektúry	3	Architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov Postava ako budova Organické a geometrické tvary	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia
Podnety fotografie	3	Roláž alebo montáž z dvoch fotografií, umení Tvarové súvislosti obrazu Autorské techniky	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Podnety videa a filmu	3	Filmové triky Kulisy vytvárajúce ilúziu Tvory vo filmoch Animovaný a hraný film	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Elektronické médiá	3	Pokročilé digitálne kresliace stroje Súmernosť Farebná škála, kontrasty	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Podnety dizajnu a remesiel	3	Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi Oblasti dizajnu Ľudové remeslo	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Podnety poznávania sveta	2	Mapa Prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti	Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť obraz s použitím bodov, • použiť v maľbe farebné kontrasty, 	<p>bod vlastnosti bodov (veľkosť, vzťahy dvoch a viacerých bodov – prítlačivosť, pohyb, nehybnosť ...) textúra bodov (vzor, raster; hustá a riedka textúra) pointilizmus – maľba bodmi ukážky: pointilistické umenie základné farebné kontrasty (teplá - studená, tmavá - svetlá, doplnkové farby)</p>
Rozvoj fantázie a syntetické podnety	
<ul style="list-style-type: none"> • variovať grafické stereotypy, • namaľovať farebnú stupnicu tónov, 	<p>možnosti zobrazovania zvoleného motívu (napr. strom, figúra zvieratka, domček, kvetina ...) odklon od schematického zobrazovania, inovácia, fantázia pluralita tvarov motívu výraz, psychická vlastnosť (napr. smutný, veselý, unudený, smiešny, lenivý...) – výraz spracovávaného motívu hudba ako obraz z tónov (hudobná interpretácia farebnej stupnice) farebné tóny, farebné stupnice</p>
Podnety moderného výtvarného umenia	
<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať obraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn, • vyjadriť v maľbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...), 	<p>impresionizmus krajinomáľba – impresionizmus (napr. variácie krajiny v rôznych situáciách, atmosférach) farebné škvŕny v maľbe krajiny ukážky:</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb pozn.: možno nadviazať na výtvarné vyjadrovacie prostriedky – bod (pointilizmus)
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<ul style="list-style-type: none"> výtvarne interpretovať artefakt umenia vybranej kultúry,	ukážky: umenie iných kultúr (napr. Indiánov, Číny, Japonska ...) typické artefakty vybranej kultúry odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou
Škola v galérii	
<ul style="list-style-type: none"> zahrať scénu (príbeh) videnú na obraze, vytvoriť rekvizity k scéne z obrazu, povedať svoju interpretáciu videného obrazu	tradičné žánre obrazov (portrét, zátišie, krajinomalba, scéna zo života) žánrový obraz (scéna zo života) v múzeu/galérii (alt. virtuálnej galérii) zobrazenie postáv, deja, prostredia svet v období, ktoré obraz zobrazuje móda v období, ktoré obraz zobrazuje
Podnety architektúry	
<ul style="list-style-type: none"> navrhnúť antropomorfnú (alt. zoo/fytomorfnú) architektúru podľa vlastnej fantázie, rozlíšiť prírodné a geometrické tvary,	architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov postava ako budova – budova ako postava organické a geometrické tvary
Podnety fotografie	
<ul style="list-style-type: none"> spojiť časti fotografie do novej kompozície,	roláž alebo montáž z dvoch fotografií (reprodukcii) rytmické striedanie častí obrazu tvarové súvislosti častí obrazu a jeho celku ukážky: roláž a fotomontáž v umení, autorské techniky

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Podnety videa a filmu	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť kulisu, • navrhnuť vymysleného tvora,	filmové triky kulisy vytvárajúce ilúziu nejestvujúce (rozprávkové, fantastické, sci-fi) tvory vo filmoch ukážky: animovaný a hraný film – animácie v hranom filme
Elektronické médiá	
<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť lineárnu kresbu počítačovým nástrojom, • namaľovať jednoduchý motív počítačovým nástrojom, • použiť nástroj osová súmernosť v kompozícii, • uložiť kresbu alebo maľbu ako novú pečiatku,	pokročilé digitálne kresliace nástroje – vyplnený mnohouholník, vyplnená krivka, vyplnený pravidelný mnohouholník, nástroj osová súmernosť, pokročilé miešanie digitálnych farieb, vlastná farebná škála, farebné kontrasty, vzory z písmen, vytvorenie pečiatky pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika
Podnety dizajnu a remesiel	
<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi, • vytvoriť jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu,	dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami rastlín, živočíchov alebo človeka výber oblasti dizajnu (napr. nábytok, predmety dennej spotreby, odev a doplnky, obuv, dopravné prostriedky, stroje, školské pomôcky...) pozn.: možnosť nadviazať na podnety architektúry ľudové remeslo: drotárstvo (strihanie, ohýbanie, tvarovanie, omotávanie, spájanie mäkkého drôtu...)
Podnety poznávania sveta	
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou, • k mape vytvoriť legendu.	vlastiveda – mapa (napr. fantastickej krajiny, krajiny z filmu, cesty do školy, zmenenej reálnej krajiny ...) prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

9 Hudobná výchova

názov predmetu	Hudobná výchova
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok prvý, druhý, tretí, štvrtý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

9.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hravých činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa u nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno - výchovného procesu. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných žiakov a podporovanie najslabších žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakom, bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadné vedomosti. Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov.

9.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov. Cieľom je prostredníctvom poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi minulej a súčasnej doby získať základy národnej identity a vlastenectva. Postupne poznávať umelecké aspekty, chápať ich ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele:

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem, prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať, prispievať k rozvoju osobnosti žiakov, k rozvíjaniu hudobnosti prostredníctvom hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Sociálne ciele

- uvedomovať si a rozširovať mravné a estetické hodnoty, bez predsudkov pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- vedieť plánovať, propagovať, realizovať a prezentovať vlastnú prácu, skupinové projekty, postupne získavať schopnosť spolupracovať v tíme
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi činnosťami a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky

9.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa rozvíjal citový svet žiakov, aby sa formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života. Vychovávať žiakov hrdých na svoje slovenské kultúrne bohatstvo a históriu. Vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarným umením, s tancom. Vychovávať vnímavého, aktívneho poslucháča, tolerantného k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela,
- nasadenie tónu, tvorba tónu, aplikácia, dynamické odlišenie,
- hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas, práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovorového prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodizácia mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry, hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4 a 4/4 takte,
- začiatky orientácie v grafickom zázname jednoduchej melódie.

Inštrumentálne činnosti

- hra na telo a na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- tvorivá rytmizácia a improvizácia.

Hudobno – pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby,
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele, tleskanie, plieskanie, podupy podľa hudby,
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo, používanie taktovacích gest 2/4, 3/4 a 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánroch, štýloch a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta, zvuk, tón, reč, spev, rozlíšenie tónov podľa výšky, sily,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb,
- sformulovanie názoru o hudobnej ukážke, ich využitie vo všetkých činnostiach pri prevedení dramatického príbehu.

9.4 Stratégia vyučovania

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

V predmete sa budú využívať formy samostatnej i skupinovej práce. Z metód sa budú využívať zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, zo slovných metód rozhovor, rozprávanie, dialóg, metódy hrania rol. Zo špecifických metód budú uplatňované intonačná metóda s použitím relatívnej solomizácie, imitačná a kombinovaná metóda, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda a improvizácia metóda.

9.5 Učebné zdroje

- Učebnica Hudobná výchova pre 1. ročník základných škôl, E. Langsteinová, B. Felix
- Metodická príručka k učebnici Hudobnej výchovy, E. Langsteinová, B. Felix
- Učebné osnovy pre 1. stupeň ZŠ, J. Hatrik
- Didaktika Hudobnej výchovy. Hudobné činnosti, kolektív autorov
- Hodnotenie žiakov 1. stupňa ZŠ ako prostriedok humanizácie školy, B. Kosová
- Hudobno – tanečné hry, E. Trunečková
- CD nosiče pre 1. ročník základných škôl, Ján Pavelčák.

9.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 z účinnosťou od 1.5.2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajú-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- cim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
- orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
- poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.

Stupeň 1 - výborný:

- žiak splňa kritériá (a – c) na vynikajúcej úrovni:
- je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo,
- uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách,
- úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave,
- dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie,
- má aktívny záujem o hudobné umenie,
- individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach.

Stupeň 2 - chválitebný:

- je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý,
- menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave,
- potrebuje sústavnú pomoc učiteľa,
- realizuje edukačné úlohy priemerne,
- chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť,
- je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Stupeň 3 - dobrý

- žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Stupeň 4 - dostatočný:

-žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.

Stupeň 5 - nedostatočný:

-žiak nespĺňa kritériá,

-neodporúčame používať stupeň dostatočný a nedostatočný v celkovom hodnotení

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov budeme brať do úvahy ich individuálne osobitosti.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Hudobná výchova	ročník	1. ročník
			1 h / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	20	Vokálno – intonačné činnosti	Zdravý životný štýl, enviromentálna výchova, výchova k materstvu a rodičovstvu, protidogová výchova
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	4	Inštrumentálne činnosti	Enviromentálna výchova, regionálna výchova
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	4	Hudobno – pohybové činnosti	Telesná výchova, estetická výchova
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	2	Percepčné činnosti	Pohybová kultúra a výchova, regionálna výchova
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	3	Hudobno – dramatické činnosti	Regionálna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, • rytmizovať reč, • melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), 	<p>Hlasová činnosť</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu)</p> <p>pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely, 	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty</p> <p>modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi)</p> <p>ostinátne rytmicko-melodické sprievody</p> <p>rytmická a melodická improvizácia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, • sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, 	<p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny)</p> <p>zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod.</p> <p>spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír</p> <p>rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • stvárniť riekanku či pieseň hudobno–dramatickými prostriedkami. 	<p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>hudobno–pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tlieskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, 	<p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra</p>
<ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazovať zvukové vnemy. 	<p>Hudobno-vizuálna činnosti</p> <p>grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Hudobná výchova		ročník	druhý
			1 hod / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	20	Vokálno – intonačné činnosti	Zdravý životný štýl, environmentálna výchova, výchova k materstvu a rodičovstvu, protidrogová výchova	
	4	Inštrumentálne činnosti	Environmentálna výchova, regionálna výchova	
	4	Hudobno – pohybové činnosti	Telesná výchova, estetická výchova	
	2	Percepčné činnosti	Multikultúrna výchova, pohybová kultúra a výchova, regionálna výchova, výchova k tolerancii k iným národom a národnostiam	
	3	Hudobno – dramatické činnosti	Environmentálna výchova, dopravná výchova, osobnostný a sociálna rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Hlasové činnosti	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, • spievať relatívne čisto a rytmicky správne, • reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, • melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do), 	<p>vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, sa, tai-ti ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu.</p>
Inštrumentálne činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, 	<p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty,</p> <p>prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra, improvizácia, gestá učiteľa
Percepčné činnosti- aktívne počúvanie	
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, • určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, • pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, • rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,	zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá piesňová forma
Hudobno-pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách,	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Hudobno-dramatické činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami, vytvoriť hudobno–dramatický celok,	nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény
Hudobno-vizuálne činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).	notový zápis tónov c1-a1

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Hudobná výchova		ročník	tretí
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	20	Vokálno-intonačné činnosti	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia	
	4	Inštrumentálne činnosti	Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	
	4	Hudobno - pohybové činnosti	Regionálna výchova a ľudová kultúra Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	
	3	Percepčné činnosti	Pohybová kultúra, výchova k tolerancii k iným národom a národnostiam Mediálna výchova	
	2	Hudobno –dramatické činnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Vokálno-intonačné činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť základy spevacieho dýchania, • správne nasadenie tónu, • artikuláciu spoluhlások a koncoviek , • vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas • poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, • realizovať rytmické tvorenie, • dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, • vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, • intonácia v priestore 1.- 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, • elementárne tvorenie v tomto priestore.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.
Inštrumentálne činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte, • vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní, • zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.	Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.
Hudobno-pohybové činnosti	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, • reagovať na zmeny tempa a dynamiky.	Pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň.	Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.
Hudobno-dramatické činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore, • hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Hudobná výchova		ročník	štvrtý
			1 hodina týždenne	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Pieseň v živote človeka a spoločnosti	10	Vokálno – intonačné činnosti (Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h – d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.)	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova	
	9	Inštrumentálne činnosti (Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.)	Multikultúrna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova	
	4	Hudobno – pohybové činnosti (Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.)	Multikultúrna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova	
	5	Percepčné činnosti (Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. Storočia podnes.)	Multikultúrna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova	
	5	Hudobno – dramatické činnosti (Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno- dramatický celok)	Multikultúrna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
Vokálno – intonačné činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada) • prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku • spievať čisto a rytmicky správne • poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu • spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu] • intonovať podľa notového zápisu melodické modely • hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii 	<p>vokálne činnosti v rámci rozsahu b- d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dy- chové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia- článkovanie reči kanón, burdón, ostinátny druhý hlas melodické modely napr. <i>s-l; l-s-m; l-s-m-d; d-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r- d; d-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i. taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky improvizácia a elementárna kompozícia</p>
Inštrumentálne činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • hrať na elementárnych na elementárnych hudobných nástrojoch • hrať na tele • hrať na objektoch • vytvárať elementárne hudobné nástroje • hrať rytmické modely • hrať podľa zápisu jednoduché melodicko- rytmické útvary • vytvoriť inštrumentálny sprievod • inštrumentálne improvizovať • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku • dirigovať 	<p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chras- tidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje rytmické modely napr. <i>tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pau- za; veľ-ká pau-za; atď.</i> melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, do- minanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	dirigentské a individuálne gestá učiteľa dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)
Percepčné činnosti - aktívne počúvanie	
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, identifikovať hudobné formy a žánre, • rozpoznať formotvorné prvky, • počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program	skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast
Hudobno-pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky,	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, • pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, • realizovať kultivovaný estetický pohyb,	
Hudobno-dramatické činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, • vytvoriť hudobno–dramatický celok, • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov,	vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika
Hudobno-vizuálne činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis.	grafická partitúra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

10 Telesná a športová výchova

názov predmetu	Telesná a športová výchova
časový rozsah výučby	2 h / týždeň, 66 h / rok prvý, tretí, štvrtý ročník 3 h / týždeň, 99 h / rok druhý ročník
ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED1
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

10.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a sťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Do obsahu telesnej výchovy patria aj piesne, riekanky, vyčítanky a pod., ktoré zvyšujú príťažlivosť vyučovacích hodín.

10.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele telesnej a športovej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov. Všeobecné ciele vzdelávacej činnosti sú:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radosť z prežívania pohybovej činnosti
- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách, formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu, kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela, vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie, uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

10.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Obsah vyučovacieho predmetu Telesná výchova v 2. ročníku vedie k postupnému osvojovaniu a rozvíjaniu týchto kľúčových kompetencií:

Pohybové kompetencie:

- žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb
- žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia
- žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov
- žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti
- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus

Komunikačné kompetencie:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľnočasových aktivít.

Učebné kompetencie:

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenie pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie:

- žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností.

Postojové kompetencie:

- žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže vysvetliť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy fair-play.
- žiak sa zapája do mimoškolskej telesnej a športovej aktivity.
- žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochrany prírody.

Integrovanou súčasťou vzdelávacieho obsahu Telesnej výchovy sú tieto prierezové témy:

- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- osobnostný a sociálny rozvoj
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- ochrana života a zdravia

10.4 Stratégia vyučovania

Metódy a formy práce

- vysvetľovanie,
- slovné vyjadrenie,
- názorná ukážka,
- frontálna výučba,
- skupinová práca,
- individuálna práca,
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť)
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať
- možnosti školského dvora, voľných priestorov ap.),
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma).

10.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú:

- telocvičné náradie a náčinie
- učebné osnovy z telesnej výchovy
- video projekcie
- multimédiá
- encyklopédie, časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov

10.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Vo výchovno-vzdelávacom procese TSV sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.

b) celkové hodnotenie žiaka vo vyučovacom predmete TSV sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi.

Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiakov, ktoré dosiahli vo vyučovacom predmete, v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiakov podľa vnútorného poriadku školy.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Stupne klasifikácie pri jednotlivých formách skúšania:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Časová dotácia

Tematický celok	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyby a zručnosti	30 %	30 %	30 %	30 %
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30 %	30 %	30 %	30 %
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	15 %	15 %	15 %	15 %
Psychomotorické cvičenia a hry	15 %	15 %	15 %	15 %
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10 %	10 %	10 %	10 %

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná a športová výchova		Ročník:
			1. ročník
tematický celok		časová dotácia	téma
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti		19	<p>Poradové a organizačné cvičenia rad, zástup, základné povely poradovej prípravy</p> <p>Techniky behu, skoku do diaľky z miesta, hodu lop-tičkou.</p> <p>Prípravné hry s atletickými prvkami.</p> <p>Nácvik vysokého štartu</p> <p>Základy správnej techniky gym. cvičení na lavičkách – rozvoj rovnováhy, lezenie, prípravné cviky na reb-rinách a kladine, kotúl' vpred, cvičenia s debničkami</p>
Pohybové a manipulačné hry		19	<p>Prípravné športové hry na vybíjanú, futbal, prehadzo-vanú, basketbal</p> <p>Hry s lavičkami a švihadlom</p>
Kreatívne a estetické pohybové čin-nosti		8	<p>Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela, ako celku a jeho častí v rôznych polohách</p> <p>Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jedno-duchých hudobných nástrojov</p> <p>Tanečná improvizácia</p>

2 hod. /týždeň

prierezové témy

Dopravná výchova
Ochrana života a zdravia
Osobnostný a sociálny rozvoj
Mediálna výchova
Regionálna výchova
Environmentálna výchova

Prevenia sociálno- patologických ja-vov a prosociálna výchova
Osobnostný a sociálny rozvoj
Dopravná výchova

Mediálna výchova
Ochrana života a zdravia
Multikultúrna výchova
Osobnostný a sociálna rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Psychomotorické cvičenia a hry	10	Hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním drobných predmetov na hlave a chôdza po čiare. Aktivity na rozvoj dýchania (strečingové cvičenia)	Ochrana života Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10	Zimné športy – korčuľovanie, sánkovanie, lyžovanie Letné športy - plávanie, turistika	Environmentálna výchova Dopravná výchova

výkonový štandard	obsahový štandard
Zdravie a zdravý životný štýl	
<p>Žiak na konci 1. stupňa základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa, 	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)</p> <p>význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom</p> <p>hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení,</p> <p>prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)</p>
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť</p> <p>odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh</p> <p>meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien</p> <p>poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)</p> <p>pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Základné pohybové zručnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné povelý a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, • používať základné povelý a správne na ne reagovať pohybom, • vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, • pomenovať základné pohybové zručnosti,	<p>základné povelý, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad</p> <p>rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3–stup ap.) kruh, polkruh</p> <p>jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív</p> <p>na značky, čiara, priestor, ihrisko</p> <p>cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení,	<p>úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením</p> <p>rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.</p> <p>bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru</p> <p>hod loptičkou, hod plnou loptou</p> <p>skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta,</p> <p>pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha</p> <p>cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)</p> <p>stojka na lopatkách, stojka na hlave</p> <p>cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)</p> <p>cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p> <p>preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne</p> <p>úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu</p> <p>TC: Manipulačné, prípravné a športové hry</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre,	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť</p> <p>ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara,</p> <p>bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.)</p> <p>gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling</p> <p>hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),	<p>pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie pravidlá fair-play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordináčnych a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, • pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, • vykonať ukážku rytmických cvičení, • zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, • zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, • vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, • uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, • improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>tanečná improvizácia</p> <p>pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p> <p>pantomíma</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	
<ul style="list-style-type: none"> • postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, • opísať základné spôsoby dýchania, • vykonať jednoduché strečingové cvičenia, • charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, • vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, • aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility(ohybnosť, pohyblivosť)</p> <p>rozvoj rovnováhových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)</p> <p>balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)</p> <p>cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p> <p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)</p> <p>psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.

základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch

lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiaciach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrát, oblúky cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka

chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí

jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná a športová výchova		Ročník:
			2. ročník
			3 hod / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	29	Poradové a organizačné cvičenia rad, zástup, základné povely poradovej prípravy Techniky behu, skoku do diaľky z miesta, hodu lop-tičkou. Prípravné hry s atletickými prvkami. Nácvik vysokého štartu Základy správnej techniky gym. cvičení na lavičkách – rozvoj rovnováhy, lezenie, prípravné cviky na reb-rinách a kladine, kotúl' vpred, cvičenia s debničkami	Dopravná výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Regionálna výchova Environmentálna výchova
Pohybové a manipulačné hry	29	Prípravné športové hry na vybíjanú, futbal, prehadzo-vanú, basketbal Hry s lavičkami a švihadlom	Prevenia sociálno- patologických ja-vov a prosociálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova
Kreatívne a estetické pohybové čin-nosti	15	Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela, ako celku a jeho častí v rôznych polohách Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jedno-duchých hudobných nástrojov Tanečná improvizácia	Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálna rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Psychomotorické cvičenia a hry	15	Hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním drobných predmetov na hlave a chôdza po čiare. Aktivity na rozvoj dýchania (strečingové cvičenia)	Ochrana života Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	11	Zimné športy – korčuľovanie, sánkovanie, lyžovanie Letné športy - plávanie, turistika	Environmentálna výchova Dopravná výchova
výkonový štandard		obsahový štandard	
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti			
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe. • Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách. • Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach. • Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. • Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. • Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase). • Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky. 		<p>zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou základy správnej techniky gymnastických cvičení o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov, bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnosťami vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach. • Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. • Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. • Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. • Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).	<p>pravidlá realizovaných hier, správna technika základných herných činností jednotlivca realizovaných hier</p> <p>význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností</p> <p>význam hier pre zábavu i zdravie, hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním</p> <p>pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)</p> <p>pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.)</p> <p>prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis</p>
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe. • Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.	<p>význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav)</p> <p>tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. • Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach. • Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky. • Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách • Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.	<p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov</p> <p>pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p> <p>pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p>
Psychomotorické cvičenia a hry	
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. • Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. • Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania	<p>o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin</p> <p>o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu</p> <p>o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách</p> <p>koordinačné cvičenia a hry</p> <p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility</p>
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. • Ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase. 	<p>význam otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období</p> <p>hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode</p> <p>technika základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode</p> <p>cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode</p> <p>skoky do vody z rôznych polôh</p> <p>nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu</p> <p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu</p> <p>jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p> <p>korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch</p>
--	--

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná a športová výchova		ročník tretí 2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	19	Základné povely poradovej prípravy, rad, zástup, družstvo, čiara, priestor. Organizácia nástupu žiakov, podanie hlásenia	Osobnostný a sociálnz rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Techniky behu, hod loptičkou, skoku do diaľky z miesta Skok do diaľky s rozbehom Hod loptičkou z miesta Hod loptičkou po 2-3 krokoch chôdze Rozvoj bežeckej vytrvalosti Základy správnej techniky gymnastických cvičení, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, kotúle vpred, vzad Skoky s odrazom znožmo, roznožka, príprava na stoj na rukách</p>	<p>Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>
Pohybové a manipulačné hry	19	<p>Prípravné športové hry: vybíjaná, futbal, prehadzovaná, basketbal, hádzaná. Hry s lavičkami a švihadlom</p>	<p>Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Dopravná výchova– výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	8	<p>Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela, ako celku a jeho častí v rôznych polohách Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo jednoduchých hudobných nástrojov Tanečná improvizácia</p>	<p>Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Dopravná výchova– výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>
Psychomotorické cvičenia a hry	10	<p>Hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním drobných predmetov na hlave a chôdza po čiare Všestranne rozvíjajúce cvičenia Kondičné – so zameraním na atletickú gymnastiku Relaxačné Aktivity na rozvoj dýchania (strečingové cvičenia).</p>	<p>Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Dopravná výchova– výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10	Zimné športy - korčuľovanie, sánkovanie, lyžovanie Letné športy - plávanie, turistika	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Regionálna výchova
--	----	--	--

výkonový štandard	obsahový štandard
Zdravie a zdravý životný štýl	
<p>Žiak na konci 1. stupňa základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa, 	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)</p> <p>význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom</p> <p>hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)</p>
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť</p> <p>odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah-sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh</p> <p>meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)</p> <p>pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností</p>
Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Základné pohybové zručnosti	
<ul style="list-style-type: none"> pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, pomenovať základné pohybové zručnosti,	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad</p> <p>rad (dvojrad, 3-rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív</p> <p>na značky, čiara, priestor, ihrisko</p> <p>cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení,	<p>úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením</p> <p>rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.</p> <p>bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru</p> <p>hod loptičkou, hod plnou loptou</p> <p>skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta,</p> <p>pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha</p> <p>cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné</p> <p>cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)</p> <p>stojka na lopatkách, stojka na hlave</p> <p>cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, futbal, švihadlo, lano, expander ap.)</p> <p>cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p> <p>preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne</p> <p>úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním,	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť</p> <p>ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.)</p> <p>gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),	<p>hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami</p> <p>pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play</p> <p>pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných),</p> <p>prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis</p> <p>pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, • pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, vykonať ukážku rytmických cvičení, • zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, • zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, • vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, • uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, • improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)</p> <p>tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba</p> <p>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo</p> <p>cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti</p> <p>tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách</p> <p>tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov</p> <p>tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov</p> <p>aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov</p> <p>imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p> <p>tanečná improvizácia</p> <p>pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p> <p>pantomíma</p>
Športové činnosti pohybového režimu	
TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	
<ul style="list-style-type: none"> • postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, • opísať základné spôsoby dýchania, • vykonať jednoduché strečingové cvičenia, • charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, • vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, • aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>kompensačné (vyrovnávajúce) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility(ohybnosť, pohyblivosť)</p> <p>rozvoj rovnováhových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)</p> <p>balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)</p> <p>cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)</p> <p>psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, • zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít, • uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, • bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, • prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, • vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p> <p>korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch</p> <p>lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiaci, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky</p> <p>cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka</p> <p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí</p> <p>jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Telesná a športová výchova		ročník	štvrtý
				2 hodiny týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Zdravie a zdravý životný štýl	10	Zásady zdravého životného štýlu Význam príjmu a výdaja energie Závislosti Význam pohybu pre zdravie človeka Spôsoby otužovania Hygienické zásady Organizácia cvičenia Prvá pomoc Správne držanie tela Pohybový režim		Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	10	Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti Odporúčané testy: Skok do diaľky z miesta Člnkový beh 10x5 m Výdrž v zhybe Ľah–sed Meranie pulzovej frekvencie Prejavy únavy pri		Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Pohybové prostriedky	
Športové činnosti pohybového režimu TC: Základné pohybové zručnosti	10	Základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary Cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy Beh, rozcvičky Skok do diaľky Cvičenia základnej gymnastiky Stojka na lopatkách Stojka na hlave Cvičenia s náčiním a pomôckami Cvičenie na náradí Úpolové cvičenia, hry	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova
Športové činnosti pohybového režimu TC: manipulačno-pohybové a tanečné činnosti	6	Základné pojmy Ihrisko a jeho súčasti Hry so zameraním na manipuláciu Pravidlá realizovaných hier, pravidlá fair-play Pohybové hry Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Športové činnosti pohybového režimu TC: hudobno-pohybové a tanečné činnosti	14	Základné pojmy a poznatky Moderná gymnastika Poskoky a skoky Tanec Rytmické cvičenia Cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti Správne a estetické držanie tela Regionálne ľudové tance	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Tance s hudobným sprievodom Rytmizované pohyby Imitačné pohyby Tanečná improvizácia Pohybová improvizácia Pantomíma</p>	
<p>Športové činnosti pohybového režimu TC: psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	9	<p>Relaxačné cvičenia a hry Cvičenia na spevnenie svalstva Aktivity zamerané na rozvoj dýchania Kompenzačné cvičenia Cvičenia na rozvoj flexibility Cvičenia na balančných pomôckach Cvičenia telesnej schémy Psychomotorické hry Hry s neštandardným náčiním</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu TC: aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	7	<p>Základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít Korčuľovanie, lyžovanie Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím Chôdza a jej rôzne druhy Turistika Zásady a význam otužovania Jazda na bicykli a kolobežke</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova</p>

výkonový štandard	obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Zdravie a zdravý životný štýl	
<p>Žiak na konci 4. ročníka vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa,	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime)</p> <p>význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom</p> <p>hygienické zásady pred, pri a po cvičení</p> <p>hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p> <p>zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.</p>
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť</p> <p>odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>testov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaž, i, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,	<p>diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností</p>
<p>Športové činnosti pohybového režimu TC: Základné pohybové zručnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, • používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, • vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, • pomenovať základné pohybové zručnosti, • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení,	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3–stup ap.) kruh, polkruh jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne úpolové cvičenia a hry zamerané na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpory • pretláčanie • preťahovanie
Športové činnosti pohybového režimu TC: Manipulačné, prípravné a športové hry	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda)	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, streľba, dribling hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)

Športové činnosti pohybového režimu TC: Hudobno – pohybové a tanečné činnosti

- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe
- vykonať ukážku rytmických cvičení,
- zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový)
tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba
rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo
cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov
tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov
aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov
imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)
tanečná improvizácia, pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	pantomíma
Športové činnosti pohybového režimu TC: Psychomotorické a zdravotné orientované cvičenia a hry	
<ul style="list-style-type: none"> • postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín i celého tela, • opísať základné spôsoby dýchania, • vykonať jednoduché strečingové cvičenia, • charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>naťahovacie (strečingové) cvičenia</p> <p>kompENZAČNÉ (vyrovnávajúce) cvičenia</p> <p>cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)</p> <p>rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r. (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)</p> <p>balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)</p> <p>cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p> <p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)</p> <p>psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
Športové činnosti pohybového režimu TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.

základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky
cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka
chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí
jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

11 Informatika

názov predmetu:	Informatika
časový rozsah výučby:	1 h / týždeň, 33 h / rok tretí, štvrtý ročník
ročník:	tretí, štvrtý
škola:	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania:	ISCED1
dĺžka štúdia:	2 roky
forma štúdia:	denná
vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

11.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i s celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

11.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov , vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení infromatických problémov,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

11.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Štandard kompetencií, ktoré žiak získa v jednotlivých tematických okruhoch:

Princípy fungovania IKT

- Oboznámiť sa s počítačom, myšou a klávesnicou
- Oboznámiť sa s možnosťami vstupných a výstupných zariadení. Vedieť vložiť, spustiť a vybrať CD nosič
- Získať základné zručnosti pri práci so súborami a priečkami
- Získať prvotné informácie o práci s internetom a bezpečnosti pri jeho používaní

Komunikácia prostredníctvom IKT

- Pracovať s elektronickou poštou
- Pochopiť mechanizmy a spôsob práce s internetom
- Uvedomiť si bezpečnostné riziká pri práci s internetom
- Pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova
- Vybrať potrebné informácie

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

- Zoznámiť sa so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT
- Poznať pojmy algoritmus, program, programovanie
- Získať základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT

Informačná spoločnosť

- Oboznámiť sa s ukázkami využitia IKT v bežnom živote
- Pochopiť, že pre používanie IKT je potrebný kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
- Osvojiť si zodpovedné používanie interaktívnych médií

Informácie okolo nás

- Poznať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- Získať prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií
- Porozumieť nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí
- Pochopiť spôsoby reprezentácie základných typov informácií
- Pomocou IKT realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania

11.4 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy:

- Slovné: vysvetľovanie, rozprávanie, opis rozhovor, diskusia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- Názorné: demonštrácia, pozorovanie, manipulácia
- Praktické: metódy riešenia úloh, praktické činnosti, samostatná práca

Formy práce:

- kolektívna práca
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach
- individuálna práca

11.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa budú používať nasledovné učebné zdroje:

Didaktická technika:

- vybavená počítačová učebňa s pripojením na internet, tlačiarňou, skenerom, diaprojektorom
- multimedialne CD

Materiálne výučbové prostriedky:

- prezentácie
- výučbové CD
- edukačné programy
- internet
- knihy, literatúra

Odborná literatúra:

Učebnica: M. MOSNÁ, M., ŠČASNÁ, Z.: **Informatická výchova pre 3. ročník ZŠ – pracovná učebnica (PU) AITEC, 2011**

11.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami vzdelávacích štandardov hodnotí:

- a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
- b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
- c) schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
- d) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princíпов a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
- e) porozumenie požadovaných pojmov, princíпов a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
- f) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

V predmete informatika treba u žiakov rozvíjať aj ich schopnosti kooperácie a komunikácie. Žiaci sa majú pri riešení zadania naučiť spolupracovať v skupine, majú zostaviť plán práce, špecifikovať rozdelenie úlohy na menšie problémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť menšie problémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať a pod.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadané úlohy a problémové úlohy a samostatne navrhne primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení aj náročnejších úloh. Dokáže posudzovať, porovnávať a vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže jasne interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je pohotový s bohatou slovnou zásobou. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať samostatne. Grafický prejav je spravidla estetický a zrozumiteľný.

Stupeň 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak vie analyzovať zadania a problémové úlohy a samostatne navrhne primeraný postup na ich riešenie, v prípade potreby aj prostriedkami informačných a komunikačných technológií. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Samostatne uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže analyzovať a syntetizovať nadobudnuté vedomosti. Dokáže prevažne samostatne vyhodnotiť informácie a nástroje na ich spracovanie. Myslí logicky správne a dokáže interpretovať nadobudnuté vedomosti. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na dobrej úrovni. Grafický prejav je spravidla estetický a jasný.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak vie zadania riešiť pomocou známych postupov a metód. S pomocou učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení úloh, dokáže,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková spracovať, upraviť a zaznamenať, zistiť informácie. Dokáže s pomocou interpretovať nadobudnuté vedomosti. Jeho ústny aj písomný prejav je správny a výstižný s bežnou slovnou zásobou. Grafický prejav je priemerne estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na priemernej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti. Postupom riešenia zadania rozumie len čiastočne. S pomocou učiteľa vie zistiť a zaznamenať základné informácie a vyriešiť väčšinu jednoduchých zadaní. Vyjadruje sa jednoducho. Jeho ústny aj písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nízku úroveň. Výsledky jeho činnosti a jeho grafický prejav sú podpriemerné. Svoje znalosti a zručnosti vie vysvetliť a prezentovať na podpriemernej úrovni.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak žiak nie je schopný riešiť zadania a úlohy. V predmete informatika nemá ani základné zručnosti z práce s informačných a komunikačných technológií, nerozumie princípom fungovania týchto technológií. Žiak si osvojil len veľmi nízku úroveň štandardu. Nedokáže samostatne získať a zaznamenať základné informácie. Dokáže riešiť len najjednoduchšie úlohy. Osvojené vedomosti a zručnosti nestačia na to, aby ich žiak dokázal využívať ani s pomocou učiteľa.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
Predmet:	Informatika	ročník	3. ročník
			1 hodina / týždeň
tematický celok:	časová dotácia:	téma:	prierezové témy:
Informačná spoločnosť	1	Počítačová gramotnosť ako nevyhnutný predpoklad života moderného človeka	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Princípy fungovania IKT	2	Časti počítača a jeho ovládanie	Mediálna výchova
	2	Práca s myšou a klávesnicou	Osobnostný a sociálny rozvoj
	2	Poriadok v počítači	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
Informácie okolo nás	3	Práca s obrázkom v grafickom editore	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	3	Píšeme text	Mediálna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	3	Píšeme text, pečiatkujeme a maľujeme	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás – Informačná spoločnosť	4	Tvorba animácií	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
	3	Tvorba príbehu	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Princípy fungovania IKT	3	Práca s fotografiami	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás – Komunikácia prostredníctvom IKT	3	Práca s webom	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Princípy fungovania IKT	4	Práca so zvukmi	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Vzdelávací štandard predmetu 3. – 4. ročník			
výkonový štandard		obsahový štandard	
Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou			
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, • nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií. 		Pojmy: oblasť, animácia Vlastnosti a vzťahy: animácia ako postupnosť obrázkov Procesy: kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používa-	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	nie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omal'ovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblastí, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie
Reprezentácie a nástroje – práca s textom	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, • zašifrovať a rozširovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová).	Pojmy: malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly Vlastnosti a vzťahy: slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázkov a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, Procesy: písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkládanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)
Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov.	Pojmy: snímka Vlastnosti a vzťahy: snímky a ich poradie Procesy: vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie
Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, • použiť konkrétne nástroje na prehratie videa.	Pojmy: zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa Vlastnosti a vzťahy: hlasitosť zvuku Procesy: prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	spustenie prehrávanie a zastavenie videa
Reprezentácie a nástroje – informácie	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém.	Vlastnosti a vzťahy: vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika
Reprezentácie a nástroje – štruktúry	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami.	Pojmy: postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec Vlastnosti a vzťahy: poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky Procesy: práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre
Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok.	Pojmy: webová stránka, odkaz, prehliadač Vlastnosti a vzťahy: adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok Procesy: orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	stránku
Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, posúdiť správnosť výsledku.	Pojmy: vyhľadávač Procesy: vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete
Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	Pojmy: správa, email, e-mailová adresa, kôš Vlastnosti a vzťahy: e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom Procesy: zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety
Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia, rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, uvažovať o rôznych riešeniach.	Vlastnosti a vzťahy: pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) Procesy: idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
Algoritmické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, ko-ryt-načka), aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príka-zov) na riadenie vykonávateľa.	Vlastnosti a vzťahy: priamy príkaz – akcia vykonávateľa Procesy: riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykoná-vateľa
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, interpretovať postupnosť príkazov, vyhľadať chybu v postupnosti príkazov.	Pojmy: príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok Procesy: zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie po-stup-nosti príkazov
Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpreto-vať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	Procesy: krokovanie
Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, diskutovať o svojich riešeniach.	Vlastnosti a vzťahy: chyba ako zlý výsledok, chyba v návode Procesy: rozpoznanie chyby
Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> uložiť produkt do súboru podľa pokynov	Pojmy: súbor, priečinok

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súbo-rov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) Procesy: vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>
<p>Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, • prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikáci. 	<p>Pojmy: aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha Vlastnosti a vzťahy: ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu</p>
<p>Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...) Procesy: pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke</p>
<p>Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: internet ako celosvetová počítačová sieť</p>
<p>Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu. 	<p>Procesy: bezpečné správanie sa na internete</p>
<p>Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	<p>Pojmy: hry, filmy, hudba</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole</p> <p>Procesy: používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>
<p>Informačná spoločnosť – legálnosť používania</p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv.	<p>Vlastnosti a vzťahy: autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu</p> <p>Procesy: legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
Predmet:	Informatika	ročník	štvrtý
			1 hodina týždenne
Tematický celok:	Časová dotácia:	Téma:	Prierezové témy:
Informačná spoločnosť	1	Poučenie o BOZ pri práci s počítačom; spozná jednotky informácie, pravidlá správania sa pri počítači.	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Princípy fungovania IKT	3	Časti počítača a jeho ovládanie	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Informácie okolo nás	2	Práca s obrázkom	Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Práca s textom	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
Informácie okolo nás	2	Práca s textom	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	1	Práca s obrázkom v textovom editore	Mediálna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Princípy fungovania IKT	3	Práca s dvoma oknami	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Komunikácia prostredníctvom IKT, informačná spoločnosť	2	Práca s textovým editorom	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Princípy fungovania IKT	2	Práca s prídavnými zariadeniami	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás, komunikácia prostredníctvom IKT	2	Práca s textovým editorom	Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás, informačná spoločnosť	2	Zábava v počítači – animácie	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Princípy fungovania IKT, informačná spoločnosť, komunikácia prostredníctvom IKT	4	Práca s e-mailom	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Informácie okolo nás	2	Práca so zvukom	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Informácie okolo nás, komunikácia prostredníctvom IKT	1	Práca s multimédiami	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Komunikácia prostredníctvom IKT	1	Práca s multimédiami	Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás	1	Informácie okolo nás	Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	1	Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Environmentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Informačná spoločnosť	2	Práca s počítačmi, programami, multimédiami, teoretické poznatky z informatickej výchovy	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
-----------------------	---	--	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií. 	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov <i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omaľovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s textom	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p><i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vklada- nie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)
Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov.	<i>Pojmy:</i> snímka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie <i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vlože- nie obrázka, spustenie a zastavenie <i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vlo- ženie obrázka, spustenie a zastavenie
Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, • použiť konkrétne nástroje na prehratie videa.	<i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku <i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasi- tosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa
Reprezentácie a nástroje – informácie	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentá-cie, • dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situá- ciu, problém.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Reprezentácie a nástroje – štruktúry	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami.	<i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky <i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre
Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok.	<i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok <i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku
Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, posúdiť správnosť výsledku.	<i>Pojmy:</i> vyhľadávač <i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	<i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom <i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety
Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia, • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), • vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, • uvažovať o rôznych riešeniach.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
Algoritmické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, ko-ryt-načka), • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa <i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, interpretovať postupnosť príkazov, vyhľadať chybu v postupnosti príkazov.	<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov
Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	<i>Procesy:</i> krokovanie
Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, diskutovať o svojich riešeniach.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok, chyba v návode <i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby
Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> uložiť produkt do súboru podľa pokynov otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	<i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súbo-rov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov
Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, • prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikáci.	<i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu
Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...) <i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke
Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> internet ako celosvetová počítačová sieť
Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete, • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu.	<i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete
Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:	<i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole</p> <p><i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>
Informačná spoločnosť – legálnosť používania	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu</p> <p><i>Procesy:</i> legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

12 Prírodoveda

Názov predmetu:	Prírodoveda
Časový rozsah výučby:	2 h / týždeň, 66 h / rok tretí, štvrtý ročník
Ročník:	Tretí, štvrtý
Škola:	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
Stupeň vzdelania:	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	slovenský jazyk

12.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

12.2 Ciele vyučovacieho predmetu

- Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Čiastkové ciele

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám.

12.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Prírodoveda v tret'om ročníku je obsahovo a činnostne zameraná tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied.

Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby:

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystématické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplyva na postoje dieťaťa.

U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

12.4 Stratégia vyučovania

Pri práci sa využívajú nasledovné metódy, formy a postupy práce:

- metóda riadeného rozhovoru

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- samostatná práca
- skupinová práca
- práca vo dvojici
- dramatizácia – hra
- modelovanie
- vystrihovanie a lepenie
- projektová práca
- vychádzka
- práca s encyklopédiou, s kľúčom rastlín
- práca s internetom

12.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

Na vyučovanie Prírodovedy používame učebnice a pracovné zošity odporúčané MŠ SR vybrané z konkurzu a spĺňajúce obsahovú náplň ISCED 1.

- Učebnica - **ADAME, R., KOVÁČIKOVÁ.: Prírodoveda pre 3. ročník ZŠ – pracovná učebnica(PU); AITEC, 2012.**

Ďalšie zdroje si každý vyučujúci určí podľa potreby (encyklopédie, práca s časopisom, práca s edukačnými programami v rámci IKT, s internetom, exkurzie, vychádzky s pozorovaním)

12.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Žiaci sú hodnotení v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č. 22/2011s platnosťou od 1.5.2011.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy . Veľký dôraz kladíme na kladné a motivujúce hodnotenie.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. v ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. v kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností je na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prvý stupeň základnej školy uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet:	Prírodoveda	ročník	3. ročník
			2 hodiny / týždeň
tematický celok:	časová dotácia:	téma:	prierezové témy:
Veci okolo nás	2	Chystáme sa na plavbu	Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Objavujeme tajomstvá vody	8	Zdroje vody	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
		Pitná a minerálna voda	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Mediálna výchova
		Tvrdá a mäkká voda	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Morská voda	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
		Skupenstvá vody	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Voda v plynnom skupenstve – vodná para	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Voda v pevnom skupenstve - ľad	Environmentálna výchova
		Kolobeh vody v prírode	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
Zisťujeme ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu	9	Porovnávame množstvo látok	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Meranie objemu	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Meranie hmotnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Meranie času	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Meranie teploty	Ochrana života a zdravia
Učíme sa čo je hustota	9	Hustota látok	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Ako urobiť z plávajúceho predmetu neplávajúci a naopak	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Porovnávame hustotu látok	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Prečo môžu predmety plávať na vode aj vo vode	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Zmena hustoty látok v závislosti od tepla	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
		Povrchové napätie vody	Osobnostný a sociálny rozvoj
Objavujeme teplo a svetlo	8	Teplo	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Ako sa uvoľňuje teplo	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Horenie	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Rozpúšťanie a roztápanie	Ochrana života a zdravia
		Zmena látok pôsobením tepla a iných látok	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
		Trenie	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
		Svetlo a tieň	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Objavujeme pôdu	10	Pôda	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Objavujeme ľudské telo	20	Objavujeme ľudské telo	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu
		Koža	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Oporná a pohybová sústava	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Tráviaca sústava	Ochrana života a zdravia
		Vylučovacia sústava	Ochrana života a zdravia
		Dýchacia sústava	Ochrana života a zdravia
		Obehová sústava - krv	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Cievy	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Srdce a krvný obeh	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Krvný tlak a pulz	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Nervová sústava	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Zmysly	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Zrak	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Sluch	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Chuť	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Čuch	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
		Hmat	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
výkonový štandard:		obsahový štandard:	
<i>Rastliny a huby</i>			
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan kónský; byliny – fazuľa obyčajná, • že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, • že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, • že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, • že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hl'úz alebo cibúľ, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, • hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, • skúmať život na vybranom strome, • vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, • rozpoznať typické poľné plodiny, • hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, • že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, 		<p>Životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín Význam lesa pre človeka Zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná Liečivé rastliny: odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška Jedovaté rastliny: jedlé, nejedlé a jedovaté huby, plesne, kvasinky.</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), • pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, • že neznáma rastlina môže byť jedovatá, • vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, • že huby nepatria medzi rastliny, • určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, • že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky.	
Živočích	
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), • opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú.	ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; obojživelníky: skokan hnedý; plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; živočích bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný.
Človek	
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, vysvetliť proces trávenia človeka, • zakresliť časti tráviacej sústavy, • vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, • zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky,	trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída vylučovanie, moč, potenie, pitný režim

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť vznik obezity, • vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, • vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, • vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • vysvetliť pitný režim, • realizovať prieskum o pitnom režime, • zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, • odporučiť zmeny v pitnom režime.	
<p><i>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</i></p>	
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov, • že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, • že vietor je pohybujúci sa vzduch, • vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, • vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, • navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, • navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok,	<p>vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky, teplota prostredia teplo, teplota, teplomer, telesná teplota kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie, tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety, nadľahčovanie telies vo vode, objem a hmotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodit' závery,
- že najväčším zdrojom tepla je Slnko,
- že teplo vzniká aj horením látok alebo trením,
- že teplo tvorí aj väčšina živočíchov,
- že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok,
- skúmať stálosť telesnej teploty,
- porovnať telesnú teplotu detí a dospelých,
- vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie,
- že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné,
- vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie,
- vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách,
- vysvetliť kolobeh vody v prírode,
- vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením,
- že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu,
- navrhnúť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak,
- že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode,
- že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá,
- navrhnúť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
Predmet:	Prírodoveda	ročník	štvrtý
			2 hodiny týždenne
Tematický celok:	Časová Dotácia:	Téma:	Prierezové témy:
Opakovanie	1	Detektívny kvíz	Osobnostný a sociálny rozvoj
Pátrame po tom, čo je sila	1	Sila	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	1	Magnetická sila	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	1	Gravitačná sila	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Gravitačná sila a hmotnosť predmetov	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Pátrame po tom, čo je vesmír	1	Vesmír	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Môže človek prežiť vo vesmíre?	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Skúmanie vesmíru	Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	1	Hviezdy a planéty	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	1	Pohyby Zeme	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Jednoduché stroje	1	Páka	Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Naklonená rovina	Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Kladka	Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Ozubené koleso	Osobnostný a sociálny rozvoj
Pátrame po tom, čo je elektrická energia	1	Elektrická energia	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
	1	Statická elektrina	
	1	Čo je blesk a ako vzniká	
Pátrame po stopách živočíchov	1	Živočích	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
	1	Stavba tela živočíchov	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
	1	Základné prejavy života živočíchov	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	1	Dýchanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Pohyb živočíchov	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Prijímanie potravy	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	2	Rozmnožovanie živočíchov	Ochrana života a zdravia
	1	Rast a vývin	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	1	Prostredie, v ktorom živočíchy žijú	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	3	Živočíchy žijúce na súši – suchozemské živočíchy	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Voda ako priestor na život živočíchov a rastlín	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	2	Živočíchy žijúce vo vode – vodné živočíchy	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Vodný zdroj ako miesto na rozmnožovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Voda ako zdroj obživy živočíchov	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Kedy je voda čistá	Ochrana života a zdravia
	1	Prečo voda v rybníku zozelenie	Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	1	Živočíchy žijúce na iných živočíchoch - parazity	Ochrana života a zdravia
Pátrame po živote rastlín	1	Rastliny – živé organizmy	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Časti tela rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Korene rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Stonky rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Listy rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Kvety rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Plody rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Rozmnožovanie rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
	1	Dĺžka života rastlín	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Výkonový štandard:	Obsahový štandard:
Prírodné spoločenstvá	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať les ako spoločenstvo rastlín a živočíchov, ktoré sú vzájomne na sebe závislé, • vysvetliť život živočíchov v lese, • opísať spôsob života typických zástupcov lesného spoločenstva, • že rastliny vyžadujú pre svoj život rôznorodé podmienky, • navrhnúť postup skúmania rôznorodosti lúčneho porastu, • vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste, • opísať spôsob života typických zástupcov lúčneho spoločenstva, • vysvetliť vznik polí obrábaním, • vysvetliť význam polí pre človeka, • porovnať pole s lúkou, • vytvoriť, na základe porovnania poľa s lúkou, závery o rôznorodosti rastlínstva, • vysvetliť život živočíchov na poli, • opísať spôsob života typických poľných živočíchov, • vysvetliť, že rastliny, ktoré žijú v blízkosti vodných zdrojov vyžadujú väčšie množstvo vody, v inom prostredí by neprežili, • vysvetliť, ako sa vodné rastliny prispôbili životu vo vode, • vysvetliť, že voda je prostredím pre život mnohých živočíchov, • uviesť príklady živočíchov žijúcich priamo vo vode,	<p>dub letný, buk lesný, hrab obyčajný, borovica lesná, jeleň lesný, medveď hnedý, veverica stromová, sova lesná zvonček konársky, rumanček poľný, nevädza poľná, lipnica lúčna, čakanka obyčajná, koník lúčny, čmeľ zemný, križiak obyčajný obrábanie pôdy, poľné plodiny, zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, škrečok poľný vřba biela, jelša lepkavá, trst' obyčajná, lekno biele, kapor obyčajný, šťuka obyčajná, kačica divá, vážka, komár potravové reťazce a potravové siete plesnivec alpínsky, črievičník papučka, bleduľa jarná, rys ostrovid, vydra riečna, medveď hnedý</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady živočíchov žijúcich pri vode a vodný zdroj je pre nich zdrojom potravy, • uviesť príklady živočíchov, ktoré potrebujú vodu len na rozmnožovanie, • že potravný reťazec vyjadruje potravnú závislosť jednotlivých organizmov žijúcich na určitom území, • zostaviť na základe informácií, ktoré má o organizmoch žijúcich na vybranom území, potravný reťazec • vyhľadať v informačných zdrojoch chýbajúce informácie o spôsobe života organizmov, • že niektoré rastliny sú na pokraji vyhynutia, preto sú zákonom chránené, • vysvetliť narušenie rovnováhy potravného reťazca pri vyhynutí určitej rastliny, • vysvetliť, čo sa môže stať, ak úplne vyhynie niektorý živočíšny druh, • uvažovať o vzťahoch medzi rastlinami, živočíchmi a prostredím.	
Človek	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • že vdychovaný vzduch sa od vydychovaného odlišuje tým, že obsahuje menej kyslíka a viac oxidu uhličitého, • že pri zvýšenej námahe potrebuje človek viac energie (potravy) aj kyslíka (dýcha rýchlejšie),	dýchanie, spotreba kyslíka, pľúca kvapôčková infekcia a pôvodcovia ochorení, kašeľ, kýchanie srdce, tep krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky cievy, krvný obeh rozmnožovanie človeka, počatie, tehotenstvo, pôrod, detstvo,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • že vo vydychovanom vzduchu sa nachádza veľa vody v podobe vodnej pary, • vysvetliť proces dýchania, • zakresliť proces dýchania, • navrhnúť postup, ako zistiť, či človek dýcha, • že so vzduchom sa do organizmu môžu dostať aj nečistoty alebo pôvodcovia ochorení, • že na zachytávanie nečistôt a pôvodcov ochorení slúži hlien, ktorý sa vylučuje v nose a v hrdle, • vysvetliť prenos ochorenia prostredníctvom kvapôčkovej infekcie, • vysvetliť obranné mechanizmy - kýchanie a kašľanie, • že srdce je sval, • že srdce je duté a pracuje ako pumpa na krv, • že na srdce sú napojené cievy, ktoré rozvádzajú krv po celom tele, • kde sa nachádza srdce, aký má tvar a aké je veľké, • že činnosť srdca sa prejavuje ako tep, • vysvetliť, ako a prečo sa zrýchľuje tep pri vynakladaní námahy, • že pravidelným cvičením sa trénuje aj srdce, • že krv je tekutina, ktorá rozvádza po tele potrebné látky, • vysvetliť, akým spôsobom sa tieto látky dostávajú do krvi, • že v krvi sa nachádzajú červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky, • vysvetliť význam darcovstva krvi, • že krv je po tele rozvádzaná cievmi, • že cievy sa nachádzajú v celom tele, • že cievy sa rozvetvujú od najhrubších vychádzajúcich zo srdca, po najtenšie nachádzajúce sa v pokožke,	dospelosť, staroba, smrť
--	--------------------------

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť krvný obeh, • zakresliť krvný obeh, • vysvetliť, ako sa krvou dostávajú lieky, ale aj jedy do rôznych častí tela, • že na splodenie dieťaťa je potrebný dospelý muž a dospelá žena, • že po oplodnení ženy mužom sa v tele ženy vyvíja dieťa – žena je tehotná, • že dieťa sa v tele ženy vyvíja približne deväť kalendárnych mesiacov, pričom matka je s dieťaťom spojená pupočnou šnúrou, cez ktorú dieťa od matky prijíma potrebné látky a kyslík, • vysvetliť význam rodiny pri rozmnožovaní človeka, • opísať vývin človeka od počatia až po starobu a sústrediť sa na zmeny v raste a vývine organizmu.	
<p><i>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</i></p>	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • že niektoré predmety padajú k zemi rýchlejšie, iné pomalšie, • skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od veľkosti a tvaru predmetov, • skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od výšky, z ktorej padajú a od spôsobu hodu predmetov, • že magnet je predmet, ktorý priťahuje niektoré kovové predmety a nepriťahuje žiadne nekovové predmety, • skúmaním zistiť, že magnet pôsobí do určitej vzdialenosti – má okolo seba tzv. magnetické pole,	<p>spomaľovanie a zrýchľovanie pádu predmetov magnet, magnetické pole, kompas páka, hojdačka, rovnoramenné váhy, nožnice, kliešte, páčidlo, veslo, kľučka, pevný bod kladka, lanovka, stavebná kladka, posilňovacie stroje, pevná kladka, voľná kladka, kladkostroj naklonená rovina: svahové cesty – serpentín; skrutka, sekera, pluh, klin ozubené koleso: bicykel, hodiny, kuchynský mechanický šľahač, mechanická vrtáčka, vodný a veterný mlyn, súkolesie, ozubnica Zem ako planéta, Mesiac ako družica Zeme, Slnko ako hviezda</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- navrhnuť postup, pomocou ktorého porovná veľkosť (odmeria) magnetického poľa dvoch magnetov,
- vysvetliť, ako sa k sebe správajú dva magnety,
- ako sa používa kompas,
- že pomocou páky môžeme nadvihnúť ťažké predmety s menšou námahou,
- použiť páku,
- skúmaním zistiť, že čím dlhšia je páka, tým menej sa pri nadviho- vaní namáhame,
- že pomocou kladky môžeme dvíhať ťažké predmety s menšou ná- mahou,
- zostrojiť pevnú kladku, voľnú kladku aj kladkostroj,
- že pomocou naklonenej roviny dokážeme vyniesť veľký náklad do výšky s menšou námahou,
- skúmať zmenu vynaloženej námahy pri zmene sklonu naklonenej ro- viny,
- vytvoriť z vlastného skúmania závery,
- že ozubené koleso je koleso, ktoré má na okraji zuby; tie zapadajú do zubov iných ozubených kolies,
- vysvetliť, že použitím kombinácie väčších a menších kolies a ozub- nice (ozubenej reťaze) môžeme meniť smer točenia ozubených ko- lies, rýchlosť ich točenia aj námahu, ktorú je potrebné na točenie vy- naložiť,
- že Zem je planéta, ktorá obieha okolo hviezdy nazývanej Slnko,
- že Zem má približne guľovitý tvar a okolo Zeme obieha jej družica – Mesiac,
- že Zem sa okrem pohybu okolo Slnka otáča aj okolo vlastnej osi,

Slnčná sústava, Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún, súhvezdie, Veľký voz, Orion hvezdáreň, ďalekohľad, podmienky života na Zemi a vo vesmíre

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- že Zem sa okolo vlastnej osi otočí za jeden deň (24 hodín) a obehne okolo Slnka za jeden rok (365 dní),
- demonštrovať na modeli Zeme rotáciu planéty okolo vlastnej osi a zároveň rotáciu okolo Slnka,
- že Mesiac nesvieti, ale odráža svetlo dopadajúce naň zo Slnka,
- vymenovať v poradí planéty slnečnej sústavy: Merkúr, Venuša, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún,
- že planéty spolu tvoria slnečnú sústavu,
- charakterizovať súhvezdie ako viditeľné usporiadanie hviezd do rozpoznateľného obrazca,
- rozpoznať hlavné súhvezdie zimnej oblohy – Orion a hlavné súhvezdie letnej oblohy – Veľký voz,
- graficky znázorniť usporiadanie slnečnej sústavy,
- že vo vesmíre nie je vzduch,
- vysvetliť, akými spôsobmi človek skúma vesmír,
- zvážiť, aké podmienky by musela mať planéta na to, aby na nej človek prežil.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

13 Pracovné vyučovanie

názov predmetu	Pracovné vyučovanie
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok Tretí ročník
ročník	tretí ročník, štvrtý ročník
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED1
dĺžka štúdia	1 rok
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

13.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

13.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

13.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Učivo pracovného vyučovania je vhodné na vypracúvanie pedagogických situácií, učebných činností a aktivít tak, aby boli rozvíjané všetky kľúčové kompetencie žiaka.

Sociálne komunikačné kompetencie

- žiak sa vyjadruje súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou v 3. ročníku
- dokáže istý čas sústredene počúvať, náležite reagovať, vyjadriť svoj názor
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti

Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov
- vytvára si vzťah k okolitému svetu, prírode prostredníctvom priameho kontaktu

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete
- vie používať rôzne vyučovacie programy

Kompetencia učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania poznatkov
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre pokrok

Kompetencia riešiť problémy

- vníma a sleduje rôzne problémové situácie v škole a v svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností v danej oblasti
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným, chápaným a spolupracujúcim spôsobom
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- uvedomuje si, že má práva a povinnosti
- dokáže prijímať nové nápady a aj sám prichádza s novými nápady

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- rešpektuje vkus iných ľudí

Tematické celky - 3. ročník

V 3. ročníku je učivo usporiadané do piatich tematických okruhov:

- Človek a práca: učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba
- Tvorivé využitie technických materiálov: odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov
- Základy konštruovania: technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov, bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy
- Stravovanie a príprava pokrmov: kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín, jednoduché pokrmy, stolovanie, pravidlá stolovania
- Ľudové tradície a remeslá: ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné

13.4 Stratégia vyučovania

Pri práci sa využívajú nasledovné metódy, formy a postupy práce:

- metóda riadeného rozhovoru
- samostatná práca
- skupinová práca
- práca vo dvojici
- dramatizácia – hra
- modelovanie
- vystrihovanie a lepenie
- projektová práca
- vychádzka
- práca s encyklopédiou
- práca s internetom

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

13.5 Učebné zdroje

- odborný metodický časopis
- encyklopédie, časopisy
- internet
- webové stránky (www.zborovna.sk),
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

13.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Pri hodnotení známku budeme brať do úvahy záujmy žiakov, postoj k učeniu, úroveň myslenia a celkovej vyspelosti žiaka, úroveň sebahodnotenia. Budeme využívať praktické skúšanie, kde žiak musí aplikovať teoretické vedomosti a spájať ich so získanými zručnosťami. Dôraz budeme klásť na samostatnosť a správnosť riešenia úloh.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Pracovné vyučovanie		ročník	3.ročník
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Človek a práca	10	Učenie Povolanie Práca Budúce povolanie BOZP Hygiena, pracovný a organizačný poriadok Výrobné zariadenie Stavba	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia	
Tvorivé využitie technických materiálov	6	Odpadový prírodný a technický materiál Druhotné využitie odpadového materiálu Triedenie odpadu Základné suroviny na výrobu papiera Priestorové a kruhové vystrihovačky Textil vlastnosti textilu Údaje na visačkách textilných materiálov	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	
Základy konštruovania	7	Technika v doprave Preprava tovaru význam a využitie Dopravné prostriedky Bezpečnosť v doprave výrobky	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Mediálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Bicykel Pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli	Multikultúrna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia
Stravovanie a príprava pokrmov	5	Kuchyňa, jej hlavné časti, náradie, spotrebiče Základné bezpečnostné a hygienické pravidlá Cenová kalkulácia nákupu Supermarketochobalové materiály Skladovanie potravín Jednoduché pokrmy Stolovanie, pravidlá stolovania	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Ľudové tradície a remeslá	5	Ľudové tradície a remeslá Remeselnícka dielňa Múzeum, skanzen Veľkonočné ozdoby Ozdoba z drôtu Tkáčsky výrobok, ľudová výšivka	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra

výkonový štandard	obsahový štandard
Človek a práca	
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> Zdôvodniť význam práce pre človeka, Vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, 	učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, • Uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, • Diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii	
Tvorivé využitie technických materiálov	
<ul style="list-style-type: none"> • Zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo tech. materiálu, • Zdôvodniť využitie odpadových materiálov, • Vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, • Uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, • Preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, • Preskúmať vlastnosti papiera, • Zhodnotiť využitie papiera v praxi, • Zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, • Šiť základné stehy, • Preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • Zhotoviť výrobok z textilu.	odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby,
Základy konštruovania	
<ul style="list-style-type: none"> • Zhotoviť modely dopr. prostriedkov alebo zdvižných zariadení, • Vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, • Diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, • Určiť základné časti bicykla, • Urobiť elementárnu údržbu bicykla.	technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli
Stravovanie a príprava pokrmov	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • Zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, • Vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov • Prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, • Vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, • Simulovať nákup potravín, • Odhadnúť cenu plánovaného nákupu, • Zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, • Vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, • Pripraviť jednoduchý pokrm, • Prezentovať zásady správneho stolovania, • Upraviť stôl pred stolovaním.	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) stolovanie, pravidlá stolovania</p>
Ľudové tradície a remeslá	
<ul style="list-style-type: none"> • Opísať tradície a remeslá v regiónoch, • Vymenovať regionálne ľudové remeslá, • Zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami.	<p>Ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Pracovné vyučovanie		ročník	štvrtý
				1 hodina týždenne
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Človek a práca	3	Technické vynálezy Povolania budúcnosti Pracovné príležitosti v regióne	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia	
Technické materiály	10	Technické materiály Výrobky: z papiera, textilu, dreva Výroba papiera Priestorové výrobky z kartónu, papiera Textil – vlastnosti textilu Stehy Výrobok podľa strihu Oprava odevu Dreviny	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra	
Základy konštruovania	12	Konštrukcie okolo nás Konštrukčné výrobky Stavebnice, technický materiál	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Elektrická energia Životné prostredie Výroba elektrickej energie, význam a šetrenie Bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami Elektrický prúd Elektrický obvod Technické komunikačné prostriedky Historické a moderné komunikačné prostriedky	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia
Príprava pokrmov	4	Stôl na slávnostnú príležitosť Pokrmý na oslavu Pokrmý na kúpalisko, výlet a pod. Kultúra stolovania na Slovensku a vo svete	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra
Ľudové tradície a remeslá	4	Ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu) Ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo) Výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra

výkonový štandard	obsahový štandard
Človek a práca	
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> Uviest' príklady technických vynálezov, 	technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne regióne, • zrealizovať jednoduchý projekt.	
Technické materiály	
<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, • zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, • uviesť základné suroviny na výrobu papiera, • preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, • zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, • vyššíť ozdobné stehy, • uviesť zásady starostlivosti o textil, • zhotoviť výrobok z textilu, • preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, • zistiť výskyt stromov v okolí, • navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, • zhotoviť výrobok z dreva.	technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera priesvitnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu stehy (krížikový, stonkový, a iné) výrobok podľa strihu oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreviny ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva výrobky: zvieratká, postavy, príbytky, krmidla a pod.
Základy konštruovania	
<ul style="list-style-type: none"> • Zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, • opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, • uviesť zdroje elektrickej energie,	konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., stavebnice, alebo rôznych technický materiál (papier, kartón,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> • prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, • vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, • zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, • porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, • napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, • vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, • vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia.	lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie bezpečne zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič výrobky: hračka (lampión, betlehem...) s využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody
Príprava pokrmov	
<ul style="list-style-type: none"> • Navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, • vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, • uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, • pripraviť jednoduché pohostenie.	stôl na slávnostnú príležitosť pokrmý na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šťava) vhodné pokrmý na kúpalisko, výlet a pod. kultúra stolovania na Slovensku a vo svete
Ľudové tradície a remeslá	
<ul style="list-style-type: none"> • Navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, • vytvoriť ozdoby a doplnky, • vymenovať ľudové remeslá, • zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami.	ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu) ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo) výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

14 Vlastiveda

názov predmetu	Vlastiveda
časový rozsah výučby	1h týždenne; 33h/rok tretí ročník 2h týždenne; 66h/rok štvrtý ročník
ročník	tretí, štvrtý
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 1
dĺžka štúdia	2 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

14.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie. Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku). Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine. Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôbené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

14.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

14.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov – vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska.

Komunikačné kompetencie:

- učiteľ vedie žiakov k používaniu správnej terminológie a symboliky
- učiteľ vedie žiakov k výstižnému ústnemu a písomnému prejavu
- učiteľ umožňuje každému žiakovi zažiť úspech, hodnotí žiakov spôsobom, ktorý im umožňuje vnímať vlastný pokrok
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu

Kompetencie učiť sa učiť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- učiteľ stanovuje dielčie vzdelávacie ciele v súlade s cieľmi vzdelávacieho programu
- učiteľ vedie žiakov k overovaniu výsledkov
- učiteľ vytvára u žiakov pozitívny vzťah k učeniu

Kompetencie riešenia problémov

- učiteľ vedie žiakov k rozvíjaniu dôvery vo vlastné schopnosti a možnosti pri práci
- učiteľ sa zaujíma o námety, názory, skúsenosti žiakov
- učiteľ poskytuje žiakom priestor k samostatnej práci
- učiteľ podľa potreby žiakom pomáha, pracuje s chybou žiaka ako možnosťou ukázať cestu k správne riešeniu Osobné a občianske kompetencie
- učiteľ vedie žiakov k hodnoteniu svojej práce a práce ostatných
- učiteľ podľa potreby pomáha žiakom v činnostiach a umožňuje im, aby na základe jasných kritérií hodnotili svoju činnosť alebo výsledky
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom

Kompetencie pracovné

- učiteľ vedie žiakov k dodržiavaniu hygienických pravidiel
- učiteľ vedie žiakov k udržiavaniu poriadku a bezpečnosti pri práci
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií
- vie používať rôzne vyučovacie programy

Kompetencie vnímať a chápať kultúru

- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

14.4 Stratégia vyučovania

Metódy a formy: **Pedagogické stratégie**

Metódy: pojmové mapovanie, rozprávanie, výklad, opis, objasňovanie, rozhovor, vychádzka, pozorovanie, diskusia, beseda, ukážky riešenia úloh, písomné práce, práca s IKT, tvorba prezentácie, didaktické hry, metóda aktívneho čítania, krížovky, hádanky, voľné písanie, samostatná výtvarná činnosť, projekty, práca s knihou.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- metóda riadeného rozhovoru
- samostatná práca
- skupinová práca
- práca vo dvojici
- dramatizácia – hra
- modelovanie
- vystrihovanie a lepenie
- projektová práca
- vychádzka
- práca s encyklopédiou a internetom
- pozorovanie a objavovanie
- triedenie
- rozvíjanie tvorivosti

14.5 Učebné zdroje

- pracovné listy
- učebné osnovy pre 1. stupeň ZŠ
- odborná literatúra, encyklopédie
- video, TV, TK

14.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

V prípade písomných prác, testov, didaktických testov a akýchkoľvek prác, pri ktorých je možné využiť percentuálnu stupnicu budeme uplatňovať nasledovne:

Stupeň 1: 100% - 90%

Stupeň 2: 89% - 75%

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Stupeň 3: 74% - 50%

Stupeň 4: 49% - 30%

Stupeň 5: 29% - 0%

Projekty vytvorené žiakmi hodnotíme sloвне. Pri hodnotení žiakov so špecifickými vzdelávacími potrebami budeme postupovať v zmysle odporúčaných záverov psychologického vyšetrenia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Vlastiveda	ročník	tretí
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Ako sa vyznať vo svojom okolí	7	Krajina	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Osobnostný a sociálny rozvoj
		Ako sa orientovať podľa svetových strán	
		Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora	
		Význam plánu	
		Ako vzniká mapa I	
		Ako vzniká mapa II	
		Ako sa vyznať vo svojom okolí	
		Kde sa nachádza Slovensko	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Objavujeme Slovensko	7	<p>Krásy našich hôr Chránené územia</p> <p>Rieky – dar života</p> <p>Lesy – naše pľúca</p> <p>Slovensko plné záhad</p> <p>Po turistických chodníčkoch</p> <p>Objavujeme Slovensko</p>	<p>Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné schopnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Ochrana života a zdravia</p>
Spoznávame dejiny Slovenska	10	<p>Ako chápať časové súvislosti</p> <p>Prečo sa ľudia usadili na našom území</p> <p>Predmety, ako svedkovia doby</p> <p>Svätopluk a jeho sláva</p> <p>Prečo chodíme do školy</p> <p>Ako vznikol slovenský jazyk</p> <p>Ako vznikla slovenská hymna</p>	<p>Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Prečo M. R Štefánik veľa cestoval	
		Slovensko v súčasnosti	
		Spoznávame dejiny	
Naše starobylé pamiatky a ich krása	9	Ako vznikali mestá	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Finančná gramotnosť Environmentálna výchova Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
		Slávne mestá I	
		Slávne mestá II	
		Povesti o mestách	
		Hrady a zámky	
		Povesti o hradoch	
		Svetoznáme pamiatky I	
		Svetoznáme pamiatky II	
		Naše starobylé pamiatky	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), • zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny, • určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, • orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine, • porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, • opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), • zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb), • opísať spôsob života obyvateľov obce – iné v meste, iné na dedine, ako sa starať o svoje okolie, ako tráviť voľný čas, • charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné), • porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň, • zostrojíte časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov, • charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania), • vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja	<p>moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa), svetové strany cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody, príprava živočíchov na zimu predkovia, dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode zimné sviatky, pamätihodnosti významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach, známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarne práce veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá, oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít časová priamka (vizualizácia času)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

králi),

- opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách),
- opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny),
- určiť dve historické pamiatky vo svojej obci,
- prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu,
- určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú,
- charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa),
- opísať činnosti ľudí na jar,
- porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci,
- identifikovať zmeny v prírode počas leta a rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin,
- vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách,
- interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
Predmet:	Vlastiveda	ročník	štvrtý
			2 hodiny týždenne
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Prierezové témy
Krajina v ktorej žijeme	1	Úvod do učiva vlastivedy	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna a ľudová kultúra
	2	Orientujeme sa v okolí	
	2	Čo sme sa naučili	
	1	Časová priamka	
	2	Súčasnú územnú členenie Slovenska	
	2	Náš samosprávny kraj	
	1	Opakovanie	
Mestá a dediny	1	Život na dedine	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	2	Život v meste	Ochrana života a zdravia Regionálna a ľudová kultúra Multikultúrna výchova
	2	Mestá na mape Slovenska	
	2	Premeny dedín a miest	
	1	Opakovanie	
Cestujeme	1	Ako môžeme cestovať po Slovensku	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna a ľudová kultúra Multikultúrna výchova Dopravná výchova
	2	Spoznávame Bratislavu	
	2	Spoznávame Košice	
	2	Z Bratislavy do Košíc – z Košíc do Bratislavy	
	1	Ktorá preprava je najvýhodnejšia	
	1	Opakovanie	
Ako pretvárame krajinu	2	Priemysel	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna a ľudová kultúra Multikultúrna výchova
	2	Baníctvo a hutníctvo	
	2	Poľnohospodárstvo	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	2	Lesníctvo		
	1	Opakovanie		
Tradiície a zvyky	2	Kultúrne regióny Slovenska	Regionálna a ľudová kultúra Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova	
	2	Rodinné zvyky a tradície		
	2	Roztancované Slovensko – piesne a tance		
	2	Život v stredovekom meste		
	2	Život v dávnej minulosti		
	2	Ako sa žilo v minulosti		
	2	Opakovanie		
V súlade s prírodou	2	Členitosť krajiny		Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Regionálna a ľudová kultúra Multikultúrna výchova
	2	Ideme do hôr		
	1	Povešť o Kráľovej holi a Kriváni		
	2	Vodstvo v krajine		

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	2	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci
	2	Chránime vodné zdroje
	2	Opakovanie
Opakovanie	2	Opakovanie a utvrdzovanie

výkonový štandard:	obsahový štandard:
Slovensko	
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa, identifikovať znaky na mape (farby, tvary), odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape, ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy, ukázať na mape Slovenska svoju obec, porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“, pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho, 	<p>vlastivedná mapa Slovenska, znaky na mape a v legende, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku, význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka</p> <p>Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, Veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica</p> <p>listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, TANAP</p> <p>pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu, bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky)</p> <p>Bratislava, Košice, Trnava</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny,
- prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju,
- porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy = prstom po mape“,
- prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád,
- opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš - „Čítanie z mapy = prstom po mape“,
- prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska,
- identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape,
- vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska,
- rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom,
- zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy),
- vytvoriť plán cesty po Slovensku.

Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a zoo, Dunaj, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov

Konštantín (Cyril) a Metod, Svätoplukove prúty, vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, druhá svetová vojna, samostatná Slovenská republika, naše štátne symboly.

Výlety po Slovensku – „Čítanie z mapy = prstom po mape“

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiak vie/dokáže spoznať najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov.

- od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí
- od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková